

Soros évkönyv 1990

Magyar Tudományos Akadémia - Soros Alapítvány Bizottság

ÉVKÖNYV
1990.

THE Soros FOUNDATION — HUNGARY NEW YORK

IGAZGATÓI TANÁCS

George Soros
elnök

Philip Kaiser, William D. Zabéi, Wassily Leontieff

TITKÁRSÁG

Elizabeth Lóránt
igazgató

James McLain
programvezető

Éva Zorándy
program koordinátor

Charles Benedek
gazdasági vezető

888 Seventh Avenue New York, N. Y. 10106
Telefax: (212) 974-0367 Telefon: (212) 757-8560

Magyar Tudományos Akadémia - Soros Alapítvány Bizottság

Soros György
elnök

Enyedi György
társelnök

Vásárhelyi Miklós
az elnök személyes képviselője

Benda Kálmán, Gombár Csaba, Vámos Tibor
Dr. Dornbach Alajos
az elnök tanácsadója

TITKÁRSÁG
Kardos László
a Bizottság titkára

Quittner János
a Titkárság vezetője

Dr. Berzi László
jogtanácsos

PROGRAMVEZETŐK

Forgács Pál, Földvári Éva, Geszti Judit, Radvánszky Katalin, Rohonczi Edit, Vásárhelyi Judit

KOORDINÁTOROK

Bószörményi Nagy Katalin, Kárpátné Kútvolgyi Éva, Májerné Szlávik Erzsébet, Molnár Magdolna, Öllös Gézáné, Sándor Brigitta, Sellyei Katalin, Tildi Zsuzsanna, Tóth Viktória
Budapest, I. Országház u. 9.
Postacím: 1525. Budapest, Pf. 34.
Telefon és telefax: 202-6211

A Bizottság munkáját ezévből is több kuratórium segítette. Ezek közül némelyik évek óta működik, más kuratóriumok tagjait egyes pályázati programra kéri fel a bizottság.

1990-ben az alábbi kuratóriumok működtek:

BÖLCSÉS Z KURATÓRIUM

Haná k Péter, Komoróczy Géza, Litván György (elnök), Radnóti Sándor, Rév István, Szilágyi János György, Szórényi László

ESZTÉTIKAI KURATÓRIUM

Lukács László, Poszler György, Török Endre

KÉPZŐMŰVÉSZETI KURATÓRIUM

Beke László, Hegyi Loránd, Kovalovszky Márta, Németh Lajos, Néray Katalin

SZÉPIRODALMI KURATÓRIUM

Domokos Mátyás, Lator László, Mészöly Miklós

TÁRSADALOMTUDOMÁNYI KURATÓRIUM

Bihari Mihály, Juhász Gyula, Kiefer Ferenc, Király Tibor (elnök) Pataki Ferenc, Szentes Tamás

ZENEI KURATÓRIUM

Körber Tivadarné, Kroó György, Láng István, Soproni József, Strém Kálmán, Újfalu ssy József, Vargyas Lajos

KÜLFÖLDI ÖSZTÖNDÍJAKAT ELBÍRÁLÓ KURATÓRIUM

Buda Béla, Enyedi György, Flerkó Béla, Hermán Ákos, Marosi Ernő, Komoróczy Géza, Köves András, Nyiri Tamás, Rozs-nyai Bálint, Soós Gyula, Szentpéteri István, Vida Gábor (elnök)

A SOROS ALAPÍTVÁNY JÖVŐJE

Az MTA-Soros Alapítvány Bizottság 1991. tavaszán megszüntette működését, feladatát a Soros Alapítvány Kuratóriuma vette át. Alapvetően megváltoztatjuk működési módunkat, egyidejűleg új jogi és szervezeti keretek között dolgozunk.

Mostanáig főleg a beérkezett pályázatok alapján szabtuk meg, hogy mire költjük a pénzünket, ezentúl a Kuratórium dönti el, hogy mire szánja a pénzt és milyen feltétel-rendszer szerint. Bizonyos területeken, mint például a külföldi ösztöndíjaknál, megtartjuk a pályázati formát. Ilyen esetekben a feltételeket továbbra is nyilvánosan meghirdetjük.

A Kuratórium a jövőben nem fogad el olyan pályázatokat, amelyek nem illeszkednek az Alapítvány által konkrétan meghatározott és meghirdetett feltétel-rendszerbe.

Hogy mi készített erre a nagy változtatásra, azt már a tavaly megjelent évkönyv előszavában vázoltam. Filozófiámat, ami a jövődöbéli tevékenységben is irányít, egyrészt A lehetetlen megkísértése c. könyvemben, másrészt díszdoktori avató beszédben fogalmaztam meg. A jövőben működésünknek négy fő iránya lesz:

A múltbéli tevékenységünk folytatása:

Továbbra is fenntartjuk azokat a tevékenységeket, amelyeket a Kuratórium az új körülmények között is feltétlenül szükségesnek talál. Itt elsősorban a magyar kultúra értékeinek fenntartásáról van szó.

A Kuratórium esetenként fogja eldönteni, hogy milyen kezdeményezéseket kíván továbbra is támogatni, de 1991. május 13-i ülésén eldöntötte, hogy melyek azok a területek, ahol továbbra is tevékeny akar maradni. Ezek közé tartoznak az egyetemi szakkollégiumok, a kulturális értékű folyóiratok, a határokon túli magyar kultúra és különböző tudományos és kulturális programok, amelyek bebizonyították kiemelkedő színvonalukat. (Pl. Órai History Archivum, Képzőművészeti Dokumentációs Központ, Történeti Interjúk Videótára.) Nem zárkózunk el új kezdeményezésektől sem teljesen, ha azok nagyon ígéretesek.

Folytatjuk a külföldi tanulmányutakon, konferenciákon való részvétel támogatását.

A belföldi ösztöndíjak helyett áttérünk kiemelkedő kulturális és tudományos teljesítmények díjazására.

Keresni fogjuk az útját, hogy miképp lehetne a legjobban elősegíteni a közoktatást az iskolákon belül és más szervezeti keretek között is.

Ugyanez vonatkozik a könyvkiadásra és szociális tevékenységre is.

Szakértőket kérünk fel arra, hogy dolgozzák ki működésünk kereteit ezekben a témákban.

Amennyiben úgy határozunk, hogy pályázati módszert alkalmazunk, annak feltételeit meghirdetjük.

II. Know-how:

Mint azt a díszdoktori avatóbeszédben kifejtettem, a nyílt társadalom magasabb rendű és bonyolultabb rendszer mint a most összeomlott zárt társadalom és nehéz egy ugrással oda eljutni. Ezért van nagy szükség kívülről jövő segítségre. Megpróbálunk az új viszonyoknak megfelelő új módszerek bevezetésében közreműködni. Például dolgozunk egy programon, amelyik elősegíti a szív- és érrendszeri betegségek időbéli diagnosztikáját. Nagy fenntartással kezdék ilyen programokba, mert nem vagyok biztos, hogy az alapítvány erre hivatott, de nagy szükség van rájuk és ezért hajlandó vagyok megtenni a kísérletet. Csak, ha a siker igazol, fogjuk kiszélesíteni ez irányú tevékenységünket.

III. Kapcsolatok kiépítése a szomszéd országokkal:

Az elmúlt években egy alapítványi hálózatot hoztam létre, amely immár kiterjedt a volt szovjet birodalom majd minden országára és térségére. Magyarországon kívül alapítványaim vannak Bulgáriában, Csehszlovákiában (Prága, Pozsony, Brno), Lengyelországban, Romániában (Bukarest, Kolozsvár, Iasi, Temesvár) és Oroszországban (Moszkva, Leningrád), Ukrajnában, Litvániában, Lettországban és Észtországban. Jugoszláviában most jön létre.

Minden Alapítvány saját maga alakítja ki érvényességi területét, de mindegyik kész egymással együttműködni. Ezért majdnem egyedülálló lehetőséget ad olyan tevékenységekre, amelyek az egész térségre kihatnak.

Már számos program működik, mely egyszerre több országot érint.

IV. Utód-alapítványok:

Alapítvány-hálózatunk lehetővé teszi, hogy új alapítványokat hozzak létre, amelyek az egész térséget fedik. Ezek közül a legfontosabb a Közép-Európai Egyetem. Ez olyan nagyszabású vállalkozás, hogy itt még a lényegét sem tudom összefoglalni, erről egy külön írást

mellékelek. Az East- West Management Institute elsőrendű célkitűzése közép- és kelet-európai szakemberek külföldi képzésének szervezése. Ezeket nevezem utóalapítványoknak.
Mindebből látható, hogy tevékenységem a forradalmi időknek megfelelően rohamosan szélesedett.
Magyarországon lezártunk egy korszakot és megnyitottunk egy újat. A szervezeti változásokkal egyidejűleg új jogi keretek között dolgozunk.
Budapest, 1991. május 16.

Soros György

TARTALOM

1. Közép-Európai Egyetem (CEU)
2. Soros György díszdoktori székfoglalója
3. Az MTA-Soros Alapítvány Bizottság díjai
4. Hosszabb külföldi ösztöndíjak
5. Konferencia és szemináriumi részvétel
6. Rövid tanulmányutak
7. Külföldi ösztöndíjat kiegészítő programhoz adott támogatások
8. Nyári továbbképzés angoltanárok számára az USA-ban
9. Egyetemi csereprogramok
10. Középiskolai csereprogramok
11. Egyéb csereprogramok
12. Diákutazás '90
13. A Soros Alapítvány dubrovnikai kurzusai és konferenciája - Közép Európai Egyetem
14. Education Abroad program
15. Független Ökológiai Központ
16. Demokratikus szervezetek támogatása
17. Oktatási pályázatok
18. Bölcsész reform program
19. Társadalomtudományi hallgatói pályázat
20. Képzőművészeti Dokumentációs Központ
21. Angol nyelvoktatás
22. Könyvtárak és egyéb nyilvános gyűjtemények
23. Történelem, politikatudomány és régészet
24. Szociológia és néprajz
25. Vezetőképzés és közgazdaság
26. Zene
27. Lélektan, pedagógia és mentálhigiéné
28. Egyéb társadalomtudomány
29. Közoktatás, iskolaügy
30. Magyar-amerikai kulturális kapcsolatok
31. Ifjúságügy
32. Közművelődés
33. Előadóművészet
34. Vizuális művészet
35. Természettudomány
36. Egészségügy
37. Egyéb

MELLÉKLETEK

- I. Általános ösztöndíjasok
- II. Oxfordi ösztöndíjasok
- III. Egyéb külföldi ösztöndíjasok (Leuven, Rutgers, Indiana University, York)
- IV. Külföldi konferencia-részvételhez adott támogatások
- V. Rövid külföldi tanulmányúthoz adott támogatások
- VI. Külföldi ösztöndíjat kiegészítő programhoz adott támogatások
- VII. Nyári továbbképzés angoltanárok számára az USA-ban
- VIII. Diákcseré program
- IX. Choate Rosemary Hall — nyári program
- X. Open Door program középiskolásoknak
- XI. Northfield — Mt. Hermon School általános iskolásoknak
- XII. Diákutazás '90
- XIII. Dubrovnikai Soros-kurzusok
- XIV. Esztétikai ösztöndíjasok
- XV. Társadalomtudományi ösztöndíjasok
- XVI. Tudományos közlemények külföldi megjelentetéséhez adott támogatások
- XVII. A xerox-pályázat nyertesei
- XVIII. Pénzügyi adatok

KÖZÉP-EURÓPAI EGYETEM (CEU)

Szándéknyilatkozat

A Közép-Európai Egyetem létrejötte egyfajta válasz a Közép-Kelet-Európában az utóbbi időben végbement forradalmi változásokra. Az indíttatás olyan közép-európai értelmiségiektől származik, akik múltjuk megértésére törekuszenek. Olyan nyugati értelmiségiek is lelkesen támogatták azonban az ügyet, akik aggodalmat éreznek Európa jövőjéért. Napjaink Közép-Európájában mindenki magas szintű, nyugati típusú oktatást akar. A CEU a legjobb nyugati oktatási színvonalnak megfelelő felsőfokú oktatást kívánja nyújtani a térség számára, és ezáltal a legjobb képességű hallgatókra számít. A CEU néhány olyan rendkívüli rátermettségű hallgató számára kívánja megadni a lehetőségeket, akik további tanulmányaikat valamely vezető nyugati egyetemen szeretnék folytatni.

A Közép-Európai Egyetem fő célkitűzései a következők:

A/ Olyan új tananyag kialakítása, amely a CEU-n és a térség más egyetemein egyaránt tanítható.

B/ Segítségnyújtás egy új közép-európai vezetői réteg képzésében.

C/ Az egész térség oktatási és kutatási színvonalának, módszereinek magasabb szintre emelése.

D/ A térség polgárai és nemzetei közötti együttműködés és megértés előmozdítása.

Az elsődlegesen érintett országok Lengyelország, Magyarország és Csehország, de a CEU az egykori szocialista tömb minden részére ki kívánja terjeszteni tevékenységét. A főbb tantárgyak: közgazdaságtan, politológia és szociológia, történelem, jog, európai tanulmányok, összehasonlító irodalom és európai kultúra, és végül, de nem utolsósorban, a környezettudományok, ideértve az ökológiát, a természetvédelmet és a komplex dinamikus rendszerek tanulmányozását. A CEU mindazonáltal kész arra, hogy egyéb területeket is felölleljen, amint erre lehetőség nyílik és igény mutatkozik. Az Egyetem olyan hallgatókkal kívánja megkezdeni működését, akik már rendelkeznek valamilyen egyetemi végzettséggel. A későbbiek folyamán az Egyetem ki fogja terjeszteni tevékenységét azokra is, akik már doktori címet szereztek, vagy akik egyetemi alapképzésben vesznek részt.

A CEU az eredeti szándékok szerint mindenekelőtt nyitott szerkezetű intézmény, növekedése és fejlesztése organikusan történik.

A CEU elsősorban inkább hozzá kíván adni az oktatási rendszerhez, mint elvenni abból. Ennek biztosítására a CEU a meglévő intézményekben folyó tanítást és kutatást éppúgy szponzorálni kívánja, mint saját továbbképző központjainak létesítését és működtetését. Támogatni kívánja a kimagasló képességű tudományos kutatókat is, hogy saját intézményeiken belül dolgozhassanak.

A CEU számos felsőfokú intézménnyel közvetlenül szándékozik együttműködni, ezek az Egyetem "társult tagjaivá" válnának.

Ezen túlmenően a meglévő intézményekkel való bármilyen ellentét elkerülése érdekében a CEU nem kíván saját egyetemi diplomát adományozni, hanem a már működő egyetemekkel együttműködve teszi majd ezt. Ezek az együttműködő egyetemek olyan hálózatot alkothatnak, melyben a tag egyetemek tudományos hírnevét növelné az a tény, hogy társ kapcsolatban vannak a CEU-val.

A CEU az egész térségben több helyen kívánja folytatni tevékenységét, prágai és budapesti központtal. Minden tevékenységet olyan nemzetközi gárda irányít majd, amelynek tagjait tudományos érdemeik alapján választották meg, függetlenül attól, hogy melyik országban működnek. A tanítás és a kutatás nyelve az angol lesz. Minden programban vezető közép-európai egyetemi tanárok szerepelnek, akik nyugati kollégáik mellett dolgoznak. A hallgatók a térség országaiból érkeznek. Ezáltal a CEU, jellegét tekintve, valóban nemzetközi és nyitott lesz. A jelenleg meglévő egyetemek egyikéhez sem kíván hasonlítani, inkább az egyetemeknek azt a hálózatát kívánja visszahozni, amely a kései középkorban virágzott, és amely egyetemek tudósai helyről helyre vándoroltak, a felvilágosodást keresve.

A helyi és nyugati tudósok közötti együttműködés két különálló módszer szerint fog megvalósulni. Az olyan tárgyak tekintetében, mint a történelem, szociológia és politológia, a közép-európai tudósok nyugati szakértőket hívnak majd meg: a Környezettudományi Tanszék vezetése olyan nyugati szakértők kezében lesz, akik szemléletmódjukat egy kelet-európai diákokból válogatott csoportnak igyekeznek átadni. Mindkét vázolt módszer komplex jellegű lesz és remélhetőleg élénk kölcsönhatásban állnak majd.

Összegezve, a CEU négy fő tevékenységi ágazattal indul, melyek a következők:

1. Társadalomtudományi Kar

A CEU a társadalomtudomány öt fő területén kíván egyetemi szemináriumokat indítani: közgazdaságtan, politológia és szociológia, történelem, jog, európai tanulmányok, összehasonlító irodalom és kultúra. E szemináriumok elsősorban egy olyan új tananyag kialakítását eredményezik, amely a CEU-n, és más egyetemeken is tanítható lesz. Ezt követően ezek a szemináriumok olyan egész éves szeminárium-programba olvadnak össze, amelyek az egyetemi továbbképzés részét fogják alkotni, és amelyek vagy egy nyugati vagy helyi egyetemen szerzendő magasabb tudományos fokozathoz, vagy a CEU által adományozott diplomához vezetnek. A CEU már kapcsolatban áll főbb nyugat-európai és amerikai egyetemekkel és folyik a további kapcsolatok kiépítése.

2. Környezettudományi Kar

Kiváló nyugati tudósok csoportja vállalta, hogy részt vesz a Tudományos Minősítő Bizottság munkájában. Egy nyolchetes nyári tanfolyam indul idén, maximum hatvan, természettudományi vagy matematikusi végzettséggel rendelkező fiatal diplomás számára. A program végén a hallgatók fele ösztöndíjat kap, ami azt jelenti, hogy vagy a Manchester-i Egyetem tanárképző tanfolyamán vehet részt, vagy a Bizottság valamely tagja mellett egy vagy két évig segédkutatóként folytathat kutatómunkát. A kutatás eredményei az azt követő nyári kurzusokon kerülnek majd bemutatásra. A második nyári kurzust követően, valószínűleg Budapesten, egy egész éves kutatási és oktatási program indul, és eközben az ösztöndíjas program is folytatódna.

3. Tudományos Kutatói Ösztöndíj Program

A CEU tudományos kutatói ösztöndíjat kíván adni a kulcsfontosságú kutatási programok résztvevői számára. A CEU ösztöndíjasai továbbra is saját intézeteikben fognak dolgozni, de a CEU-tól kapnak fizetést és kutatási támogatást. Ezek a munkatársak egy nyugati és közép-európai akadémikusok bevonásával végzett alapos pályázati vizsgálat során kerülnek kiválasztásra. Kutatási eredményeiket a CEU

szemináriumain, megfelelő időben mutatják majd be. Kutatásuk eredményei bekerülnek a CEU tananyagába. Az ösztöndíjas munkatársak szükség esetén maximum évi hat hetet tölthetnek a CEU szemináriumain. Ez a program tudományos szempontból szervesen kapcsolódik a Társadalomtudományi Karhoz.

4. Külső Oktatási Program

A CEU támogatni kívánja azokat a más intézményekben tartott tanfolyamokat, amelyek az oktatás nyugati normáknak megfelelő szintre hozását szolgálják. A fő cél a negyed- és ö-tödéves hallgatók felkészítése arra, hogy tanulmányaikat vagy a CEU-n, vagy valamelyik nyugati egyetemen folytathassák. A támogatott programok felsőoktatási szempontból a CEU-tól függetlenek és a CEU csak a támogatást adó intézmény szerepét tölti be. Dr. Z. A. Pelczynski (Oxford-i Egyetem) most végzi az igények és lehetőségek felmérését. E vizsgálat eredménye alapján döntenek majd a támogatásról.

A Közép-Európai Egyetemet (CEU) Soros György alapítja. A Közép- és Kelet-Európát átszövő alapítványainak hálózatából logikusan következett az Egyetem megalapítása. Az alapító öt éven keresztül minimum évi 5 millió dollárt helyezett letétbe. A cseh kormány egy, 250 fő befogadására alkalmas épületet és évi 36 millió cseh korona összegű költségvetést biztosított e célra. Magyarország, Lengyelország és Szlovákia kormányai már jelezték hozzájárulási szándékukat és további támogatást keresnek Ausztriában, Olaszországban és az Európai Közösségben, valamint más nyugati alapítványoknál.

Független CEU alapítványokat hoztak létre Magyarországon és Csehszlovákiában és a megfelelő időpontban a projektumot olyan különálló nemzetközi alapítványok adják majd át, amelyek székhelye a későbbiekben határozandó meg. Csehszlovákiában Vaclav Havel elnök, Magyarországon Göncz Árpád köztársasági elnök, Lengyelországban Bronislaw Geremek elnök már jelezte készségét, hogy az alapítvány Kuratóriumában szívesen részt vesz. A projektumot jelenleg a Tudományos Tervező Bizottság irányítja, melynek élén egy három fős Végrehajtó Bizottság áll. A Társadalomtudományi és a Környezettudományi Karon belül minden tantárgyi területnek saját irányító testülete van, melynek feladata tudományos programok és tananyagok kialakítása és kiértékelése. Az irányító testületek elnökei, akik között jelentős nyugati és közép-európai szakértők találhatók, szintén részt vesznek a CEU Tudományos Tervező Bizottságában. A pénzügyi ellenőrzés a Kuratórium hatáskörébe, a tudományos ellenőrzés egy majdani egyetemi rektor és egy olyan egyetemi tanács hatáskörébe fog tartozni, amely a mindenkori Tudományos Tervező Bizottság tagjaiból áll.

1991. március

SOROS GYÖRGY DISZDOKTORI SZÉKFOGLALÓJA

Elhangzott 1991. május 14-én a Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetemen

Számomra igen fontos ez a mai esemény. Az elmúlt évtized során sokat foglalkoztam nemcsak Magyarországon, hanem az egész szovjet rendszer ügyeivel, és talán nem is hatástalanul. Én azonban nemcsak hogy nem kerestem a személyes elismerést, hanem kifejezetten kerültem. Erre jó okom volt: mert ha nyíltan megfogalmaztam volna célkitűzéseimet, ez gátolta volna a munkámat, különösen azokban az országokban, amelyek még nem szakadtak el a kommunizmustól. Sosem tagadtam le véleményemet, de amennyire lehetett, próbáltam idomítani a főnálló helyzethez. Kinában például a nyitott ajtó politikáját támogattam, a Szovjetunióban Gorbacsov új gondolkozásmódját. Magyarországon 1984-ben a hatóságok mint valamiféle amerikai nagybácsiit fogadtak: egy jóhiszemű, magyar származású amerikai üzletember, akinek jótékonyágát majd bele lehet illeszteni a meglévő rendszerbe.

De azóta lezajlott egy forradalom, és most, amikor díszdoktori címmel tisztelnek meg, fontosnak tartom, hogy bemutakozzam, hogy megmutassam magamat olyannak, amilyen vagyok. Ez természetesen nem lehetséges egy rövid előadás keretein belül, ezért is örülök, hogy a könyvem is megjelent most magyarul, mert ott több időm van gondolataimat kifejezni. Itt nagyon le kell szűkítenem a mondanivalómat, és ezért nem annyira magamról akarok beszélni, mint az eseményekről, amelyeknek tanúja és résztvevője voltam, és remélem, maradok. Mert ezek az események nagy jelentőségűek és fontos megérteni őket.

Ha történelmi perspektívából ítéljük meg az utolsó pár év történetét, nem kétséges, hogy egy forradalomról van szó.

1789 úgy fog szerepelni a történelemkönyvekben, mint

1789 vagy 1848. Egy társadalmi rendszer összomlott, és egy új korszak kezdődött. Ha csak magát az összeomlás folyamatát nézzük, a jelenlegi forradalomnak talán még messzemelőbb hatása lesz, mint az előzőeknek. Mert a rendszer, amelyik összeroppan, sokkal átfogóbb volt, mint elődei. A Sztálin alkotta rendszer a társadalmi és egyéni élet minden területére kiterjedt. Nemcsak egy nagy birodalomról volt szó, amelyik a világ egyik felét uralta, hanem egy ideológiáról is, amelyik a gondolkodás minden ágára kihatott, még a természettudományra is. Nemcsak a jelent és a jövőt uralta, hanem a múltat is kedve szerint alakította. Amellett nemcsak egy politikai rendszerről volt szó, amelyik ellenőrizte a társadalmi élet legapróbb megnyilvánulásait, hanem egy gazdasági rendszerről is, amelyik ugyancsak központilag próbálta irányítani a termelés és az elosztás minden folyamatát, teljesen kiiktatva a piacot. Ennek a rendszernek az összeroppanása nagyobb eseménynek bizonyulhat, mint a korábbi forradalmak. Ez nem annyira Magyarországra és a Szovjetunió több volt csatlós-államára vonatkozik, hanem magára a Szovjetunióra. Mert Magyarországon a kommunizmus egy kívülről bevezetett idegen rendszer volt, amelynek felszíne alatt tovább élt a múlt tapasztalata és a jövő reménye. De a Szovjetunióban a szovjet rendszer helyi termék volt. Nagyon mély gyökerei vannak, és ami a még rosszabb, az előző rendszer gyökerestül ki lett irtva. A mostani bomlási folyamat, amelyik még nem érte el csúcspontját, az 1917 utáni polgárháborúval hasonlítható össze, de akkor még volt Oroszországban egy önfenntartó falusi mezőgazdaság, míg ma a mezőgazdaság is része annak a rendszernek, amelyik felmondta a szolgálatot. Ez olyan éhínséghez vezethet, amelynek még a Szovjetunióban sem volt párja.

Ebből azonban még nem következik, hogy a mostani forradalomnak nagyobb lesz a történelmi jelentősége, mint mondjuk 1789-nek, vagy 1848-nak, vagy akár 1917-nek, mert akkor nemcsak egy rendszer összeroppanásáról volt szó, hanem egy új rendszer kialakulásáról. A francia forradalom a felvilágosulás, a modernitás, a racionalizmus jegyében zajlott. Ez olyan mélyreható változást hozott, hogy még a hónapok nevét is megváltoztatták. 1848 a nemzeti önérték ünnepe, míg 1917 a kommunista ideológia diadala volt.

Mi az az új gondolat, amelyik a mostani forradalom mögött rejtőzik? Ez ma még egyáltalán nem világos. Ha megkérdezném a jelenlévőket, hogy mi ez a gondolat, vajon mit válaszolnának? Pedig a gondolat jelen van, és személyesen tanúsíthatom, hogy nagy szerepet játszott a forradalom kialakulásában. Természetesen a nyitott társadalom gondolatáról beszélék, arról a társadalomról, amelyben semmiféle izmus - sem racionalizmus, sem nacionalizmus, sem kommunizmus - nem dominál. A nyitott társadalom politikai megnyilvánulása a demokrácia, gazdasági formája a piacgazdaság, ideológiája pedig a kritikus gondolkodásmód.

De valahogy ez a gondolat még nem lett kellő alapossággal megfogalmazva. Amerikában például sokan azt hiszik, hogy a mostani kelet-európai forradalom a kapitalizmus diadala volt a szocializmus fölött - ami egy kicsit eltorzítja a valóságot, mert kihagyja a nyílt társadalom gondolatának vonzerejét, az alternatívák közti választás lehetőségét. Ami ennél sokkal fontosabb, a nyitott társadalom gondolata nem az egyedüli gondolat, ami a forradalom mögött rejlik.

A kommunizmus a nemzeti sajátosságokat semmibe vevő zárt rendszer volt. Voltak akik az ellen tiltakoztak, hogy zárt. Ezek a nyitott társadalom hívei. De voltak olyanok is, akik azt vették zokon, hogy semmibe veszi a nemzeti sajátosságokat. Őket nép-nemzeti önértékükben sértette a kommunizmus. Az ellenállás két fő forrása ez volt. És most, hogy a kommunista rendszer megdőlt, ez lett a politikai élet nagy vízválásztója. Ennek nem kéne így lennie, mert a nyílt társadalom gondolata nagyon is összeegyeztethető a nemzeti önértékkel, de mégis így van, nemcsak Magyarországon, hanem a környező államokban is. Hogy melyik irányzat fog diadalmaskodni, az még egyáltalában nem dől el. Nagyon fontos tehát, hogy a nyitott társadalom gondolata kellően meg legyen fogalmazva. Mert ez befolyásolni fogja, hogy milyen rendszer épül fel a sztálinista rendszer romjain. Ezért szeretném én itt a nyílt társadalom gondolatát egy kicsit jobban kifejteni.

Nagyon nehéz feladatot vállaltam magamra, mert a nyitott társadalom gondolata nem könnyű gondolat, és a nyílt társadalom mint rendszer nem egyszerű rendszer. Éppen ez az, ami megkülönbözteti minden más rendszertől, mindenfajta izmustól. Ahhoz, hogy megértsük, egészen az elején kell kezdenünk. Magát a megértés problémáját kell megvizsgálnunk. A kérdés a filozófia egyik ágához, az ismeretelmélethez vezet. Nem akarok most elmerülni a filozófiában, mert onnan nehéz kikászálódni, de teljesen kikerülni sem tudom.

Az emberi tudás alapja az, hogy különbséget kell tennünk a tények és a rájuk vonatkozó megállapítások között. Ahol ez lehetséges, ott beszélhetünk tudományról. De ez nem mindenütt lehetséges, mert ha egy olyan rendszert akarunk megérteni, aminek mi magunk is tagjai vagyunk, akkor a tények és a gondolatok egymásba fonódnak. A mi hozzáállásunk, életképünk befolyásolja az események sorát, és lehetetlen a tényeket a gondolatoktól elválasztva megérteni. Egy ilyen rendszer résztvevői nem alapozhatják döntéseiket tudásra vagy tudományra. Itt az értékítélet, az intuíció, a hit játszik nagy szerepet. Márpedig a hit semmiképpen nem felel meg a valóságnak, mert akkor nem hit lenne, hanem tudás. Tehát a résztvevők mindig egy torz világgépe kell hogy alapozzák döntéseiket, és ez a torz világgép nagy szerepet játszik az események kialakításában. Ha a világgép nem lenne torz, nem lenne szerepe a történelemben, és nyugodtan mellőzhetnénk, mint a valóság függvényét. Ez az, amit Marx próbált elérni, amikor Hegelt a fejére állította, mondván, hogy a dialektika a termelés, nem pedig a gondolkodás folyamatában rejlik: Ez nagy tévedés volt, ami abból is látható, hogy a marxista téveszmének milyen nagy történelmi hatása volt.

Az igazi dialektika a téveszmék és a tények között van. Ez nagyon érdekes, újfajta történelemszemléletre vezet, amelyik a téveszmék és torz ítéletek fontosságán alapszik. Engem ez a történelemszemlélet irányított úgy a tőzsdén, mint a kommunista szisztémával folytatott harcokban.

Ha elfogadjuk, hogy a résztvevők világgépe sosem felel meg teljesen a valóságnak, akkor el kell fogadnunk, hogy van egy kétirányú kapcsolat a torz világgép és a valóság között. Egyrészt a világgép befolyásolja a valóságot, másrészt a valóság is befolyásolja a világgépet. Ez a kölcsönhatás, amit én angolul reflexivitynek nevezek, adja meg a történelmi folyamatok kulcsát.

Bizonyos körülmények között a résztvevők világgépe és a valóság nem válnak el messzire egymástól. Ez különösen akkor van így, amikor egy kritikus gondolkodásmód uralkodik. De vannak más körülmények, amikor a résztvevők világgépe egészen messze kerül a valóságtól, és ami még érdekesebb, maga a valóság is teljesen elfajul ahhoz képest, amilyen akkor lenne, ha a rendszer nem egy téveszmén alapulna. Ez az elfajulási folyamat magyarázza meg a tőzsdén a nagy fellendüléseket és az azokat követő összeomlásokat, így a történelemszemlélet hozzásegített ahhoz, hogy a tőzsdén jó eredménnyel működjek. Úgyszintén arra ösztökélt, hogy szembeállítsam a nyílt társadalom elvét, amelyik a kritikus gondolkodásmódon alapszik, a zárt társadalom gondolatával, amelyet egy téveszme ural. E szembeállítás következtében köteleztem el magam a nyitott társadalom iránt.

A nyílt társadalom elve azt jelenti, hogy semmiféle eszme, világgép nem tükrözheti a valóságot. Mindegyik szükségképpen egyszerűsít, minden elvnek szükségképpen megvan a maga gyengéje, és ha egy világszemlélet egyeduralomra tesz szert, akkor az torz világot fog létrehozni. Ahhoz, hogy a résztvevők világgépe ne fajuljon el túl messze a valóságtól, az kell, hogy sok elmélet, sok különböző hozzáállás közül választhassunk.

Ez az elv tüzelte sokakat a szovjet rendszer elleni harcra, többek között engem is. Mert ahogy azt már annak idején kijelentettem, alapítványom célkitűzése az volt, hogy megtörje a dogma monopóliumát.

Mások más gondolatmenet útján jutottak el a nyílt társadalom gondolatához, de a fontos az, hogy eljutottak. Mert amikor elindítottam alapítványomat Magyarországon 1984-ben, az itteniek sokkal jobban tudták, hogy mit kell csinálni és miért, mint én. Ők szabták meg az alapítvány működési tervét, és én tulajdonképpen tőlük tanultam. Azt, hogy az alapítvány alapelve helyes volt, az események bebizonyították. Az alternatívák megteremtése tényleg megtörte a dogma monopóliumát, és a dogmának tényleg nagyon torznak kellett lennie, ha ilyen könnyen és maradéktalanul fel lehetett bomlasztani.

A szovjet rendszer összeomlása megdöbbentő jelenség, de ez nem jelenti azt, hogy a nyílt társadalom elve diadalmaskodott. Sőt, az igazi harc még csak most kezdődik. Mert a nyílt társadalom elvének is megvannak a gyengéi, meg kell, hogy legyenek, mert ha nem lennének, akkor az elv nyilvánvalóan téves lenne. Az egyik legnagyobb gyengéje az, hogy úgy gondolat-rendszere, mint a rá alapozott valóságrendszer nagyon bonyolult. Sokkal bonyolultabb, mint egy zárt gondolkodási mód és egy zárt társadalmi rendszer. Mert egy zárt rendszerben csak egy koncepció van uralmon, és minden más koncepció el van nyomva. Míg egy nyílt társadalomban minden résztvevőnek ki kell alakítania a saját koncepcióját, aminek alapján működni tud és magának a rendszernek ki kell alakítania annak a szisztémáját, ahogy ezek az autonóm résztvevők együtt tudnak működni. Márpedig éppen ez az, ami hiányzik a szovjet rendszer összeomlása után: az autonóm résztvevők, és az együttműködési mód. Ez különösen a gazdasági életben mutatkozik meg, ahol hiányoznak az önálló cégek, és azok a vállalkozók, akik fel tudnának ilyen cégeket építeni, és hiányzik a magánjog, és azok az intézmények, amelyek a piac működését szabályozzák.

Ezeknek hiányában nagy a veszély, hogy egy mindent átfogó zárt rendszer összeroppanása nem egy nyílt társadalomra vezet, hanem kisebb terjedelmű zárt rendszerekre bomlik szét. Ezeknek a rendszereknek a nemzeti területeken, és magán a nemzeti gondolatban kell alapulniuk, hisz ha már egy zárt rendszert akarunk létrehozni, akkor a nemzeti gondolat jobb alapot szolgáltat, mint bármilyen más ideológia. Ahhoz, hogy egy mindent átfogó rendszert fönt lehessen tartani, minden más elgondolást, vagy magyarázatot ki kell küszöbölni. És ehhez erős kéz, nagy hit és tetemes erőszak szükséges. Egy nemzeti vagy népi önértékre alapított rendszert sokkal könnyebb elfogadtatni, mert az alapvető gondolat nagyon egyszerű. Amit mi csinálunk vagy gondolunk az jó, és akik ezt a rendszert ellenzik, azoknak ebben a rendszerben nincs helyük. Ennek az egyszerű gondolatnak csak egy hátránya van, mégpedig az, hogy csak egy nagyon primitív és torz rendszert lehet rá alapozni. Mert a valóság az, hogy nekünk nincs mindig igazunk, különösen akkor, ha így gondolkozunk. De ezt a gondolatot - a nyitott

társadalom gondolatát - már sokkal nehezebb elfogadtatni, mert ehhez végig kell mennünk azon az eszme-futtatáson, amit én itt éppen kifejteni próbáltam. És erre egy heves politikai vita során nincs idő. Egyszerű emberek szeretik az egyszerű válaszokat.

Összefoglalásként, most hogy a kommunizmusnak nevezett átfogó zárt rendszer összeomlott, két lehetőség áll előttünk: vagy belépünk egy univerzális nyitott rendszerbe, amit nevezhetünk Európának, vagy vissza kell esnünk egy kevésbé univerzális zárt rendszerbe, amit nevezhetünk sovinizmusnak. Ha szabad ezt így leegyszerűsíteni, a választás tulajdonképpen egy egyszerű de primitív, és egy bonyolult de magasabb szintű rendszer között áll fenn.

Ha így fogalmazzuk meg a helyzetet, akkor a nyílt társadalom sokszínűsége, sokrétűsége mint hátrány tűnik fel, mert nehéz egy egyszerűbb rendszerből egy magasabb rendű rendszerbe egy ugrással följutni. Márpedig egy forradalmi folyamatnak az az ismertetőjele, hogy nagyon gyorsan zajlik. És az az idő, amire szükség lenne a nyitott társadalom kialakulásához, az hiányzik.

Márpedig ahhoz, hogy az emberek a magasabb szintű megoldást válasszák, és megküzdjenek a velejáró komplikációkkal, az kell, hogy ez a magasabb szintű megoldás jobban működjön, jobb eredményekkel járjon, mint az egyszerű és torz megoldás. Ez elsősorban az anyagi jólétet, a prosperitást jelenti, mert hosszú távon nem lehet csak eszmékre alapozni egy rendszert, nemcsak azért, mert eszmékből nem lehet megélni, hanem azért is, mert eszmékért lelkesedni kell, és a lelkesedésbe előbb-utóbb belefáradnak az emberek. (Azt hiszem, ma már erről senkit nem kell meggyőzni.) Tehát a lelkesedés elég egy zárt rendszer felrobbantására, de nem elég egy nyitott rendszer fenntartására. A bökkenő ott van, hogy a zárt rendszer összeroppanása nagy életszínvonal-csökkenést hoz magával, és ebből a kátyúból kívülről jövő segítség nélkül nem lehet kimászni. És mi értelme van egy komplikált megoldásnak, amitől kátyúba ragadunk? Tehát a nyílt társadalom gondolata csak a kívülről jövő támogatás segítségével tud diadalmaskodni.

A szovjet birodalom volt csatlósállamainak sorsa nemcsak saját döntésükön múlik, hanem annak a nyílt társadalomnak a viselkedésén is, amelyikhez csatlakozni kívannak. Ez elsősorban az európai közösséget jelenti. Be kell, hogy fogadják az újonnan létrejött kelet-európai demokráciákat, és ami még ennél is nehezebb, hozzá kell segíteni ezeket az országokat, hogy kialakítsák a demokráciához és piacgazdálkodáshoz szükséges intézményeket. Mert az idő hiánya miatt ezekben az országokban a nyílt társadalom külföldi támogatás nélkül nem jöhet létre. Ennek megvan a maga árnyoldala, mert azt jelenti, hogy a nyitott társadalom nagyon anyagias, és hiányzik belőle az eszmékben való hit. Ezért van kitéve annak a veszélynek, hogy valamelyik izmus felülkerekedik és monopóliumhelyzetet szerez magának. Ahhoz, hogy egy nyitott társadalom fönmaradjon, az kell, hogy a polgárok hajlandók legyenek áldozatokat hozni a rendszer fönmaradásáért. Ebből a szempontból az, hogy a nyugati demokráciák miként viselkednek Kelet-Európával szemben, nemcsak Kelet-Európa sorsát fogja befolyásolni, hanem a sajátjukat is.

Ez az érv az, ami arra ösztökél, hogy ne szüntessem be alapítványom működését, és ezzel az érveléssel szeretném a nyugati hatalmakat is meggyőzni. Természetesen ez irányú tevékenységem ellenállásba ütközik azok részéről, akik valamiféle zárt rendszert szeretnének létrehozni.

Támadások értek nemcsak Magyarországon, hanem Szlovákiában és Romániában is, a Szovjetunióról nem is beszélve. Az, hogy minden országban egyformán támadnak, arra mutat, hogy a nyílt társadalom gondolata ellentétben van a sovinizmus elvével.

Különbséget kell tennünk a sovinizmus és a népi-nemzeti önértet között. Ezt hangsúlyozni szeretném, mert különben úgy tűnne, mintha ellentét lenne a nyílt társadalom és a nemzeti önértet között. Ez tévedés. A nemzetek és a hozzájuk fűződő nemzeti önértet fontos szerepet játszanak abban, hogy biztosítsák a nyitott társadalom sokszínűségét, sokrétűségét. Nehéz volna nemzetek nélkül egy Európának nevezett nyitott társadalmat elképzelni. Csak akkor válik a nemzeti önértet, a nemzeti érzelmek a nyitott társadalom ellenségévé, ha minden más érzelmek és más kapcsolat fölé helyezkedik.

Szeretnék különbséget tenni kétfajta nacionalizmus között. Az egyikben a nyílt társadalom nyilatkozik meg. Ez az a nacionalizmus, amelyik végigfutott Európán 1848-ban, amikor a fiatalság egyik városból a másikba adta át a nemzeti öntudat fátylóját. És ez az a nacionalizmus, amelyik élteti a progresszív politikai elemeket a balti országokban, Ukrajnában és Oroszországban. De van egy másik fajta nacionalizmus is, amelyik a fasiszmusra és a náci időkre emlékeztet. Ez a fajta nacionalizmus van ma hatalmon Szerbiában és Horvátországban, és észlelhető ez az irányzat Szlovákiában és Romániában is. Szerencsére Magyarországon a közvélemény túlsúlya elutasította az ez irányú kezdeményezéseket. De félok, hogy a Szovjetunióban a végén ez a fajta nacionalizmus fog felülkerekedni.

Mi különbözteti meg a kétfajta nacionalizmust? Válaszom erre nagyon egyszerű: a siker. Ahhoz, hogy a nemzeti önértet baráti vetélkedésben fejeződjön ki, az kell, hogy a vetélkedés eredményeket mutasson fel. De ha egy nép nem tudja megállni a helyét a nyitott társadalomban, akkor kénytelen primitívebb gondolkodásmódban és a múlt kecsegtető diadalmaiban keresni a menedéket. Evvel csak azt ismétlem, amit már az előbb is mondtam: a nyílt társadalomnak szüksége van a gazdasági sikerre. Ezért várható az, hogy a Szovjetunióban a második fajta nacionalizmus fog a végén diadalmaskodni. Mert ott a nyitott társadalom nincs kellőleg megalapozva, és majdnem elkerülhetetlen, hogy az ez irányú próbálkozások kudarcba fulladjanak. Csak egy nagyon nagyszabású külföldi beavatkozás tudná a Szovjetuniót ettől a sorsától megmenteni, és mivel a nyugati országok mostanáig még kisebb szabású beavatkozásra sem voltak hajlandók, nincs sok remény. De a legutóbb Jugoszláviában látható, hogy a választás a gazdasági siker és egy sovinizmusra alapozott fasiszta rendszer között zajlik. Mert Jugoszláviában meg lett volna az alap a gazdasági sikerre, míg a Szovjetunióban ez a lehetőség sajnos hiányzik. Én múlt év májusában voltam Jugoszláviában, és akkor Ante Markovics miniszterelnök gazdasági reformja több eredményt mutatott fel, mint Balszerovics hasonló terve Lengyelországban. De Milosevics, a szerb pártapparátus vezére sikeresen aláaknázza Markovics reformpróbálkozásait. Többek között kirabolta a szerb nemzeti bankot, és majdnem tönkretette a gazdaságot. Ma már a polgárháború küszöbén áll az ország. Milosevics példája megmutatta, hogy milyen veszélyes az, ha egy kommunista pártapparátus át tud ülni a sovinizmus izmos paripájára. Hasonló helyzet merült fel Szlovákiában, ahol a volt miniszterelnök, Meciar, szintén a nacionalista lovat próbálta meglovagolni, és rövid idő alatt hatalmas népszerűsége tette szert. A lakosság 80 százaléka támogatta. Népszerűsége riasztó jel, mert annak tulajdonítható, hogy nem egy másként gondolkodó értelmiségi, mint a többi cseh és szlovák politikus, hanem az utca emberének a szája ize szerint beszél demagóg. Tehát a kétfajta irányzat, amelyik közt a harc dúl, egyrészt a demokrácia és a gazdasági siker, másrészt a diktatúra és a primitív nacionalizmus.

Ez a harc még sokáig fog tartani, és végső kimenetele egyáltalában nem biztos. Minél tovább tart, annál jobb, mert a szovjet rendszer volt tagjai úgysem tudnának egyik pillanatról a másikra felzárkózni Nyugat-Európához. Ahhoz, hogy csatlakozzanak a nyitott társadalomhoz, időre van szükség. Most, hogy a forradalom már lezajlott, az idő a nyitott társadalomnak dolgozik. A forradalom heve után ezt a gondolatot talán nehezen tudjuk elfogadni, mert hozzászoktunk az események gyorsabb tempójához, de nem szabad, hogy elveszítsük türelmünket, mert az veszélyeztethetné a nyitott társadalom kialakulását. A forradalom romboló folyamat volt. A kommunista rendszer felbomlásához az

kellett, hogy az események fölgyorsuljanak, míg végül a berlini fal ledöntésével elérték csúcspontjukat. Most egy építő folyamat elején állunk, és bizony elég hosszú ideig fog tartani, míg meghozza gyümölcsét.

Van egy nagy veszély, s ez a Szovjetunió. Mert ott a forradalmi folyamat még nem érte el csúcspontját, és valószínű, hogy nem is fog sikerrel végződni, mert - mint azt már többször említettem - a nyitott társadalomnak ott nincs meg a kellő bázisa. A gazdasági összeomlás kaotikus helyzetet idézett elő, ami kiszámíthatatlan következményekkel járhat. Magyarország egy hatalmas örvény fölött lebeg, amely könnyen magába szippanthatja.

Nem szívesen fejezem be ilyen vést jóslóan, de sajnos jelenleg itt tartunk. Amennyire nagy reménnyel vagyok Magyarország és Közép-Európa iránt, annyira aggaszt a Szovjetunió sorsa. Ez nem jelenti azt, hogy minden reményt feladtam, sőt, ez még nagyobb erőfeszítésekre ösztökél. De fel kell készülnünk a legrosszabra.

Sajnos ez a kis idő csak a nagy vonalak általános felvázolására volt elegendő. Mindent összetéve úgy ítélem meg, hogy Magyarországra még egy nagyon nehéz év vár, de utána érezhető javulás következik.

Kérem, ne veszítsék el kétségbeesésüket.

AZ MTA-SOROS ALAPÍTVÁNY BIZOTTSÁG DÍJAI

Történelem díjak

RÁNKI GYÖRGY DÍJ 250.000.- Ft

Pajkossy Gábor

Pajkossy Gábor a még fiatalnak számító magyar történész-nemzedék egyik legeredetibb és legfelkészültebb tagja. Munkásságára a hagyományos, szolid szakmai módszerekben való - ma már ritka - egészen alapos jártasság és a történetírás modern eredményeinek ismerete és felhasználása jellemző.

Már első nagyobb dolgozata, bölcsészdoktori disszertációja is olyan kérdést tárgyalt, amely a magyar történetírásban teljesen feldolgozatlan volt: az 1791-93-as Közpolitikai Bizottság tevékenységének elemzését, s a többi nyolc bizottság működésének áttekintését tartalmazta. A mintaszerű forráskezelés jellemző azokra a tanulmányaira is, amelyek Kossuth hűtlenségi perével, a általában az 1836-37-es magyarországi perekkel kapcsolatosak. Mainzi és bécsi ösztöndíja idején Pajkossy kiterjedt kutatásokat végzett az Augsburgi Allgemeine Zeitung című újság történetéről - megint olyan témát érintve ezzel, melynek magyar vonatkozásait csak emlegetni szokták, elemezni nem. Modern módszerekkel készíti monográfiát a reformkori Magyarország egyesületeinek történetéről, s publikációiban ott van egy új Deák-biográfia lehetősége is. Pajkossy Gábor eddigi munkásságának kiemelkedő darabja Kossuth összes művei VII. kötetének összeállítása és szerkesztése.

SZŰCS JENŐ DÍJ 250.000.- Ft

Engel Pál

Engel Pál történeti kutatásai a magyar középkorra irányulnak, elsősorban az Árpád-ház kihalását követő másfél évszázadra. A korábbi történetírás az Anjouk és Zsigmond király korának az eseménytörténetét is csak részben tisztázta, a kormányzati intézmények működésével, az ország vezetésében résztvevő főnemesség, a bárók hatalmi helyzetével, társadalmi betagozódásának alakulásával alig foglalkozott. Engel Pál hosszú évek munkájával áttanulmányozta a korszak teljes okleveles anyagát (erről a munkáról fogalmat adnak a Századok c. folyóiratban megjelent forrásközlései, valamint „Honor, vár, ispánság” [Bp., 1982.] c. kötete), majd az utóbbi években nagy összefoglaló tanulmányokban tárta fel kutatási eredményeit. Monografikus tanulmányokban mutatta be azt a küzdelmet, amellyel Károly Róbert a szinte már széthulló országot a „kiskirályokkal” vívott harcban újra egyesítette, majd az új arisztokrácia kialakulását és szerepét, teljesen új képet rajzolva a Nagy Lajos és Zsigmond-kori méltóságok és tisztségviselők társadalmi és vagyoni helyzetéről, a kormányzati intézmények működéséről. (Századok 1985, 1988) Külön is kiemeljük a Zsigmond király személyéről, uralma jellegéről, politikájának európai távlatairól írott munkáit (Századok 1984, 1987).

Engel Pál hatalmas forrásanyag ismeretében, a legújabb történeti, történet-szociológiai szempontok felhasználásával, a legmodernebb egyetemes történeti művekből adódó összehasonlítási lehetőségek bevonásával a 14-15. sz. Magyarországról, annak társadalmi és kormányzati szervezetéről új, minden megelőzőnél részletesebb, alaposabb és valóságghűbb képet rajzolt. Kijavította a korábbi munkák tárgyi tévedéseit, helyreigazította romantikus szemléletből vagy napi politikai elfogultságból fakadó torzításait, és a magyar fejlődést belehelyezte az európai történetbe. Munkáinak szemlélete, a források értékelésében alkalmazott kritikája, feldolgozási módszere, előadásának logikus szerkezete példát mutat a középkori történet kutatóinak.

Irodalmi díjak

KRÚDY GYULA DÍJ 250.000.- Ft

Esterházy Péter

A posztmodern törekvések jegyében fogant szövegteremtő elbeszélés nemzetközi méreteken is legismertebb és legnagyobb hatású magyar képviselője, aki a nyelvet mintegy hologramként, a világ dolgait és eseményeit, történeteit halmazként szemlélve, az új avantgárd törekvésekre jellemző játékosággal igyekszik felülkerekedni a Lét tragikumán, s ehhez új elbeszélő technikát és modort teremtett. A „miért írunk?” kérdésénél fontosabbnak tekinti a „hogyan írunk?” problémáját, a mű esztétikai és etikai szuverenitását, de ez a sok tekintetben forradalmian újszerű írói törekvés és magatartás nem zárta be őt valamiféle nyelvi-kifejezésbeli felhőkakukkvarba: nincs magyar elbeszélő, akinek a műve gazdagabban épülne és táplálkozna a mindennapi magyar élet valóságából, mint az övé, csak éppen a való világ elemei egy egészen más rend szerint foglalnak helyet írásaiban, mint ahogy azt a prózaírás klasszikus módszerei megszoktatták. Ihlete szoros

kapcsolatot tart a világ valóságával, az írói megformálás módja azonban tudatosan kifejezni azt az írói meggyőződését, hogy éppen iróniája és játékossága révén megéreztesse az olvasóval is, „hogya a sohasem természetszerűleg adott valami, hanem igény és adomány”.

KOSZTOLÁNYI DEZSŐ DÍJ

250.000.- Ft

Lengyel Balázs

A negyvenes évektől napjainkig fél évszázada kíséri folyamatos kritikai figyelemmel a kortársi magyar irodalmat, mindenekelött a mai magyar líra eredményeit és kísérleteit. A második világháború után, az akkor induló, humanista eszmeiségű fiatal magyar írónemzedék irodalomtörténeti jelentőségű csoportosulásának, az Újhold című folyóiratnak alapító szerkesztője, akit ezért a kor zsdánovista szemléletű irodalompolitikája súlyos elmarasztalásban részesített, s hosszú évtizedekig hallgatásra kényszerített; elveit, szemléletét, esztétikai szempontjait ennek ellenére töretlenül megőrizte, s a hetvenes évek eleje óta megjelent írásaiban, kritikáiban és tanulmányokban, eredeti és irányít mutató módon alkalmazta folyamatosan irodalmunk napi jelenségeivel és különböző stílustörekvéseivel szemben a 20. századi új magyar irodalmat megalapozó Nyugat-iskola és kritikai műhely esztétikai világnézetét.

WEÖRES SÁNDOR DÍJ

250.000.- Ft

Tandori Dezső

A hatvanas évek legelején tűnt fel irodalmunkban; akkor is és azóta is minden neoavantgarde és posztmodern újdonság első és felmérhetetlen hatású kezdeményezője versben, prózában, drámában és tanulmányban egyaránt, aki sokoldalú és káprázatosan termékeny irodalmi munkássága mellett képzőművészeti alkotásokkal is kísérletezik, amelyeket a legújabb törekvéseknek helyet adó galériákban önálló kiállításokon is bemutatott. A pártállami irodalompolitika idegenkedéssel fogadta szuverén írói világát, hangját, mondanivalóját, aminek egyik jellemző tünete volt, hogy évekig csak kéziratban ismerhették a beavatottak műveit, mindenekelött a kortársi magyar líra történetében kopernikuszi fordulatot kiváltó, Törölk Hamletnek c. verseskönyve anyagát, amely több éves várakoztatás után láthatott napvilágot, s amelyet éppen ezért „Londontól Belgrádig nagy várakozás előzött meg”, ahogyan annak idején Vas István a könyv jelentőségét jellemezte. Költészete nagy és eredményes erőfeszítés a magyar nyelv elvonatkoztatására, ahogyan író-kritikusai jellemezték: egy nonfiguratív metafizika művészi kifejezésére. Legsokoldalúbb és legtermékenyebb íróink egyike: legalább félszáz műve látott két évtized alatt napvilágot.

Havi 12.000.- Ft alkotói ösztöndíjat kapnak egy éven keresztül a következők:

Országos, figyelmet érdemlő szellemi műhelyek megteremtésében végzett munkájukért:

Jenei László kritikus

Márkus Béla kritikus

Villányi László költő

Írói teljesítményük alapján:

Csengeri Kristóf

Hajdú Gergely

Horváth Tamás

Imre Flóra

Kukorelly Endre

Mezei Balázs

Márton László

Pályi András

Szavai Géza

HOSSZABB KÜLFÖLDI ÖSZTÖNDÍJAK

Általános külföldi ösztöndíj

Az ösztöndíj program célja az, hogy elsősorban fiatal diplomás szakemberek számára az USA, illetve más tőkés országok felsőoktatási intézményeiben vagy kutatóintézeteiben lehetőséget biztosítson a kutatómunka vagy a továbbképzés folytatására.

Az 1990-91-es tanévre 15 fő részére hirdettünk e kategóriában 3-9 hónapos ösztöndíjat. A beérkezett 162 pályázat közül a magyar szakértői bizottság ötvenet választott ki és továbbított a New York-i bizottsághoz, amely végső döntésként 15 pályázónak ítélte oda ösztöndíjat (lásd melléklet). Ezek közül egy fő az ösztöndíjról lemondott.

1990-ben 9-en kezdték meg külföldi tanulmányútjukat.

Néhány esetben a fogadó intézmények rész támogatással járulnak hozzá az ösztöndíjas út költségeihez.

Erre a programra 225.000 USD-t fordított az Alapítvány. Lásd 1. sz. melléklet

Oxfordi posztgraduális ösztöndíjak

A meghirdetett ösztöndíjas helyekre összesen 36 posztgraduális pályázat érkezett.

A magyar szakértői bizottság 18 posztgraduális jelöltet választott ki, akik közül a sikeres nyelvvizsga után az Oxfordi Bizottság nyolcnak ítélte oda az ösztöndíjat (lásd melléklet).

A kiválasztott jelölteket az oxfordi egyetem 1990. szeptemberétől fogadta 9 hónapos tanulmányútra. Egy fő 1991. januárjában kezdte meg tanulmányait.

Erre a programra 350.000Ft-ot és 90.000 USD-t fordított az Alapítvány. Lásd 2. sz. melléklet

Oxfordi posztdoktorális ösztöndíjak

Az Alapítványhoz összesen 16 posztdoktorális ösztöndíjkérelem érkezett, közülük a magyar szakértői bizottság hetet támogatott. A sikeres nyelvvizsga után az Oxfordi Bizottság kettőnek ítélte oda az ösztöndíjat (lásd melléklet), közülük az egyik az ösztöndíjról lemondott. A kedvezményezett 1990. októberében kezdte meg 9 hónapos tanulmányútját. Erre a programra 500.00 Ft-ot és 70.000 USD-t fordított az Alapítvány. Lásd 2. sz. melléklet

Leuveni Katolikus Egyetem

3 hónapos kutatói ösztöndíj a társadalomtudományok területén és 9 hónapos posztdoktorális ösztöndíj bármely szakterületen 35 évesnél nem idősebb szakemberek részére.

A pályázati felhívásra összesen 52 pályázat érkezett be, a magyar szakértői bizottság 19 pályázatot támogatott, melyek közül a nyelvvizsga sikeres letétele után a leuveni egyetem bizottsága 2 három hónapos és 6 kilenc hónapos ösztöndíjat ítél oda, melyek közül egy nyertes visszavonta a pályázatát. Erre a programra 45.395 USD-t fordított az Alapítvány. Lásd 3. sz. melléklet.

Rutgers Egyetem

9 hónapos ösztöndíj 35 évesnél nem idősebb szakembereknek meghatározott szakterületen.

21 pályázat érkezett, melyek közül a magyar bizottság tizenkettőt továbbított a Rutgers University-re, ahol az egyetem Bizottsága öt jelöltet választott ki. A nyertesek 1990. szeptemberében kezdték meg tanulmányaikat a Rutgers University-n (ld. melléklet).

Erre a programra 46.000 USD-t fordított az Alapítvány. Lásd 3. sz. melléklet

Indiana University ösztöndíjak (Bloomington)

4 vagy 9 hónapos ösztöndíj 35 évesnél nem idősebb diplomás szakemberek részére az Indiana University-n, Bloomingtonban American Studies vagy Jewish Studies szakterületen.

A pályázati felhívásra összesen 15 pályázat érkezett, ebből a magyar bizottság hatot továbbított az egyetemre, ahol egy négy hónapos és kettő kilenc hónapos ösztöndíjat ítéltek oda. A nyertesek 1990. augusztus végén kezdték meg tanulmányútu-kat.

Erre a programra 22.500 USD-t fordított az Alapítvány. Lásd 3. sz. melléklet

York-i ösztöndíj

Egy fő részére posztgraduális ösztöndíj a Political Philosophy program keretében 12 hónapra.

Az Alapítványhoz három pályázat érkezett, melyek közül a magyar bizottság kettőt támogatott, a York-i Egyetem által felkért bizottság azonban egyik jelöltet sem fogadta.

KONFERENCIA ÉS SZEMINÁRIUMI RÉSZTVETEL

Az Alapítvány egyik legelső folyamatos programja keretében magyar szakemberek kapnak lehetőséget arra, hogy szakterületükkel lépést tarthassanak; útiköltség- vagy devizatámogatást kapnak, hogy a világon bárhol megrendezésre kerülő szakmai konferenciákon és szemináriumokon vehessenek részt. 1990-ben 163 személy utazott maximum kéthetes útra e program keretében. Az ösztöndíjasok teljes névsorát a 4. sz. melléklet tartalmazza.

Erre a programra 175.441 USD-t fordított az Alapítvány.

RÖVID TANULMÁNYUTAK

E program keretében rugalmas, testreszabott lehetőséget kaphatnak azok a szakemberek, akik meghívást és némi támogatást kaptak külföldi kutatóhelyektől, illetve oktatási intézményektől. Ezek a rövid külföldi tanulmányutak maximum 3 hónaposak. Az 1990. évi ösztöndíjasok névsorát az 5. sz. melléklet tartalmazza.

Erre a programra 187.944 USD-t fordított az Alapítvány.

KÜLFÖLDI ÖSZTÖNDÍJAT KIEGÉSZÍTŐ PROGRAMHOZ ADOTT TÁMOGATÁSOK

E program keretében az Alapítvány segítséget nyújt teljes ösztöndíjat nyert hallgatóknak, hogy neves külföldi egyetemeken tanulhassanak. A nem konvertibilis valuta- és a tengerentúli magas útiköltségek miatt az Alapítvány repülőjegyet, könyvköltségeket, vagy zsebpénzt biztosít — a hallgatók egyéni lehetőségeitől függően. Az idén kiegészítő ösztöndíjban részesültek listáját a 6. sz. melléklet tartalmazza.

Erre a programra 87.701 USD-t fordított az Alapítvány.

NYÁRI TOVÁBBKÉPZÉS ANGOLTANÁROK SZÁMÁRA AZ USA-BAN

A magyarországi angoltanítás elősegítése érdekében az Alapítvány az angoltanári pályázatra jelentkező csaknem 200 angoltanár közül hatvanat választott ki. 30 általános iskolai és 30 középiskolai tanár vett részt 5 hetes nyári tanfolyamon az Egyesült Államokban a Marylandi Egyetemen, illetve a Pennsylvaniai Egyetemen intenzív nyelvi és módszertani képzésében. A 7. sz. melléklet tartalmazza a nyertesek névsorát.

Erre a programra 232.605 USD-t fordított az Alapítvány.

EGYETEMI CSEREPROGRAMOK

A Soros Alapítvány számos magyar és amerikai, valamint angol egyetemközi csereprogramot támogat. A programokat maguk a résztvevő intézmények szervezik és bonyolítják, a tandíjról, a szállás és az ellátás költségeiről lemondanak. Az Alapítvány fizeti a résztvevő magyar diákok úti- és dologi költségeit, akiket az egyetemük választ ki a kiírt pályázatok és az Alapítvány útmutatása és ellenőrzése alapján. 1990-ben az Alapítvány hat, alább felsorolt csereprogramot támogatott Erre a programra 41.611 USD -t fordított az Alapítvány.

Budapesti Közgazdasági Egyetem — University of British Columbia
— a BKE-ről 4 diák tanul szemeszterenként a British Columbia Egyetemen
8.960 – USD

József Attila Tudományegyetem — Oregon Állami Felsőoktatási Rendszer
— e program keretében minden évben az Oregoni Egyetem két egyetemi hallgatót fogad a JATE-ről egy teljes tanévre
4.520 – USD

Janus Pannonius Tudományegyetem — Nemzetközi Diákcsera Program (ISEP)
— a JPTE és az ISEP közötti megállapodás alapján minden évben tíz egyetemi hallgató egy egész évet tölt Pennsylvania valamelyik egyetemén. Ezután pennsylvániai diákok egy nyári szemesztert töltenek Pécsen, a JPTE-n.
2.447 - USD

Nemzetközi Diákcsera Program (ISEP)
— a Magyarország és az Egyesült Államok közötti diákcserét elősegítendő, az ISEP 1991-ben Budapesten és Pécsen nemzetközi konferencia megrendezését tervezi. Az Alapítvány a konferencia magyar koordinátorának utazási költségeit és napidíját fedezi. A konferencia magyarországi szervezője ellátogat Washingtonba, az ISEP munkatársaival és az amerikai konferencia koordináló bizottságával tart konzultációt.
1.500-USD

ELTE — Graceland College
— az iowai Graceland College tíz angol szakos hallgatót fogad az ELTE-ről fél évre. Ennek ellenében hat Graceland-os diák és egy tanár három héten át látogathatja az ELTE-t Budapesten.
14.645 – USD

ELTE — Bristol Egyetem
— az ELTE egy-egy hallgatója a Bristol Egyetemre látogat évente, a Bristol Egyetem egy-egy hallgatója pedig Budapestre jön tanulási és kutatási feladatokkal.
5.000 – USD

ELTE, Egri Tanárképző Főiskola, JPTE — Exeteri Egyetem
— már több mint 15 éve tart az egri és a pécsi angol szakos hallgatók valamint az Exeteri Egyetem közötti csereprogram, évi négy hét erejéig, 50 hallgató bevonásával. 1980-ban az ELTE BTK is belépett a programba. 1988-ban a program veszélyeztetetté vált, mivel a brit kormány csökkentette a csereprogramokra szánt összegeket, de az Alapítvány elkötelezte magát, hogy 1992-ig a hiányzó összeget pótolja. Évente a három magyar felsőoktatási intézmény 30 hallgatója tanul három héten át az Exeteri Egyetemen, 20 exeteri diák pedig három hetet tölt Magyarországon, mindhárom egyetemet meglátogatva.
11.648-USD

KÖZÉPISKOLAI CSEREPROGRAMOK

American Secondary Schools for International Students and Teachers, Inc. (ASSIST)
— az 1990-es tanévre az ASSIST — a kiváló USA-beli magániskolák hálózata — 9 teljes ösztöndíjat ajánlott fel magyar diákok számára. Az Alapítvány fizette az elhelyezésükkel kapcsolatos költségeket, valamint repülőjeggyel és zsebpénzzel látta el a diákokat. A résztvevők listáját ld. a 8. sz. mellékletben.
34.193 – USD

Choate Rosemary Hall — Nyári Szemeszter
— már negyedik éve, hogy a Choate Rosemary Hall — egy neves connecticuti előkészítő intézmény — 20 magyar középiskolás diákot lát vendégül öt hetes nyári szemeszterén. Az idén a nyerteseket sorsolás útján választottuk ki azok közül, akik az Országos Középiskolai Tanulmányi Verseny angol döntőjének legjobbjai voltak. A résztvevők listáját ld. a 9. sz. mellékletben.
44.910 – USD

Choate Rosemary Hall — Fiala Tudományos Kutatók
— az Alapítvány közös program keretében a Choate Rosemary Hall két olyan magyar középiskolás diák költségeinek a felét vállalja, akik egy évig részt vesznek a végzősök tudományos kutatási programjában. Az Alapítvány az oda-vissza repülőjegyet és a dologi kiadásokat is fedezte a diákok számára.
Lásd 9. sz. melléklet
18.545 - USD

Open Door Program középiskolásoknak
— az Alapítvánnyal közösen az amerikai csereprogram iroda 20 magyar középiskolás diákot helyezett el az 1990-91-es tanévben amerikai középiskolákban. Szemeszterenként tíz-tíz diák amerikai családoknál lakott, és állami iskolába járt. Az Alapítvány fizette az elhelyezéssel kapcsolatos költségeket, a repülőjegyet és az ösztöndíjat minden diák számára.

Lásd 10. sz. melléklet

Northfield — Mi. Hermon School — általános iskolásoknak
— 1990-ben az Országos Középiskolai Tanulmányi Versenyben részt vehettek felső tagozatos általános iskolások is. Az Alapítvány megszervezte, hogy a tíz legjobb eredményt elért diák egy tanár kíséretében részt vehessen Northfield-ben, Massachusettsben a nyári kurzusokon. Ezt a programot részben az Egyesült Államok Információs Hivatala finanszírozta.

Lásd 11. sz. melléklet
35.497 – USD

EGYÉB CSEREPROGRAMOK

ENCINA kiutazó tanárok

Tíz középiskolai tanár — 5 magyar és USA-beli — vett részt abban a közvetlen csereprogramban, amelyet az Encina Alapítvány és a Soros Alapítvány közösen finanszírozott. Az amerikai tanárok három héten át magyar iskolákban tanítottak, a magyar tanárok pedig egy hónapot töltöttek amerikai iskolákban. (A magyar kiutazók: Bertók István — Debrecen, Molnár Erika — Székesfehérvár, Mózes Mihály — Debrecen, Nagy Róbert — Győr, Nagy Tibor — Debrecen.)
Erre a programra 10.000 USD-t fordított az Alapítvány.

Kecskeméti Tanítóképző Főiskola

A birmingham-i Westhill College és a főiskola közötti szakmai programokra, cserekapcsolatok ápolására kaptak támogatást.
Erre a programra 100.000 — Ft-ot fordított az Alapítvány.

Minnesotai Mezőgazdasági Diákképzési Program (MÁST)

Több mint 40 éven át a Minnesotai Egyetem Mezőgazdasági Kara és a Minnesotai Extenziós Szolgálat nemzetközi diákképzési programokat szervez a mezőgazdaság és a kertészet területén az Egyesült Államokban. 1990-ben a Soros Alapítvány lehetővé tette közép-európai és Szovjetunió béli diákok számára, hogy bekapcsolódjanak ebbe az egyedülálló programba, melynek során a diákok egy amerikai farmercsaládnál laknak és tanulnak, zsebpénzt kapnak, melynek egy részét közvetlenül a Minnesotai Egyetemnek fizetik be, hogy a teljes szemeszter költségeit fedezzék. Az Alapítvány négy magyar diák számára fizette a program költségeit.
Erre a programra 611 USD-t fordított az Alapítvány.

DIÁKUTAZÁS '90

Az Alapítvány pályázatot hirdetett iskolai diákcsoportok részére, akik már megszervezett nyári utazásaikhoz — nyelvkurzus, szakmai cseregyakorlat, stb. — nem rendelkeztek valutával. Előnyben részesítette az Alapítvány azokat, akik megtérítették a valuta forint-fedezetét. A nyertesek névsorát a 12. sz. mellékletben olvashatják.
Erre a programra 100.000 USD-t fordított az Alapítvány.

A SOROS ALAPÍTVÁNY DUBROVNIKI KURZUSAI ÉS KONFERENCIÁJA - KÖZÉP-EURÓPAI EGYETEM

1) Dubrovnikai társadalomtudományi kurzusok

A magyar alapítványi iroda, folytatva az 1989-ben megkezdett sorozatot, 1990. március 21. és április 27. között ismét megszervezte az Alapítvány társadalomtudományi kurzus-sorozatát „CENTRAL AND EASTERN EUROPE IN TRANS-FORMATION” főcímmel, a dubrovnikai Inter-University Centre for Postgraduate Studies (Egyetemközi Posztgraduális Továbbképző Központ) tanévi programjának részeként. A szemináriumok témája a közép- és keleteurópai átalakulási folyamat volt. 222. döntő többségében kelet-európai hallgató vehetett részt a Soros alapítványok ösztöndíjával a 98 fős nemzetközi oktató-gárda délelőtti előadásain és délutáni szemináriumain.

Testvér-alapítványaink segítségével a programot széles körben meghirdettük Közép- és Kelet-Európában, pályázatokat gyűjtöttünk a szeminárium-sorozat hallgató-jelöltjeitől részvételük támogatására. A budapesti, varsói, prágai, moszkvai, tallini Soros-alapítványi irodák közreműködtek a pályázatok válogatásában és a hallgatói ösztöndíjak odaítélésében.

A Magyar Soros Alapítvány közel 115.000 USD-t költött az oktatók utazási, kinntartózkodási költségeire és tiszteletdíjakra, valamint a hallgatói ösztöndíjakra. Ez az összeg nem tartalmazza a szovjetunióbeli, lengyel és csehszlovákiai hallgatók ösztöndíjait, melyet az ottani Soros-alapítványok fedeztek.

(Ld. 13. sz. melléklet)

A következő nyolc, egy- vagy kéthetes kurzus alkotta a sorozatot:

- Historical Events and Historical Fiction. Totalitarianism and Democracy in Central and Eastern Europe and Historical Fiction since the 1930's. Kurzusigazgatók: Bojtár Endre (Budapest), Mihail Spariosu (Univ. of Georgia, USA)
- Transition from Dictatorship to Freedom. Systemic Reforms and Economic Processes. Kurzusigazgatók: Jevgenyij Jasin (Moszkva), Soós Károly Attila (Budapest)
- The Message of the Lost Future. Knowledge, Morals and Politics in Economics Kurzusigazgatók: Albert O. Hirschmann (Princeton University, USA), Tardos Márton (Budapest)
- Economic Sociology in Comparative Perspectives. Kurzusigazgatók: Lengyel György (Budapest), Witold Morawski (Varsó), Dusko Sekulic (Zágráb)
- Micro-Macro Link in Contemporary Sociology. Problem Areas and some Applications Kurzusigazgatók: Hadas Miklós (Budapest), Victor Karady (Párizs)
- The „Political Technology” of Reforms in State Socialism (II): Movements, Reforms and Social Utopias. Kurzusigazgatók: Vladimír Jadov (Moszkva), Tamás Pál (Budapest)
- Cultural History of Central Europe in the 20th Century (1890-1939)
Kurzusigazgatók: Hanák Péter (Budapest), Moritz Csaky (Bécs)

h) Civil Society in East Central Europe. Osbstacles and Achievements
Kurzusigazgatók: Litván György (Budapest), Miklós Molnár (Geneva)

A programban résztvevő országok megoszlás szerint:

Ország	Előadók	Hallgatók
Ausztria	5	-
Bulgária	-	18
Csehszlovákia	7	18
Dánia	-	3
Franciaország	4	-
Hollandia	1	5
Izrael	2	-
Jugoszlávia	7	24
Japán	1	-
Kanada	-	2
Lengyelország	10	31
Magyarország	24	46
Nagy-Britannia	-	2
NDK	-	3
Norvégia	-	2
NSZK	3	2
Olaszország	1	-
Románia	-	28
Svájc	1	1
Svédország	1	-
Szovjetunió	8	31
Törökország	-	1
USA	23	5

2) Alapítványi konferencia Dubrovnikben

A kurzussorozat alkalmából másodszor is megtartottuk a Soros Alapítványok két napos tanácskozását, a múlt évihez képest lényegesen nagyobb létszámú résztvevővel. 1990. áprilisáig ugyanis — Jugoszláviát kivéve — minden közép- és kelet-európai volt szocialista országban megalakultak az alapítványi irodák.

Alapítványi kollégáink mellett ismét meghívtuk a dubrov-niki kurzussorozat igazgatóit és szervezőitkárait.

Nagyon hasznos volt mindannyiunk számára a régóta működő (Budapest, Varsó, Moszkva) alapítványok beszámolóit hallani és megismerni az újonnan létrehozott vagy még csak születőben lévő alapítványok (Prága, Pozsony, Bukarest, Kolozsvár, Szófia, Tallin, Riga, Vilnius, Kiev) terveit és eredményeit.

A konferencia célja elsődlegesen a Közép-Európai Egyetem megalapításának megvitatása volt. Ellentétben az előző évi, egyetemi oktatóhálózat kiépítésére vonatkozó elképzeléssel, idén Soros György késznek mutatkozott önálló egyetem alapításához szükséges induló támogatás nyújtására, 5 éven át évi 5 millió USD erejéig. Az egyetem színhelyéül többféle javaslat után végül a prágai alapítvány által ajánlott, már meglévő és igénybe vehető prágai épületkomplexumot jelölték ki. Megindult az egyetemi tanterv megtervezése is. (Bővebb beszámoló a Közép-Európai Egyetemről külön fejezetben.)

3) Közép-Európai Egyetemi Hálózat

Az 1989-ben elhatározott program két négyhetes kurzust foglalt magában — budapesti helyszínnel — 1990. július 1-28. között:

„SOCIETIES AT THE CROSS-ROADS”

1) Intellectuals and Modernization, the Messianistic Intelligencia

2) High-Tech Policies — East-European Alternatives

Kurzusigazgatók: Hronszky Imre, Litván György és Tamás Pál

Nemzetközi előadógárda oktatott mintegy 60 diákot a Budapesti Műszaki Egyetemen.

A hallgatók szervezésében, pályázati úton történő kiválasztásában ismét az alapítványi irodák kooperációjára volt szükség.

Az Alapítvány 25.000 USD-t fordított erre a programra.

4) Közép-Európai Egyetem

Magyarország részvétele

Soros György 1990. június 30-i szándéknyilatkozatát, melyben kinyilvánítja elhatározását az egyetem megalapítására és támogatására, szeptember 25-én követte Andrásfalvy Bertalan művelődési és oktatási miniszter nyilatkozata. Eszerint a magyar kormány támogatja és üdvözli a kezdeményezést és kész a megfelelő időben épületet rendelkezésére bocsátani az egyetem céljaira, valamint a költségekhez a szokásos mértékben hozzájárulni. (A csehszlovák kormány konkrét épület nyújtásáról és az anyagi hozzájárulásról szintén, már korábban nyilatkozott.)

Megkezdődött az akadémikus tervező bizottságok felkérése és a tanterv felépítése, valamint a résztvevő országok alapítványi irodáiban a szervezők kiválasztása. Az eredeti tervek szerint társadalomtudományi és ökológiai oktatás is helyet kap az egyetemen, posztgraduális szinten, rövid kurzusok, valamint hosszabb — több éves — oktatási- és kutatóprogramok formájában. Az oktatás indulását a rövidebb idejű programokkal már 1991. nyarára tervezzük.

„EDUCATION ABROAD” PROGRAM A BUDAPESTI KÖZGAZDASÁGI EGYETEMEN

(Budapest Center for Central European Studies)

11 kelet-európai (3 lengyel, 7 észt és 1 romániai magyar) egyetemista nyert felvételt az 1990/91-es tanévben a University of Wisconsin és a University of California szervezésében folyó képzésre a Budapesti Közgazdasági Egyetemen. A programot 5 évvel ezelőtt hozták létre érdeklődő amerikai egyetemisták részére. Idén az 56 amerikai diák mellett először vesznek részt kelet-európai egyetemisták. A tanterv közgazdasági, történelmi, szociológiai és szociálintropológiai, szociálpszichológiai és kulturális (zene, képzőművészet, film, kortárs művészetek) témákat ölel fel.

A vendéglátó egyetem fedezi a diákok tandíját, a lengyel hallgatók a Stefan Báthory Alapítványtól, az észt hallgatók a New York-i Soros Foundation Soviet Union-tól, a romániai magyar hallgató a budapesti Soros Alapítványtól kap havi ösztöndíjat a kollégiumi szállás, ellátás és egyéb, apróbb kiadások fedezésére.

Erre a programra 1.430.000 Ft-ot és 500 USD-t fordított az Alapítvány.

FÜGGETLEN ÖKOLÓGIAI KÖZPONT (FÖK)

A FÖK 1989. szeptemberében kezdte meg munkáját, mint a Kelet-Európai Független Környezetvédelmi Alapítvány titkársága. A FOK alapításához az MTA-Soros Alapítvány Bizottság készpénzzel, a Közművelődési Információs Központ pedig természetben (irodahelyiség és szolgáltatások biztosítása) járult hozzá. Tíztagú természet- és társadalomtudósokból álló kuratóriuma (elnöke dr. Sólyom László alkotmánybíró) felügyel programjainak működésére, és dönt a beérkező pályázatok ügyében. Működésének első évében a FÖK-nek egy rész munkaidős alkalmazottja volt, számos kutató, tanár és diák dolgozott a szervezetnek önként.

1) Pályázatok

1990 nyarán a FOK környezetvédelmi pályázatot írt ki. A Kuratórium 107 beérkező pályázat között — melyek összesen 108 millió Ft támogatást kértek — a Soros Foundation New York által biztosított 50.000 US dollár értékű támogatást osztott ki 46 kedvezményezett számára, nagy többségében magyarországi környezetvédelmi szervezetek és néhány kutató szakmai utazását, munkáját segítve. A Kuratórium továbbá angol és amerikai ösztöndíj lehetőségekre pályázók kiválasztásában is közreműködött. A Manchester-i Egyetem a környezetszennyezés szabályozása terén Master's Degree fokozat elnyerésére pályázókat fogadott. A kurzusra jelentkező 9 hallgató közül egy kezdte meg tanulmányait 1990. őszén. A Germán Marshall Fund of the United States 1990-ben Magyarországra is kiterjesztette környezetvédelmi pályázatát, s ebben a FOK volt a partnere. 3 magyar környezetvédő (Gadó György Pál, Foltányi Zsuzsanna, Szabó Éva) 6 hetet töltött az USA-ban tanulmányokkal és kapcsolatok kialakításával. A FÖK résztvevőket toborzott továbbá az University of South Carolina nyári környezetvédő kurzusára.

2) Tanárok továbbképzése

A tanári munkacsoport azzal a céllal alakult, hogy új utakat keressen az ökológiai oktatásban iskolán belül és azon kívül. A csoport a biológia tanításának korszerűsítésén túl a szemléletes életmód váltáson dolgozó öntevékeny tanárok reformkísérleteit, tankönyv-kéziratait ismerhette meg előadás- és konzultáció sorozat, valamint egyhetes nyári tábor keretein belül. A munkacsoport részt vesz az új nemzeti alaptanterv kidolgozásának munkájában. Meghívták továbbá a PHARE programon belül az óvodáskortól a posztgraduális képzésig terjedő egységes környezetvédelmi oktatási koncepció kidolgozására meghirdetett pályázók sorába. A munkacsoport ennek keretében az általános iskolán kívüli és népfőiskolai oktatási formák kidolgozását vállalja. Az 1990/91-es tanévben a FOK körül fakultatívan dolgozó tanárok nyugat-európai országokban folyó környezetvédelmi oktatási tapasztalatok megismerésével foglalkoznak külföldi előadók segítségével.

3) Zöld könyvtár

A Berkeley-i Egyetem Zöld Könyvtárával kötött megállapodás szerint a FOK munkatársai meglátogatták a Poznanban már működő lengyel Zöld Könyvtárat anyaggyűjtés és ajándékkönyvek kiválasztása céljából. A FOK könyvtárának alapjait innen és máshonnan származó ajándékkönyvek, valamint a Rockefeller Brothers Fund 10.000 dolláros támogatásával beszerzendő állomány adja.

4) Környezetvédelmi mozgalom támogatása, Föld Napja

A FOK a pályázati kereteken túl egyéb formában is nyújt környezetvédelmi szervezetek számára szolgáltatásokat (fénymásolás, terem, könyvek kölcsönzése, külföldi meghívások). A FOK a Föld Napja Alapítvánnyal együtt meghatározója volt a közép-európai térségben tartott legsikeresebb és legértelmesebb rendezvénysorozatnak a Föld Napján. Országos sajtó- és információs központként működött heteken át, felhívást és hírleveleket adott ki, továbbá plakátok, jelvények, könyvek, trikók elosztási központjaként működött.

5) Nemzetközi természetvédelmi tanulmányút Magyarországon

1990-ben a FOK szervezésében Magyarország látta vendégül a csaknem tízéves múlta visszatekintő amerikai természetvédő csereprogram résztvevőit. Az öthetes körúton több mint húsz, természetvédelemmel hivatásszerűen foglalkozó fiatal amerikai, brit, cseh-szlovákiai, kanadai és magyar környezetvédő vett részt. Előzménye az 1989-ben New Englandban tett út volt, amelynek magyar résztvevőit is a FOK toborozta és válogatta.

A program legnagyobb kihívása a nyugati környezetvédők által termelendő szövegtervezésben, tanyán, környezetvédelmi oktatótáborban készített egyhetes esettanulmányok voltak, melyek egytől egyig feltárták a magyar környezetvédelem erős politikafüggőségét.

6) Szitakötő Klub

Ezen a néven holisztikus, kreatív természetismereti klub nyílt 10-14 éves gyermekek számára. A Klub új típusú, a játékoságot, kooperációt előtérbe helyező szakköri munka kísérleti műhelye.

A foglalkozások a szűken értelmezett természetismereten túl kapcsolat- és kohézióteremtésre, komplex látásmód kialakítására, aktív környezetvédelemre, környezetformálásra is kiterjedtek.

7) A FOK szerepe a Közép- és Kelet-Európai Regionális Környezetvédelmi Központ felállításában

A FOK kuratóriumának tagjai kezdettől részt vettek a Központ felállításán dolgozó magyar kormánydelegáció munkájában, a nem-kormányzati oldalt képviselve. A FOK 1990. márciusában szétküldte a Központ előkészítő anyagait magyar nyelven és találkozót szervezett a magyar környezetvédelmi szervezetek véleményének összegzésére. A jegyzőkönyvet továbbította az USA Környezetvédelmi Minisztériumának. A FOK képviselője helyet kapott a Központ igazgatótanácsában, azzal napi munkakapcsolatban dolgozik.

8) A „Kelet-európai gazdasági átalakulásának környezetvédelmi kérdései” c. munkaülés

A FOK 1990. június 4-5-én az Earthday International és a Germán Marshall Fund of the United States támogatásával, nemzetközi szakemberek részvételével rendezett munkaülésen három olyan programot fogadott el, melyek hozzájárulhatnak Kelet-Európa gazdaságának és környezetének egészségesebbé tételéhez. Az újonnan eszközölt beruházások esetében az Európai Gazdasági Közösségével azonos környezeti kritériumok felállítását, szabványok kidolgozását kívánja a munkaülés résztvevői által aláírt állásfoglalás. Kelet-Európában szükség van az energiahatékonysági módozatok keresésére és bevezetésére, mivel ez a gazdasági hatékonyság növekedése mellett a szennyezés és az anyagi veszteségek csökkenéséhez, a globális felmelegedés lelassításához járul hozzá. A munkaülés résztvevői kívánatosnak tartották a közművek meggyőződését és bevonását az energiahatékonysági módozatok kidolgozásába, elterjesztésébe. A FOK a továbbiakban pénzügyi alapokat próbál teremteni energiahatékonysági programok számára. A munkaületeken résztvevők (a Natural Resources Defence Fund, az American Forestry Association, az Association for Conservation of Energy, a Battelle, a Greenpeace és az Earthday International képviselőiben) végül megállapították, hogy szükség van a kelet-európai nem-kormányzati környezetvédelmi szervezetek szakmai képzésére, hogy az előttük álló hatalmas feladatokat hatékonyabban tudják megoldani. A FOK 1990-ben a fenti programjain túl számos külső rendezvényen (az MTA Ökológiai Szakbizottsága, az IUCN Nemzeti Nevelési Bizottsága, a Környezetvédelmi Oktatóközpontok, a Magyar Biológiai Társaság Ökológiai Szakosztálya és a Biológus Vándorgyűlés ülésén) vett részt. A FOK saját rendezvényeit használta föl továbbá, hogy kapcsolatokat teremtsen és fontos kérdésekben segítséget nyújtson. Foglalkozott az adósság-természetért-csere magyar lehetőségeivel, együttműködött az Environmental Law Institute-tal a magyar vízminőség ellenőrk számára tervezett szeminárium megszervezésében. Megszervezte a Boston Globe környezetvédelmi riporterének magyarországi körútját, találkozót szervezett a National Toxics Campaign Fund képviselőjével, a Sierra Club elnökével, valamint kapcsolatban áll az ENSZ, az UNESCO, a WWF, az IUNC és az Európatanács keretében működő Naturopa programjaival.

DEMOKRATIKUS SZERVEZETEK TÁMOGATÁSA

Az MTA-Soros Alapítvány Bizottság 1989 tavaszán hirdette meg az un. „demokrata” pályázatot. A kiírást az a szándék vezette — egybecsengően a Soros Alapítvány nyitott társadalmat támogató filozófiájával —, hogy segítséget nyújtson az indulás nehézségeivel küszködő helyi és országos kezdeményezéseknek, egyesületeknek, szervezeteknek és lapoknak.

A lehetséges pályázók körét így igen szélesre értelmeztük, de a nagyon dinamikus, s szinte hétről-hétre változó hazai folyamatokat nézve nem lett volna tanácsos szűkebb meghatározást kialakítani. A pályázati kiírás az esetleges támogatást az induláshoz szükséges infrastruktúra megteremtésére ajánlotta.

A pályázat összességében sikeresnek volt tekinthető, hiszen az ország majdnem minden táján működő szervezetek kerültek kapcsolatba az Alapítvánnyal. Pótolhatatlan s máshonnan meg nem szerezhető segítséget tudunk nyújtani az ébredező magyarországi civil társadalom kialakulásához az átmeneti időszakban.

1989-ben a Bizottság 157 pályázatnak nyújtott e kategóriában támogatást 44 millió forint, továbbá 49 db fénymásológép, 26 db számítógép, 12 db telefax, 6 üzenetrögzítő és 3 lézerprinter formájában.

E pályázati felhívás nyomán 1990-ben is számos pályázatot kaptunk. Ebben az évben 46 pályázat érkezett, melyekre a Bizottság megítélt 23.400.000- Ft-ot, valamint 12 db fénymásoló gépet, 7 db számítógépet, 4 db telefaxot, 1 db telexgépet és 1 db magnetofont az alábbiak szerint:

Alapítvány a Szabad Szakszervezetekért — választási felvilágosítási kampányra	6.250.000.- Ft
Amalipe Cigány Kultúra és Hagyományörző Egyesület- —számítógép, fénymásoló berendezés +	1.000.000.-Ft
Bajza János Kulturális és Hagyományörző Egyesület — Gyöngyös —képzőművészeti alkotótáborra	140.000- Ft
Bácskai Munkavállalók Érdekvédelmi Szervezete —fénymásoló +	200.000- Ft
Cserkészleány Szövetség —Fénymásoló gép +	100.000- Ft
Erdélyi Magyarok Egyesülete —a Vigyázó c. kiadvány megjelentetésére	200.000.- Ft
Falufejlesztési Társaság —kutatómunkához	1.000.000.- Ft
Fejér Megyei Független Érdekképviseleti Liga —telefax, fénymásoló +	300.000- Ft
FSZDL Jogi és Jóléti Bizottsága —működési költségekre	1.016.000.- Ft
Független Szakszervezetek Szövetsége —infrastruktúra kialakításához	200.000.- Ft
Föld és Ég c. folyóirat —a lap további megjelentetéséhez	400.000.- Ft
Gaia Magazin —számítógép, lézerprinter, fénymásoló gép	
Görgey Artúr Cserkészcsapat —tábori felszerelések vásárlására	100.000.- Ft

Hasomér Hacair - zsidó ifjúsági szervezet	300.000.- Ft
—működési költségekre	
Határ-Szél Kft.	1.040.000.- Ft
—a lap kárpátaljai terjesztésére	
Helyzet c. környezetvédelmi lap	80.000.- Ft
—fenntartási költségekre	
Hiány c. kétheti lap	200.000.- Ft
—fénymásoló, telefax +	
INDEX Hír- és Sajtószolgálat	100.000.- Ft
—telexvonal beszerelési költségeire	
Kecskeméti Családterápiás Egyesület	238.000.- Ft
—eszközök vásárlására	
Keresztény Értelmiségiek Köre — Szeged	
—egy fénymásológép	
Kécskei Hírek	
—számítógép	
Kórákásparti Önkormányzó Lakásbérlő egyesület	150.000.- Ft
—működési költségekre	
Kótelki cserkészcsapat	50.000.- Ft
—tábori eszközök beszerzésére	
Kőrösnagyharsányi Hagyományőrző Kör	200.000.- Ft
—a falu történelmi múltjának feltárására	
Liberális Klub	60.000.- Ft
—könyvek, folyóiratok Szlovákiába szállítására	
Magyar Henry George Társaság	
—fénymásológép és magnetofon	
Magyar Napló szerkesztősége	400.000.- Ft
—fénymásoló, telefax, telex, számítógép	
Magyar Narancs c. lap	1.500.000.- Ft
—speciális számítógép +	
Magyar Természetbarát Szövetség	310.000.- Ft
—térekpsorozat kiadására	
Magyar Turista Egyesület	200.000.- Ft
—propagandára és technikai felszerelésre	
Mosonmagyaróvári Kulturális Egyesület	100.000.- Ft
—működési költségekre	
Mozgó Világ szerkesztősége	1.500.000.- Ft
—működési költségekre	
Munkaszolgálatosok Országos Egyesülete	500.000.- Ft
—nyilvántartási rendszer kialakítására	
Mérnökök és Technikusok Szabad Szakszervezete	254.000.- Ft
—működési költségekre	
Máriaremete cserkészcsapat	150.000.- Ft
—felszerelés vásárlásra	
Nappali Ház c. folyóirat	790.000.- Ft
—a lap további megjelentetéséhez	
Nyilvánosság Klub Országos Egyesület	600.000.- Ft
—tanulmányok megjelentetéséhez	
Nógrádi faluszövetség	385.000.- Ft
—faluszervező tanfolyam költségeire	
Országos Felsőoktatási Érdekképviseleti Szövetség	
—fénymásológép és számítógép	
Pedagógusok Demokratikus Szakszervezete	300.000.- Ft
—fénymásológép, telefax +	
PHRALIPE Független Cigány Szervezet	3.000.000.- Ft
—a Phralipe c. folyóirat kiadásához	
Phralipe Független Szervezet, Salgótarján	500.000.- Ft
—működési költségekre	
Phralipe Nagykanizsai Szervezet	300.000.- Ft
—működési költségekre	
Péceli Egymást Segítő Egyesület	100.000.- Ft
—fénymásológép +	
Replika c. folyóirat	400.000.- Ft
—fenntartási költségekre	
Rubicon c. lap	500.000.- Ft
—fenntartási költségekre	
Szegedi Egyetem Szerkesztősége	
—speciális számítógép	
Szombat c. folyóirat	400.000.- Ft
—működési költségekre	

UNIÓ folyóirat	8.000.- USD
—jogdíjak vásárlására, forinttérítés ellenében	
Világosság szerkesztősége	1.500.000.- Ft
—a lap két tematikus számának kiadása	
Vásárhelyi István Természetvédelmi Kör	50.000- Ft
—kutatótábor költségeire	
Új Haza Társulás	
—kínai írásjeles írógép	

OKTATÁSI PÁLYÁZATOK

Az Alapítvány pályázatot hirdetett ebben az évben a közoktatás tartalmi és szervezeti megújítására*, elsősorban a középfokú oktatásra helyezve a hangsúlyt. A pályázattal támogatni kívántuk:

- az európai közösség országaiban alkalmazott vizsgakövetelményeknek megfelelő tantervi programok és tankönyvek adaptációját
- új társadalomismereti (humán) tankönyvek megírását és kiadását
- az oktatás tartalmának és szerkezetének korszerűsítését célzó kísérleteket
- korábban kidolgozott, alternatív oktatási programok bevezetését új intézményekbe
- hátrányos helyzetű gyermekek támogatására és tehetség gondozás céljára összeállított pedagógiai programokat

A pályázatokat egy erre a célra felkért oktatási kuratórium bírálta el Gacsó Ferenc elnökletével.

Erre a programra 23.945.000.- Ft-ot fordított az Alapítvány. A nyertesek névsora a következő:

Pályázó	Támogatás összesen Ft	Ösztöndíj Ft /hó	Dologi Ft	Megjegyzés
Ágh Zsófia	522.000	12.000 /24	234.000	
Bajai III. Béla Gimn.	1.200.000	-	1.200.000	
Belvárosi Tanoda	2.000.000	-	2.000.000	
Berzsenyi Dániel Gimn.	450.000	-	450.000	
Bonyhádi Petőfi S. Gimn.	420.000	-	420.000	
Bonyhádi Petőfi S. Gimn. és Koll.	500.000	-	500.000	
Budapesti Művelődési Közp.	800.000	-	800.000	
Buratino Alapítvány	500.000	-	500.000	+ speciális számítógép
Czakó Kálmán Dániel	1.500.000	-	1.500.000	
Cséfalvai Zoltán és társai	460.000	(3 x)8.000/15	-	3 személy egyéni ösztöndíja
Csenyétei Általános Iskola	565.000	-	565.000	
Drog- Ambulancia	1.000.000	-	1.000.000	
ELTE Ságvári Endre Gyakorló.	500.000	-	500.000	
Gádor Anna	288.000	12.000/24	-	fénymásolót kapott a xerox programban
Győri Balett Kísérleti Szakköz.	1.000.000	-	1.000.000	
Horváth Gyula	288.000	12.000/24	-	
Mérei Ferenc Társaság	1.500.000	-	1.500.000	
Neumann J. Közgazdasági Szakköz.	1.000.000	1.000.000	-	speciális számítógép
Oláh Zsuzsa	195.000	15.000/12	15.000	
Pécsi Művészeti Szakköz.	2.000.000	-	2.000.000	
Solymári Waldoif Iskola	1.000.000	-	1.000.000	
Szegedi Deák F. Gimn.	400.000	-	400.000	
Szent István Közgazdasági Szakköz.	400.000	-	400.000	
Szombathelyi Apáczai Cs. J. Alapítvány	2.000.000	-	2.000.000	
Tolnai Gyuláné	288.000	12.000/24	-	
Török Turul	240.000	10.000/24	-	
Zalaegerszegi Iskolaszövetség	929.000	-	929.000	fénymásolót a xerox programból
Zsidó Közösségi Iskola	2.000.000	-	2.000.000	
Összesen:	23.945.000	2.032.000	21.913.000	

BÖLCSÉSZ REFORM PROGRAM

Az MTA-Soros Alapítvány Bizottsága 1989. őszén pályázatot hirdetett a magyar egyetemek bölcsészettudományi karainak szerkezeti és tartalmi megújítására. A pályázatok elbírálására és a programok beindulására 1990-ben kerül sor.

A program kiírását az tette szükségessé, hogy az elmúlt években a bölcsészkarokon erőteljes igény jelentkezett az oktatás rendszerének korszerűsítésére, arra, hogy az egyetemi munka színvonalát ezeken a területeken is a nemzetközi tudományosság szintjéhez közelítsék. Ezek a problémák olyan pillanatban kerültek a nyilvános viták középpontjába, amikor a megújuláshoz szükséges állami erőforrások igen

szűkösen álltak rendelkezésre. Ebben a helyzetben az MTA-Soros Alapítvány anyagi segítséget ajánlott fel mindazokhoz a kezdeményezésekhez, amelyek az adott intézményen belül az oktatás átfogó megújításának keretébe illeszkedtek. Az Alapítványhoz összesen 120 pályázat érkezett. Általuk az Alapítvány reális képet kapott az aktuális helyzetről és a valós igényekről. A Bizottság által kinevezett kuratórium elsősorban azokat a pályázatokat kívánta támogatni, amelyek az intézmény egészének, vagy azon belül egy-egy tanszéknek, oktatási vagy tudományos területnek tartalmi, szervezeti vagy infrastrukturális átalakítására dolgoztak ki részletes tervet — szem előtt tartva az európai színvonalú oktatási rendszer követelményeit. Ennek megfelelően preferálta azokat a tervezeteket, amelyek új képzési formák (többlépcsős oktatás, doktori ösztöndíjas képzés, új tanszékek és oktatási programok) bevezetését kezdeményezték és/vagy hozzájárultak az adott egyetem oktatási rendjének belső reformjához.

A Kuratórium 3 lépcsőben bírálta el a pályázatokat, és végül 25 esetben hozott támogató döntést.

A Kuratórium álláspontja az volt, hogy az alábbi három területen elengedhetetlen a támogatásnyújtás ahhoz, hogy a karok tartalmi megújulása elindulhasson:

- a posztgraduális ösztöndíj képzés elindítása
- a könyvtárállomány jelentős bővítése
- külföldi vendégtanárok meghívása

Ennek megfelelően minden egyetem dollárkeretet kapott könyvvásárlásra, illetve az Alapítvány vállalta bizonyos számú külföldi vendégtanár meghívásának költségeit.

A posztgraduális ösztöndíj programot csak azon egyetemek esetében lehetett támogatni, ahol konkrét javaslat készült a program elindításához.

Külön megállapodás született az akkori Művelődésügyi Minisztérium és a Soros Alapítvány között, melynek értelmében a támogatott pályázatok eszközigényének költségeit egy adott keretösszegben a Minisztérium vállalta, az ehhez szükséges valutafedezetet pedig a Soros Alapítvány biztosította. Erre a programra 22.000.000 Ft-ot, 210.000 USD-t támogatást ítélt oda az Alapítvány, és további 18.000 USD valutafedezetet biztosított forinttérítés ellenében.

Az 1990/91-es tanévben a következő programok részesültek támogatásban:

EGYETEM	TÁMOGATÁS	
	Ft	USD
ELTE		
Történeti antropológia program	680.000	2.000
Újkori forrásszövegek kiadása	140.000	4.000
Posztgraduális Szociálanropológiai képzés	305.000	
Amerikai Intézet felállítása	540.000	4.000
Amerikai típusú kulturális antropológia	1.260.400	
Szimbolikus logika szak bevezetése	50.000	
Összehasonlító Irodalom posztgraduális kurzusok	810.000	
Kari Reform Program	3.780.000	6.000
Vendégtanár vallástörténeti témák előadására	200.000	
Nyelvészeti Kutatás Tanszék létrehozása	1.210.000	
Régészeti oktatás megújítása	213.000	5.000
JPTE		
Rajz-vizuális nevelés	120.000	800
Vallástörténeti program	870.000	
Új típusú angol és amerikanisztikai program	749.000	
Dél-Kelet Európa Története Tanszék	350.000	
JATE		
Orosz Nyelvi és Irodalmi Tanszék új képzési irány	310.000	14.000
Kari Reform Program	1.700.000	30.000
Középkori egyháztörténeti kutatócsoport	216.000	2.000
A Kárpát-medence kultúrája a korai újkorban	1.060.000	7.000
Amerikanisztika oktatás	334.000	
Ónálló Filozófiai Tanszék megalapítása	672.000	
KLTE		
Bátorító pedagógiai irányzat meghonosítása	384.000	2.000
Német Nyelv- és Irodalom Tanszék	390.000	2.700
Társadalomtudományi képzés korszerűsítése	660.000	
Kari Reform Program	4.370.000	45.300
Összesen:	22.000.000	210.000

TÁRSADALOMTUDOMÁNYI HALLGATÓI PÁLYÁZAT

A pályázatot azzal a céllal írta ki az Alapítvány, hogy inspirálja az egyetemi és főiskolai hallgatókat — meghatározott témakörökben, önálló tudományos kutatásokra. A pályázati témakörök kiírásával orientálni kívántuk a hallgatókat olyan feldolgozatlan vagy vitákat kiváltó területek kimunkálására, esetleg méltatlanul elfelejtett életművek feldolgozására, amelyek értékes hozzájárulást jelenthetnek a magyar és az egyetemes emberi kultúrához, szellemi örökségünköz.

A beérkezett pályázatokat az Alapítvány által felkért Kuratórium bírálta el. Elnöke Bihari Mihály, tagjai: Angelusz Róbert, Bródy András, Gombár Csaba, Sólyom László, Vörös Károly.

ELSŐ DÍJ — 1-2 hónapos külföldi ösztöndíj

Habulin István — ELTE ÁJTK
Gyórfi Tamás — ELTE ÁJTK
Glant Tibor — KLTE BTK
Kalocsai Péter — BKE Gazdálkodási Kar

MÁSODIK DÍJ — 35.000- Ft
Kovács András — ELTE ÁJTK
Papp László — Miskolci Nehézipari Egyetem
Darázs Lénárd — ELTE ÁJTK
Mázsa Péter — BKE

HARMADIK DÍJ — 15.000.- Ft
Porkoláb Szilvia — BKE Külgazdaság-Szociológia Szak
Jeney Andrea — Miskolci Nehézipari Egyetem
Szabolcsi Andrea — BKE Külgazdasági Szak

KÉPZŐMŰVÉSZETI DOKUMENTÁCIÓS KÖZPONT

A Központ a modern és a kortárs magyar művészet információs központjaként működik a Múcsarnokon belül. 1990-ben a Központ a következő művészekről készített átfogó dokumentációt: Fehér László — festőművész, Gyarmathy Tihamér — festőművész, Keserű Ilona — festőművész, Jánosy Ferenc — festőművész, El Kazovszkij — festőművész, perfor-mance művész, Maurer Dóra — festőművész, filmes.

Az átfogó dokumentációk mellett, a naprakész információszolgáltatás érdekében a Központ bevezetett egy komputerizált diatárat, melybe minden magyar művész beküldheti diáit, katalógusait és a munkájával kapcsolatos bármely egyéb dokumentációt.

1990 augusztus 2. és szeptember 2. között „Architekto-nikus gondolkodás ma” címmel a Központ kiállítást szervezett a Múcsarnokban. A kiállítás résztvevői közül az alábbi művészek és építészek nyerték el a Soros Alapítvány kiállítási díjait, meghívott nemzetközi zsűri döntése alapján.

Kovács Attila (30.000- Ft), Megyik János (30.000- Ft), Trombitás Tamás (30.000.- Ft), Gerle János — Gyertyános Zoltán (10.000.- Ft), Szálai Tibor (10.000.- Ft). A díjakon kívül összesen 520.000.- Ft került kiosztásra a résztvevő művészek között, a kiállításra készített munkájuk megvalósításához.

A Központ megírta és megszerkesztette angol nyelvű évkönyvét „Bulletin 1985-1990 — Modern és kortárs magyar művészet” címmel, mely 1991-ben jelenik meg. A Bulletin megküldjük minden fontosabb, hazai és kortárs művészettel foglalkozó intézménynek.

A Képzőművészeti Kuratórium 1990-ben a következő pályázók támogatása mellett döntött:

1. Gerber Pál — Gerhes Gábor — Kicsiny Balázs — Kungl György: kiállítási katalógus	150.000.- Ft
2. Pécsi Galéria, Pécs: Plakátkiállítás katalógus	150.000.- Ft
3. Óbudai Pincegaléria: Kiállítási tevékenység	100.000.- Ft
4. Czeglédy-Nagy Nina: Videó-dokumentáció készítése magyar művészeiről	100.000.- Ft
5. Nemzetközi vándorkiállítás előkészítése - Erdélyi Miklós műveiből	100.000.- Ft
6. El Kazovszkij: kiállítási katalógus	100.000.- Ft
7. Fehér László: kiállítási katalógus (Velencei biennálé)	200.000.- Ft
8. „Triumph” — Dán-magyar kiállítás, kiállítási katalógus	200.000.- Ft
9. Beck András kiállítás, István Király Múzeum, Székesfehérvár - kiállítási katalógus	400.000.- Ft
10. Altorjai Sándor kiállítás, István Király Múzeum, Székesfehérvár: kiállítási katalógus	300.000.- Ft
11. Helyettes Szomjazok kiállítás, István Király Múzeum, Székesfehérvár	150.000.- Ft
12. Kovács Attila: kiállítás, dologi kiadások	80.000.- Ft
13. Gyulyás Gyula: kiállítási katalógus	100.000.- Ft
14. Sugár János: kiállítási katalógus	100.000.- Ft
15. Beck Judit kiállítás, Ferenczy Múzeum, Szentendre: kiállítási katalógus	50.000.- Ft
16. „Homage a Korniss Dezső” kiállítás, Fészek Galéria, Budapest: kiállítási katalógus	100.000.- Ft

Összesen: 2.380.000.- Ft

ANGOL NYELVOKTATÁS

Angoltanárok Egyesülete

A jelenleg több mint 500 taggal rendelkező Angoltanárok Egyesületének célja egy hálózat kiépítése, amely elősegítené a szakmai színvonal javítását, valamint a tananyagok egymás közötti cseréjét az egész országban. Az Egyesületnek több mint 1000 kötetes könyvtára és néhány videó-sorozata van, az ide látogató Fulbright- és Üdvhadserg-önkéntesek, akik szintén beléptek, rendszeresen előadásokat tartanak. 1990-ben az Egyesület adományt kapott az Alapítványtól előadás-programja, valamint az ESL (English as a Second Languages) tanárok nemzetközi konferenciájának támogatására. E programra 7.000 USD-t fordított az Alapítvány.

Budapesti Műszaki Egyetem

A British Council-al és a BME-vel együttműködve az Alapítvány olyan tanfolyamokat támogatott, melyeken egyetemi előadók műszaki-szakmai angolt tanulhattak. Az Alapítvány finanszírozta a szükséges berendezések beszerzését is. E programra 9.568 USD-t fordított az Alapítvány.

Indiana University of Pennsylvani (IUP)

1990-ben megszűnt Magyarországon a kötelező orosztanulás. E változás eredményeképpen sok ezer orosz tanár munka nélkül maradt, és hatalmas hiány jelentkezett az angoltanárok körében. Az ITJP-hoz újszerű programja keretében az Alapítvány 15 magyar orosz tanárt küldött az IUP-hoz tartozó egyetemekre, ahol orosz nyelvet tanítanak, s ennek ellenében egy éves posztgraduális angol nyelvtanári képzésben részesülnek. E programra 3.334 USD-t fordított az Alapítvány.

Mándi Márton István Alapítvány — Pápa

Az újrainduló Mándi Márton István Alapítvány különösképpen az angol nyelv oktatásának magas színvonalát, az angolmagyar iskolai kapcsolatok kiépítését, ösztöndíjak meghirdetését, tanár- és diákcseréket tartja kiemelt fontosságúnak. Programjuk megvalósításához kaptak támogatást. E programra 600.000 Ft-ot fordított az Alapítvány.

Montana University

A Montanai Egyetem hat önkéntes ESL szakembert küldött Magyarországra, hogy angolt tanítsanak egy teljes tanéven át. Az Alapítvány fizette a repülőjegyeket, és magyarországi tartózkodásuk idejére szállást és fizetést biztosított számukra a Fővárosi Tanácson keresztül. E programra 19.914 USD-t fordított az Alapítvány.

Oxford Show Room

Az Alapítvány 1987-ben — egyéb angol nyelvprogramjai mellett — útjára indította az un. show-room akciót az iskolai angol nyelvkönyvellátás javítására. A bemutatótermekeket az általános- és középiskolai angoltanárok látogathatják, s kiválaszthatják a bemutatott anyagok közül azokat, amelyeket osztályaikban be kívánnak vezetni. Az akció az angol nyelvkönyvek magyarországi terjesztésében teljesítette hivatását és vállalt kötelességeit, így a program az idén befejeződött. A már megrendelt könyveket és kazettákat a show-roomok még leszállítják. A show-roomok az elmúlt három évben összesen 427.069 USD értékű kedvezményes árú könyvet és magnókazettát forgalmaztak.

Oxford University Press

1989 őszen az Oxford University Press rendkívül kedvező ajánlattal kereste meg az Alapítványt: egy nyelvű (angol-angol) szinonima szótárt, az Oxford Advanced Learner's Dictionary-t mintegy 80%-os árkedvezménnyel ajánlotta, valamint a középiskolás tananyag hasznos kiegészítőjeként J. Verne: Twenty Thousand Leagues Under the Sea, és Sherlock Holmes: Short Stories c. könyveket mintegy 70%-os árkedvezménnyel kínálta megvételre. Az alap-, közép- és felsőoktatási intézmények igényei alapján végül is 40.500 db szótárt, 7.000 db S. Holmes és 4.500 db Verne könyvet vásároltunk. A könyvek árát és a szállítási költségeket a Soros Alapítvány biztosította valutában, a kedvezményezettek a forint-ellenértéket térítették. E programra 151.000 USD-t fordított az Alapítvány.

KÖNYVTÁRAK ÉS EGYÉB NYILVÁNOS GYŰJTEMÉNYEK

Dr. Czeglédy Károly és munkacsoportja

A pályázó Scheiber Sándornak, az Országos Rabbiképző Intézet volt igazgatójának judaika irodalmi hagyatékát dolgozza fel az Alapítvány támogatásával. Az elkészült anyagot egy bevezető tanulmányból és katalógusból álló angol nyelvű kötetben publikálják. A feldolgozás befejezéséhez még hiányzó összeget ítélte meg a Bizottság.
250.000 - Ft

Magyar Munkásmozgalmi Múzeum

Az Alapítvány korábban hozzájárult a „Sztá-lin Rá-ko-si” című, az ötvenes évek dokumentumait, a hatalom működését bemutató kiállítás megrendezéséhez. Ezt a kiegészítő támogatást a kiállítás katalógusának elkészítésére fordították.
100.000 - Ft

Magyar Országos Levéltár

A Levéltár 1988-ban előterjesztett öt éves programjából a Bizottság az első évre szóló költségeket támogatta. A program befejezésére, eszközök vásárlására kaptak újabb valutatámogatást forinttérítés befizetésével.
55.000 - USD

NME Központi Könyvtára — Miskolc

Egy mikrofilm-leolvasó berendezés megvásárlására kaptak valutatámogatást forinttérítés ellenében.
2.085 - DM

Petőfi Irodalmi Múzeum

A múzeum 1985 óta többször kapott támogatást. Most a „Szabadságharc után” című irodalmi kiállítás katalógusának elkészítéséhez járult hozzá az Alapítvány.
600.000 – Ft

Ráday Gyűjtemény

Erdély történetének és mai helyzetének egyik legjobb ismerője Illyés Elemér volt. Halála után rendkívül értékes kézikönyvtárát a Ráday Gyűjteményre hagyta. Ennek Olaszországból történő hazaszállításához adott forintban visszatérítendő valutát az Alapítvány.
600 – USD

TÖRTÉNELEM, POLITIKATUDOMÁNY ÉS RÉGÉSZET

Árkus Péter

Állami gondozott gyermekek nyári régészeti táborozás során őskori temetőt tártak fel Füzesgyarmaton. A tábor költségeire kaptak a támogatást. 92.000 - Ft

Dr. Komoróczy Géza

A világhírű asszirológust vendégkutatóként a Brown Egyetem meghívta. Az Alapítvány hozzájárult az ellátási költségekhez.
3.500 - USD

Evolúciós Tanulási Rendszerek

Az Alapítvány továbbra is támogatta azt a programot, melynek célja egy számítógépes jogi információs rendszer kialakítása a parlamenti képviselők és parlamenti bizottságok munkájának segítése érdekében.
13.000 - USD

Hajnal István Kör

A Kör a fiatalabb történész nemzedékek új szakmai törekvéseit hivatott szolgálni. 1989-ben Salgótarjánban társadalomtörténeti konferenciát rendeztek, melynek témája a társadalmi konfliktus volt. Ebben az évben Keszthelyen vitatták meg a kisváros történeti, szociológiai és földrajzi problémáit. Az ideai támogatást működési költségekre, társadalomtörténeti hírlevél és módszertani füzetek kiadására fordítják.
800.000 - Ft

JATE Politikaelméleti Dokumentációs Bázis

A JÁTÉ Kortörténeti és Társadalomtörténeti Gyűjteményének kezelésével kapcsolatos személyi kiadásokra kaptak a támogatást.
100.000 - Ft

Jerzy Snopek

A pályázó Bibó István válogatott írásait fordítja lengyelre. A lengyel értelmiségi elit eddig nem ismerte Bibó műveit, holott ezek majdhogynem az aktualpolitika szintjén is újat, érvényeset tudnak nyújtani számukra.
251.600 - Ft

MTA Judaisztikai Kutatócsoport

A magyar zsidó levéltárak szakszerű rendezésére, a fond-jegyzék elkészítésére és kiadására kaptak a támogatást. Ezzel a munkával a kéziratban lévő, számítógépes szerkesztés alatt álló Magyar Zsidó Levéltári Repertóriumot terjesztik ki egy eddig szakszerűen még nem rendezett és fel nem dolgozott levéltári anyagra.
500.000 - Ft

Sic itur ad astra

Az ELTE BTK történészhallgatóinak kiadványa. Nyolc szám megjelentetéséhez, és a tudományos diákkör támogatására kaptak újabb támogatást.
600.000 - Ft

Somogyi Éva

Hanák Péter 1991-ben lesz 70 éves. Erre az alkalomra egy tanulmánykötet készül főként a 19-20. századi társadalom- és művelődéstörténet, valamint a Habsburg Monarchia története tárgyköréből. A kiadási költségek egy részét vállalta az Alapítvány.
200.000 - Ft

Történelemtanárok Egylete

Az egylet szakmai programjaihoz és működési költségeihez járult hozzá az Alapítvány.
300.000 - Ft

Történelmi Figyelő Hallgatói Öntevékeny Csoport

A nyíregyházi csoport a „Történelmi figyelő” című folyóirat keretében tematikus kötetekben kíván publikálni olyan idegen nyelvű, történelmi tanulmányfordításokat, amelyek jól használhatóak az oktatásban. A másik cél az, hogy egyre több egyetemistát bevonva a fordítói munkába, szorgalmazzák az idegen nyelvű olvasást.
200.000 - Ft

SZOCIOLÓGIA ÉS NÉPRAJZ**56-os Intézet**

Elengedhetetlenül szükséges az 1956. október 23. és november 4. közötti történések minél pontosabb feltárása, az előzmények dokumentált feltárása és a forradalmat követő évtizedek társadalomtörténetének vizsgálata. Ali megyében folyó levéltári kutatás személyi és dologi kiadásaira, valamint megbízási díjakra kaptak forinttámogatást. A kutatócsoport munkájában részt vesz K. Barth berlini történész, akinek az 56-os forradalom keletnémet kihatásai kapcsán végzett forrásfeltáró és elemző munkájához dollártámogatást ítél meg a Bizottság.
2.735.000 - Ft, és 10.000 USD

Fodor Andrea és Kovács Zsolt

Mivel jelenleg nincs kellő részletességű, magyar helységneveket is tartalmazó térkép Erdélyről, ezért a két pályázó egy olyan térképet kíván elkészíteni, ahol az összes település román, magyar ill. német neve is szerepel.
200.000 - Ft

Forray R. Katalin és Répássy Helga

Az „Öregedés falun” tárgyú nemzetközi találkozó megrendezéséhez, szervezéséhez kaptak forinttámogatást.
254.000 - Ft

Fridii Judit

A hospitalizált pszichiátriai betegek jogi helyzetének szociológiai aspektusú kutatását végzi.
448.000 – Ft

Hoóz István

A Statisztikai Hivatal 1893. január 31-én az egész országra kiterjedő, teljeskörű összeírást hajtott végre a cigány lakosságról, s az így kapott adatokat 1895-ben tették közzé. A kötet hasonló kiadását a JPTE Népesedéstudományi Munkaközössége, a tartalmi összefoglalást pedig a pályázó vállalja.
500.000 – Ft

Interetnikus Munkacsoport

(vezető: Erdélyi Zsuzsanna)

A pályázó kutatási területe a vallásos népköltészet archaikus műfajai: népi imádságok, Mária líra-epika, vallási színjátszás, s mindezeknek a közege, a népi vallásosság. E műfajok eredete a késő középkor szakrális, nemzeti nyelvű közköltészetében keresendő. E kutatáshoz kaptak támogatást.
666.000 – Ft

Károssy Csaba

Az egykor gazdaságilag és etnikailag is egységes Órség falvainak lakossága jelenleg nagymértékben csökken. A gazdasági és társadalmi leépülés okainak felmérésére öt évre szóló kutatási programot szervez a Berzsenyi Dániel Tanárképző Főiskola Földrajz Tanszéke, az MTA Regionális Kutatások Központja, valamint az MTA Szociológiai Kutatóintézete. A kutatások költségeihez járul hozzá az Alapítvány.
300.000 – Ft

Kemény István és munkatársai

Gazdasági rendszerváltásunkhoz elengedhetetlenül szükséges lenne, hogy ismerjük a nemzeti vagyon értékét. A berendezések gyors avulása miatt ennek a nemzeti vagyonnak legértékesebb része a föld, a telek, a termelési- és tárolási helyek. Ugyanakkor ezek értékelése végezhető el a legegyszerűbben, a legolcsóbban és a legbiztonságosabban. A kutatás fő célja, hogy az első lépést megtegyük ebbe az irányba. A 12 fős kutatói csoport ösztöndíjakra és dologi kiadásaira kapott támogatást.
1.100.000 – Ft

Ladányi János és Teplán István

A pályázó szociológusok a nyaralóépítések társadalmi összefüggéseit kutatják.
200.000 – Ft

Leió József

Szülőfalujának, Tápénak tárgyi és szellemi hagyományait gyűjti, s az anyagokból falmúzeumot kíván létrehozni.
Havi 7.000 - Ft ösztöndíj, két évre

Lőwy Lajos és Kovács Péter

A pályázók Zemplén Megye zsidó mártírjainak névsorát állítják össze, és fotódokumentációt készítenek a tárgyi emlékekről.
150.000 – Ft

Magyar Szociológiai Társaság

„A Társadalom válasza a válságra” című konferencia hét külföldi előadójának személyi költségeihez járult hozzá az Alapítvány.
42.000 – Ft

Országos Közművelődési Központ

A központ országos reprezentatív szabadidő vizsgálatot végzett. A kutatás matematikai feldolgozásának költségeihez járult hozzá az Alapítvány, valamint „A közösségek hálózata a budapesti értelmiségiek körében” című vizsgálat befejezéséhez.
1.000.000 – Ft

Pacsuné Fodor Sári

1440 és 1543 között Palotán ferences kolostor működött. A kolostor fennmaradt írásbeli anyagát, a kolostor életét, s a benne folyó oktatást, nevelést kutatja a nyugdíjas tanárnő.
24.000 – Ft

Református Sajtóosztály

A magyar lakosság múltjának mindmáig legalaposabb, legrészletesebb összefoglalását adja Haraszty Károly 1931-ben megjelent, „Adalékok az ungi református egyházmegye történetéhez” című munkája. A reprint kiadásra igényt tartanak a szlovákiai és kárpátaljai magyar művelődési szervezetek, de a hazai történetírás, egyháztörténet művelői is haszonnal forgathatják.
200.000 – Ft

VEZETŐKÉPZÉS ÉS KÖZGAZDASÁG

Kampány Manager Szeminárium

Nyolc kampány-menedzser utazott Washingtonba és konzultált amerikai kollégáival a hatékony kampánymenedzselés stratégiáiról azért, hogy jobban megismerkedhessenek a politikai kampányok demokratikus országokban történő megszervezésével.
5.336 USD

Kelet-Nyugat Menedzser Intézet (EWMI)

Az EWMI a Soros Alapítványhoz kapcsolódó kelet- és közép-európai alapítványok projektje azzal a céllal, hogy nyugati menedzseri rezidens helyeket biztosítson fiatal szakemberek számára. Az EWMI vállalatoknál nyújt rezidensi helyeket 6 hónapos időtartamra. A cél érdekében az iroda a lehető legnagyobb adatbázist kívánja létrehozni olyan menedzserekből, akik rezidensi helyet keresnek az Egyesült Államokban és Európában. Ezeket a helyeket igyekszik úgy megszerezni, hogy nyugati üzleti körök számára könnyen hozzáférhetővé teszi az adatbázist. Az EWMI magyar irodáját novemberben nyitották meg, s máris több száz jelentkezést vettek át.
100.000 USD

Kisvállalkozás-fejlesztés

A magánkezdeményezések magyarországi fellendítése érdekében az Alapítvány meghívott külföldi előadókkal szervezett tanfolyamokat támogatott. Ezen program keretében a Know How, a Seed Alapítvány és a Független Gazdasági Kamara részesült 165.000, 250.000 és 250.000 - Ft-os támogatásban. A tanfolyamok magáncégek alapítását oktatták, illetve tanácsokat adtak a kérdés nehézségeinek leküzdéséhez.

Lapmenedzser tanfolyam

A demokratikus változások velejárójaként nagyon sok új folyóirat és újság jelent meg, gyakran tapasztalatlan menedzsergárda gondozásában. Az Alapítvány e hiányosság csökkentése céljából egyhetes lapmenedzser tanfolyamot hirdetett, amely tanfolyam előadója J. Mitchell, az International Herald Tribune lapterjesztési igazgatója volt. A tanfolyamra jelentkező 207 pályázó közül egy zsűri 35-öt választott ki. A tanfolyam sikerének tekinthetjük, hogy az azon résztvevő hallgatók Mitchell úr tanácsaival támogatva új lapterjesztő hálózat kiépítésének tervével is foglalkozni kezdtek.
286.840 – Ft

ZENE

Affetti Musicali Együttes

Az együttes részleges anyagi függetlenségének elősegítésére, és a rendszeres, elmélyült próbamunka biztosítására kapták a támogatást.
150.000 – Ft

Akadémia Rézfúvós Kvintett

Az együttes 1983 óta működik, munkájukat még diákegyüttesként kezdték. Azóta a hazai és nemzetközi kamarazenei élet állandó résztvevői lettek, s önálló hangversenyeket kívánnak tartani elsősorban vidéken. Ehhez kapták a támogatást.
300.000-Ft

AMADINDA Űtőegyüttes

A két együttes országos méretű Steve Reich Fesztivált rendez, amelyet egy 20 koncertből álló sorozatnak szánunk. A hangversenyek költségeihez kaptak támogatást.
300.000 – Ft

Bálint Zsolt

A pályázó a csángó hangszeres zene kutatása szempontjából fontos hanganyagot gyűjtött és katalogizált az Alapítvány támogatásával. Miután a forradalom óta Moldvában összehasonlíthatatlanul könnyebb gyűjteni, még két munkát szeretne elvégezni: moldvai csángó magyar hangszeres népi dallam gyűjtése, továbbá Fehér Márton moldvai hegedűs hangszeres repertoárjának lejegyzése.
Havi 8.000 - Ft ösztöndíj, 12 hónapra

Békés-Tarhosi Baráti Kör

A Békés-Tarhosi Énekesiskola fontos szerepet játszik a mai magyar zenei és kulturális életben, mert nemzeti gyökerekre épít, és elsőként valósította meg a gyakorlatban Kodály nevelési koncepcióját. Idén mesterkurzust tartanak a létrehozott Karvezető Továbbképző Intézet keretében.
200.000 – Ft

Budapest Énekes Iskola

Az iskola öt éve működik, céljuk az iskolai kerettől való elszakadás. Gyakorlati terveik megvalósítását teszi lehetővé támogatásunk.
300.000 – Ft

Budapesti Régi Zene Fórum

1990-ben rendezendő koncertsorozatuk dologi kiadásaihoz kaptak hozzájárulást.
200.000 – Ft

Cantemus Gyermekkórus

Nyíregyháza testvérvárosi kapcsolatot tart fenn a New York mellett lévő New Brunswick-kal. A kapcsolatteremtés első lépéseként Magyar szív elnevezésű alapítványt hoztak létre, melynek szervezésében egyhónapos hangversenykörutat tesznek Amerikában. Útjuk kiadásaihoz járult hozzá az Alapítvány.
300.000 – Ft

Czidrané Bodza Klára és társai

A pályázó népdalénekesek tankönyvet készítenek „Magyar népi énekesiskola” címmel, melyben a népdalok eredeti, hagyományos hangzásvilágát, különböző tájak zenei jellegzetességeit gyűjtik össze.
175.000 – Ft

Czövek Lajos

50 évvel ezelőtt kezdte meg népdalgyűjtő tevékenységét az Ugocsa megyei Szöllősgyulán, s most ugyanott, és a környező kárpátaljai magyar falvakban végez népzenei gyűjtőmunkát.
Havi 6.000 - Ft ösztöndíj, 12 hónapra

Debreceni Református Kollégium Kántusa

A Kántus a legrégebb alapítású magyar iskolai diákénekkar. Az elmúlt másfél évtizedben 3 hanglemezük jelent meg, és 14 külföldi országban adtak hangversenyt. Támogatásunkat a 250. jubileumi év programjaihoz kapták.
300.000 – Ft

ELTE Tanárképző Kar

A ország tanárképző főiskolái kórusainak első közös hanglemezét tervezik elkészíteni a támogatás segítségével.
250.000 – Ft

Erkel Ferenc Kamarazenekar

A zenekar 1985-ben alakult, s az elmúlt évek alatt számos hangversenyt adtak Budapesten, vidéken és külföldön is. További hangversenyeik kiadásaihoz kaptak támogatást.
50.000 – Ft

Fancsali G. János

Az Erdélyből áttelepült művész a „Lisz Ferenc erdélyi tanítványai” témájú kutatásához kapott támogatást.
100.000 - Ft

Interart Fesztiválközpont

A Bartók Szeminárium és Fesztivál minden évben a magyar zenei élet kiemelkedő eseménye. Az Alapítvány az elmúlt években is támogatta ezt a kezdeményezést. Ebben az évben Bartók Béla életműve mellett Ligeti György és Kurtág György művei szerepelnek a programban.
300.000 – Ft

Jeunesses Musicales Magyarországi Szervezete

A szervezet évek óta rendszeresen az Alapítvány támogatásában. Idén lehetőséget szeretnének biztosítani fiatal magyar muzikusoknak, hogy indulhassanak különböző zenei versenyeken, s részt vehessenek nemzetközi ifjúsági zenekarokban.
400.000 – Ft

Kertész László

A Népszínház operatagozata évek óta folyamatosan tart előadásokat diák-közönségnek az Alapítvány támogatásával. Munkájuk folytatásához, újabb előadások bemutatásához kapták a hozzájárulást.
100.000 – Ft

Kodály Zoltán Zeneművészeti Szakközépiskola — Debrecen

Harmadik alkalommal rendezik meg az Országos Szolfézs-és Népdaléneklési versenyt, melynek célja az alap- és középfokú szolfézstanítás eredményeinek bemutatása. A tervezett költségek egy részét kapták támogatásként.
100.000-Ft

KÓTA Szolnok Megyei Szervezete

A szervezet szeretné a fiúkat is minél nagyobb mértékben bevonni a kórusmozgalomba. Ennek elősegítésére megrendezik a Fiúkórusok III. Országos és Nemzetközi Találkozóját, melynek kiadásai meghaladják lehetőségeiket.
100.000-Ft

Kozák József

A pályázó népzeneész a Népművészet Ifjú Mestere, s nagy szerepe volt abban, hogy a magyar dudát eredeti formájában, szólóhangszerként elismerték a fővárosi táncházakban. Mostani ösztöndíj a segítségével elkészíti „A kárpát-medencei dudatípus” című tanulmányát.
Havi 5.000 - Ft ösztöndíj 12 hónapra

László Ferenc

A pályázó „Bartók Béla emlékezete a Bánságban és Erdélyben” című könyvének megírásához végzendő kutatómunkájára kapta a támogatást.
100.000 – Ft

Liszt Ferenc Művelődési Központ — Sopron

A pályázó intézmény birtokában van az a Steinway zongora, amelyet Esterházy Pál herceg ajándékozott 1931-ben az akkori soproni Casinónak. A hangszer felújítási költségeinek egy részét vállalta az Alapítvány.
200.000 – Ft

Liszt Ferenc Vegyeskar — Veszprém

A II. Nemzetközi Romantikus Kóruszenei Találkozót négy magyar és négy külföldi kórus részvételével rendezik meg. A találkozó költségeinek egy részét kapták támogatásként.
100.000 – Ft

Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Debreceni Tagozata

A IV. Bárdos Lajos Országos Szolfézs-Zeneelmélet-Karvezetés találkozó költségeire kapták a támogatást.
250.000 – Ft

Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola

A főiskola hallgatóinak külföldi mesterkurzusokra való kiutazásának segítésére kaptak valutatámogatást.
5.000 USD

Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola

A főiskola külföldi mesterkurzusainak megszervezéséhez kapott támogatást.
450.000-Ft

MTA Zenetudományi Intézet Régi Zenetörténeti Osztály

Az intézet Régi Zenetörténeti Osztályát a Nemzetközi Zenetudományi Társaság kérte fel a következő konferenciájának megszervezésére. A támogatás lehetővé teszi, hogy a keleteurópai országokból érkezők és a Zeneművészeti Főiskolán tanuló muzikológusok részvételi díját elengedjék. 100.000 – Ft

Nagyné Komor Ágnes és Várnai Péter

A pályázók az ösztöndíj segítségével próbálnak fényt deríteni a magyar, illetve budapesti zenei népművelés történetére, elsősorban az első századfél általános zenei közművelődésének megvilágításával.
120.000 – Ft

Nemzetközi Népzenei Tanács

A Tanács 16. szimpóziumát 40 kutató részvételével Budapesten rendezik meg. Egy szakmai kirándulás, és kisebb dologi költségek fedezésére vállalkozott az Alapítvány.
100.000 – Ft

Nyíregyházi Művészeti Szakközépiskola

A középiskola ebben az évben svédországi tanulmányutat szervez. Ehhez kaptak támogatást.
100.000 – Ft

Pécsi Nevelők Háza Kamarakórusa

A kórus meghívást kapott egy angliai nemzetközi kórusversenyre, s ezt követően hangversenykörutat tesznek Angliában. A kórus tagjai fiatal értelmiségiek, főleg pedagógusok és egyetemisták.
200.000 – Ft

Rásonyi Leila és Mayer Erika

A pályázók zsidó tárgyú és tematikájú klasszikus és kortárs művek felkutatását és fejlesztését tűzték ki célul. Szeretnének újabb alkotásokat felkutatni, s ezek terjesztésével új közönséget teremteni.
50.000 – Ft

Sebő Ferenc

A pályázó népzene-sz-népzene-kutató „Vikár Béla népzenei gyűjteménye” című tanulmányát készíti elő kritikai kiadásra.
170.000 – Ft

Szilágyi Erzsébet Nőiakar

A kórus fenntartók nélkül működik, s az idén a KÓTA őket jelölte egy spanyolországi nemzetközi kórusversenyen való részvételre. Útiköltség-hozzájárulást kaptak.
250.000 - Ft

Tatabányai Művelődési Központ

A művelődési intézmény megrendezi a VI. Nemzetközi Jazztábort, melynek lebonyolítási költségeihez járult hozzá a Bizottság.
100.000 – Ft

Tücsök Szolgálat

A Jánosi Együttes gondozásában működő zenei szolgálat azért jött létre, hogy az iskolai néptáncoktatás számára konkrét, gyakorlati segítséget nyújtson. A zenekíséret nélkül működő iskolai táncsoportoknak készítenek egyedi népzenei felvételeket megrendelés szerint, s az elkészült hangfelvételeket kazettára játszva, postán kapják meg a megrendelők.
100.000 – Ft

Zsaránok Együttes

A balkáni népzenei játszó együttes nagy sikerű táncházaihoz kapott már támogatást. Idén zenei anyaguk bővítését, és tárgyi költségeik egy részét fedezi az Alapítvány.
100.000 – Ft

LÉLEKTAN, PEDAGÓGIA ÉS MENTÁLHIGIÉNÉ**Blága Gabriella**

A pályázó hat éve foglalkozik családterápiával, illetve annak oktatásával szakemberek számára. A gyakorlati munkát a pszichotikus betegek kezelése jelenti a Goldschmidt Intézet terápiás közösségében. Az oktató program kidolgozására kapott támogatást.
Havi 12.000 - Ft ösztöndíj, 24 hónapra

Fiatalok Önsegítő Egyesülete

A klub öt év óta működik, Kürthy Erzsébet vezetésével. Komoly eredményeket ért el a börtönviselt fiatalok visszaesésének megakadályozása terén. A továbbiakban a fiatalok számára szeretnének jövedelemkiegészítést is adó kézműves ismereteket tanítani. Folytatni kívánják eddigi tevékenységüket — tanácsadás, személyre szabott törődés, kiscsoportos esetmegbeszélés, segítség a fiatalok munkába állásához, szálláshoz jutásához, a börtönből szabadulókna a beilleszkedéshez.
1.898.000-Ft

Granasztói Szilvia

A pályázó iparművész-tanár deviáns fiatalokkal foglalkozik egy leánynevelő intézetben. Művészeti terápiás foglalkozások szervezésére, zeneterápia bevezetésére, és különböző művészeti csoportok alakítására fordítják a támogatást.
200.000 – Ft

Alfréd Katz, D.S.W.

A Kaliforniai Egyetem professzora meghívást kapott a Magyar Tudományos Akadémiától, hogy előadást és konzultációkat tartson a testi fogyatékosok és szellemileg elmaradottak társadalmi rehabilitációs programjairól. Az Alapítvány útiköltségéhez járult hozzá.
500 USD

Dr. Kiss Ákosné és Dr. Kígyós Éva

A mesterséges lélegeztetésre szoruló köre az utóbbi két évtizedben jelentősen kibővült, s egyre több az olyan eset, ahol a gépi függőség fenntartásával az élet meghosszabbítható. A Budai Gyermekkorház Légzésrehabilitációs Osztálya jelenleg az egyetlen olyan intézmény, ahol a Heine-Medin járványok idején megbetegedettek folyamatosan, más megbetegedésben szenvedőktől elkülönítve ápolják. E módszer eredményei nemzetközileg is érdeklődésre tarthatnak számot. A kutatások összegzéséhez kapott a két doktornő támogatást.
194.000 – Ft

Leiki Elsősegély Telefonszolgálat — Budapest

A telefonszolgálat 1973 óta működik, éjjel-nappal. A szolgálat fő célja az öngyilkosság-megelőzés, a krízis-intervenció és mentálhygiénés prevenció. Ez a telefonos munka személyiségi alkalmasságon és az önkéntességen alapul, leendő munkatársak kiválasztására és kiképzésére kaptak támogatást.
300.000 – Ft

Dr. Lust Iván

Egy New York-i pszichoanalitikus egyesület egy magyar származású analitikus könyvtárát a Faludy utcai szakrendelőnek ajándékozta. Az értékes könyvek Európába szállítását az adományozó vállalta Budapestig. A szállítás helyi költségeire kaptak a támogatást.
8.000 – Ft

Dr. Mátrai Zsuzsa és Dr. Sáska Géza

A pályázók az Országos Pedagógiai Intézet munkatársai, októberben Athénban egy pedagógiai fejlődési konferencián vettek részt. Az Alapítvány fizette a repülőjegyüket.

Mérei Ferenc Emlékbizottság

A korábban megszavazott költsön egy részének elengedését szavazta meg a Bizottság, hogy Mérei Ferenc emlékkötetét Mérei egykori barátainak ajándékozhasák.
20.000 – Ft

Nyilas Tünde

A pályázó két éve foglalkozik szellemileg sérült, illetve au-tisztikus gyermekek terápiás lehetőségeinek kutatásával énekes foglalkozások útján. A továbbiakban a részműveletek bővítését, a megfigyelések összegzését, a terápia alkalmazási elveinek kidolgozását kívánja elvégezni. Ehhez kapott támogatást.
Havi 7.200 - Ft ösztöndíj, 12 hónapra

Overbrook Vakok Iskolája

Két vakokat tanító tanár, Cseh Judit és Várhelyi Iván egyéves ösztöndíjat kapott az Overbrook Vakok Iskolájába Philadelphiába, hogy megtanulhassák, miként lehet tanulóikat a számítógépek használatára oktatni, s ezáltal munkához juttatni ő-ket. Az Alapítvány fizette az útiköltséget és a személyes dologi kiadásokat.
4.600 USD

Rátay Csaba

A pályázó a családsegítés hatékonyságának növelésére egy olyan információs iroda létrehozását tervezi, amely az országban működő családterápiás munkahelyek között közvetít, részükre családokat biztosít, s a családok számára hasonlóképpen biztosíthatja a választás lehetőségét. A támogatást egy részfoglalkozású pszichológus tiszteletdíjára, és iroda bérletére fordítják.
50.400-Ft

Székács István

A pályázó egyetemi tankönyvet kíván írni, mely a korszerű pszichoanalízis elemeit ismerteti. A könyv megírásának idejére kapott támogatást.
158.000 – Ft

2000 Irodalmi és Társadalmi Havi Lap

A 2000 című Irodalmi és Társadalmi Lap 1989 áprilisában indult. A folyóirat a kényes irodalmi ízlésű közönség olvasmánya kíván lenni. A művészi érték szempontjából sohasem engedett. A politikai leleplezések konjunkktúrája idején a 2000 épp ellenkező irányban indult el. Szenczácók helyett elemzéseket közölt. Ahelyett, hogy valamely párt erőforrásaira és olvasórétegére támaszkodott volna, meg kívánta őrizni függetlenségét. Külső segítség nélkül azonban a 2000 nem maradhat fenn. A lap további biztonságos megjelentetésére kapták a támogatást. 1.500.000 – Ft

Dr. Barta Györgyi

A pályázó G. Benko könyvét fordítja magyarra, mely a tudományos parkok és a technopoliszok földrajzáról szól. Megismerhetjük belőle a világ fejlett részein felépített és tervezett tudományos parkokat, melyek a szerző szerint új ipari térségek kialakulásához vezetnek. 296.350 – Ft

Budapesti Könyvszemle Egyesület

A BUKSZ negyedéves kritikai folyóirat, nemzetközi mintái a New York Review of Books, a Times Literary Supplement és a Liber. Jelentősége nemcsak a tekintélyes szerzőgárdában rejlik, hanem abban is, hogy alkalmat nyújt az elmúlt két évtized legfontosabb, de politikai okok miatt akkor nem értékelhető műveinek és szerzőinek bemutatására. 2.000.000 - Ft

Clio Műhely

A XII-XVI. századi magyar történetfilozófia európai kapcsolatait vizsgálja a Műhely három tagja az Alapítvány ösztöndíj-támogatásával. Működésük váratlan külföldi érdeklődést váltott ki, ezért munkájuk további folytatásához ösztöndíjukat egy évvel meghosszabbította a Bizottság. Személyenként havi 8.400 - Ft ösztöndíj, 12 hónapra

Dénes Iván Zoltán

A pályázó egy nemzetközi érdeklődésre számot tartó, kilenc tanulmányt tartalmazó kötetet fordít angolra. A kötet címe: „Szabadság és nemzet. Liberalizmus és nacionalizmus Közép- és Kelet-Európában”. A kötet fordítására, valamint a Stanford Egyetemre való kiutazásához kapott támogatást az Alapítványtól. 120.000-Ft

ELTE BTK Filozófia Tanszék

Ez év májusában egyhetes bentlakásos tanfolyamot szerveztek konferencia jelleggel Visegrádon, ahol a filozófiaoktatók eszmét cserélhettek a liberalizmus témaköréből. Az előadók egész hetes részvételét biztosította az Alapítvány a támogatással. 40.000 – Ft

ELTE BTK Filozófiai Tanszékcsoport

A mára már hagyományossá vált magyar-holland filozófustalálkozó sorában az idén az 5. találkozó került megrendezésre hazánkban. Az utazási költségeket a vendégek fizetik, a találkozó lebonyolítási költségeihez járultunk hozzá. 200.000 – Ft

ELTE BTK Folklor Tanszék

A világhírűvé vált, magyar származású amerikai nyelvész, Sebők Tamás 70. születésnapjához kapcsolódva nemzetközi szimpóziumot szerveznek Budapesten. A találkozó megrendezésének költségeire kapták a támogatást. 100.000 – Ft

ELTE BTK Folklor Tanszék

Róheim Géza magyar származású, világhírű pszichoanalitikus és antropológus volt, de idehaza sem életében, sem halála után nem kapta meg a kellő elismerést. Most, születésének 100. évfordulója tiszteletére nemzetközi konferenciát szerveznek. A külföldi vendégek itt-tartózkodási költségeihez járult hozzá az Alapítvány. 65.000 - Ft és 3 db repülőjegy

Hessky Pálné

A pályázó egy olyan gyűjteményes nyelvészeti kötetet szerkeszt, amely az általános- és germanisztikai nyelvészet főbb témaköreiből merít. A szerkesztési költségekre kapott támogatást. 46.000 – Ft

HOLMI Irodalmi Folyóirat

A folyóirat 1989 októberében indult különböző világnézetű, stíluseszményű magyar és külföldi szerzők közreműködésével. Kritikai rovatuk előítéletek nélkül működik, gyakran közölnek kiadatlan szövegeket. Az idei támogatást a lap egy évi megjelentetésére kapták. 1.500.000 – Ft

Dr. Józán Péter

Útiköltség- és napidíjtámogatást kapott a Nemzetközi Epidemiológiai Társaságtól, hogy részt vehessen Los Angelesben a szervezet XII. Tudományos Találkozóján. 1.500 USD

JPTE Irodalomtudományi Tanszék

A tanszék ez évben nemzetközi konferenciát szervezett „Holocaust a művészetben” címmel. A témákban előadásokat és összesítő vitákat rendeztek, s az ülésszakok mellett irodalmi és zenei műsorokat is adtak. A konferencia dologi kiadásaihoz járult hozzá az Alapítvány.

250.000 – Ft

JPTE Uralisztikai Szeminárium

A Kollégium szeretné kiadni azokat az idegennyelvű, nemzetközi szerzőgárdát felvonultató kiadványait, valamint történetileg értékes, tudománytörténeti munkák reprint sorozatát, amelyek ma már beszerezhetetlenek. A kiadványok terjesztésének elősegítésére kapták a támogatást.

121.000 – Ft

Kázmér Miklós és társai

A pályázó az első magyar családnévszótár összeállítására vállalkozott. A mű sajtó alá rendezéséhez szükséges segéderők dotálására kapott támogatást.

170.000 – Ft

KLTE — ELTE

1991-ben Debrecenben konferenciát tartanak a 'Budapesti Iskoláról'. A konferencia fórumot kíván nyújtani annak megvitatására, hogy mi volt a 'Budapesti Iskola', mit képviseltek tagjai, hogyan viszonyultak Lukács Györgyhez, a marxizmushoz, a nemzetközi és magyar kulturális élethez. Mint ismeretes, az Iskola prominens képviselőit Lukács halála után — egészen 1989-ig — a hivatalos kultúrpolitika kiszorította a magyar szellemi életből, a nyilvánosság fórumairól. A konferencia megrendezéséhez kapták a támogatást. 400.000 – Ft

Közép-Európa Társadalomtudományi Klub

A Klub 1980 óta működik a Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetemen. Az 1990/91-es tanévben továbbra is folyamatosan hívnak meg külföldi írókat, tudósokat, közéleti személyiségeket. Idén Közép-Európa jövőjéről terveznek nagyszabású konferenciát a legnevesebb szakértők (pl. Milán Kundéra, Timothy Garton Ash) részvételével.

100.000 – Ft

Kritika Szerkesztősége

Havonta megjelenő kulturális és társadalomelméleti, politikai réteglap. A mai magyar értelmiségi sajtón belül olyan orgánus, amely rovataiban valamennyi művészeti ág újdonságait szemlézi. A lap további biztonságos megjelenése érdekében nyújtott támogatást a Bizottság.

1.000.000-Ft

Külföldi Diákok Szolgáltató Tanácsa

Októberben Washingtonban 15 magyar jogászhallgató számára szemináriumot tartottak az amerikai jogrendszeréről. A résztvevők találkoztak kongresszusi képviselőkkel, a Legfelsőbb Bíróság bíráival és más bírókkal, az Igazságügyminisztérium tisztségviselőivel, jogászprofesszorokkal, valamint vállalati jogtanácsadókkal. Az Alapítvány hozzájárult a magyar látogatók fogadásának költségeihez.

5.000 USD

MTA Regionális Kutatások Központja

A társadalmi-gazdasági innováció, valamint a modernizációs lehetőségek térségi-területi vizsgálatához kapott egy számítógépet a győri központ.

Múlt és Jövő folyóirat

A folyóirat folytatása és újrakezdése az azonos néven 1911-1944 között megjelent zsidó kulturális folyóiratnak. Reprezentatív lapja kíván lenni mind a magyar, mind a magyar zsidó kultúrának. Nemzetközi funkciót is ellát: a szerkesztés szóródott magyar zsidóságnak nyújt kapcsolatot az óhazával, illetve felkutatja és publikálja elszármazott tudósaink, művészeink munkáit.

1.500.000 – Ft

Országos Lelkipásztori Intézet

A Katolikus Akadémiát a katolikus egyház felnőttoktatási központja, az Országos Lelkipásztori Intézet szervezi, felügyeli és működteti. Az Akadémia 1990/91. évi Társadalomtudományi Tagozata 2 kétnapos konferenciából, és a segédanyagok felhasználásával időközi egyéni tanulásból áll. Az oktatási és szeminárium-vezetési feladatokat négy magyar társadalomkutató és alkalmanként két külföldi előadó vállalja. Az előadók, a tolmácsolás és a segédanyagok költségeit támogatja az Alapítvány.

660.000-Ft

Pannonhalmi Bencés Gimnázium

A nagy hagyományokkal rendelkező gimnázium 1989-ben ünnepelte fennállásának 50. évfordulóját. Ennek tiszteletére egykori és mai tagjaik írásaiból tanulmánykötetet adnak ki. A kötet kiadásához kaptak hozzájárulást az Alapítványtól.

300.000 – Ft

Polinom Kft

Férge Gábor által fordított Arisztotelész „Metafizika” c. művének és a hozzá kapcsolódó jegyzetek, kommentárok kiadásához kaptak támogatást.

1.000.000-Ft

R. L. Roberts

Az amerikai költő-műfordító magyar költők műveit fordítja angolra. Itt-tartózkodási költségeire kapott ösztöndíjat.

70.000 – Ft

Társadalomtudományi Társaság

A Társaság eredetileg 1901-ben alakult meg, az akkori haladó értelmiséget tömörítve, s mostani újjáalakulásával ennek hagyományait folytatják. Céljuk a társadalomtudományi szemlélet terjesztése, elfogadtatása, népszerűsítése, kritikai szempontjainak érvényesítése. E célok megvalósítása érdekében rendszeres előadásokat, vitaüléseket tartanak, publikációs lehetőségeket biztosítanak.
800.000 – Ft

Valóság társadalomtudományi folyóirat

A folyóirat pályázatot hirdet speciálisan a Valóság számára elkészítendő tanulmányokra, esszékre. Elsősorban az 1989-90-es évek Közép-Európa történelmi fordulópontjának legkülönfélébb szempontú elemzését megkísérlő munkákat kívánják díjazni. Az írások honorálására kapták a támogatást.
1.500.000-Ft

Zsidai Ágnes

Horváth Barna jogszociológus 1934-ben megjelent „Recht-soziologie” című munkájának fordítása és kiadása rendkívül időszerű. Részben tudományos-szakmai szempontból, mivel hozzájárulna a magyar jogbölcselet megismeréséhez, részben morális kötelességből, hogy magyar nyelven is hozzáférhetővé váljék.
520.000 – Ft

KÖZOKTATÁS, ISKOLAÜGY

Ady Endre Akadémia — Debrecen

Az ötéves nyári egyetem idei programjainak megszervezéséhez kaptak támogatást.
720.000 – Ft

Beszédjavító Általános Iskola és Diákotthon —Kőszeg

Az iskola sikeresen elvégzett egy több éven át tartó kísérletsorozatot dislexia, dysgraphia megelőzésére és korrekciójára. A még hiányzó tárgyi eszközök — többek között számítógép, fénymásológép kísérleti eszközök — beszerzésére kapták a támogatást.
380.000 – Ft

Burai Katalin

A pályázó pedagógus tehetséges cigány származású gyermekek részére készségfejlesztő programokat készít. Ehhez kapott támogatást.
50.000 – Ft

Csorba László

A „Tudománytörténet” című könyv III. kötetének megjelentetéséhez kapta a támogatást.
412.000 – Ft

Dunakanyar Waldorf Egyesület

Az iskola Waldorf pedagógiai módszere szerint működik. Az ide járó gyermekek kultúrája, látásmódja és erkölcsi tartása remélhetőleg eléri majd azt a szintet, ami az európai orientációhoz elengedhetetlenül szükséges. Az első év fenntartási költségeihez ennyivel járultunk hozzá.
350.000 – Ft

Magyar Zsidó Közösségi Iskola

Az iskola óvodai tagozata, valamint a hat évfolyamos elemi iskola, és a hat évfolyamos középiskola első évfolyamai az idén kezdik meg működésüket. A curriculum és a taneszközök fejlesztésére, tankönyvek készítésére, szöveggyűjtemény összeállítására használják fel a kapott támogatást.
2.000.000 – Ft

Maurer Dóra

A pályázó képzőművész audiovizuális kurzust tart az Iparművészeti Főiskolán, a tananyaghoz szükséges videofelvételek kidolgozásához kapott hozzájárulást.
15.000 – Ft

Miskolci Gyermekváros

A gyermekvárosban ifjúsági fúvószenekar alakult azzal a céllal, hogy lehetővé tegye az állami gondozott gyermekek zenetanulását. Zenei tehetséggondozásra, valamint hangszerek és kottaállványok vásárlására fordítják a támogatást.
100.000 – Ft

Óvoda, Általános Iskola és Diákotthon — Kaposvár

Súlyosan hallássérült és a beszédfejlődésben elmaradott gyermekek oktatására indítottak kísérleti programot. Egy hollandiai és egy NSZK kutatót hívnak meg, ehhez kaptak forinttérítéses valutatámogatást.
400 USD

Rezes Ferenc és társai

A munkacsoport 1989 márciusában kezdte meg támogatásunkkal az enyhén értelmi fogyatékos gyermekek iskolai oktatásában felhasználható speciális szoftverek fejlesztését és alkalmazását. Az ilyen programokat használó gyermekek iskolai teljesítménye a kontrollcsoportéhoz képest javult. Jelenleg azt készítik elő, hogy a programokhoz bármely érdeklődő iskola ingyen hozzájuthasson. Mostani támogatásunkat a Commodore gépekről IBM számítógépekre való átállásra, valamint új programok kifejlesztésére kapták.
590.000 – Ft

MAGYAR - AMERIKAI KULTURÁLIS KAPCSOLATOK

Atlantic Research and Publications - Corvina kiadó

A Corvina Kiadóval közösen az ARP 11 magyar történelmi és társadalmi témájú könyvet fordít angolra. A könyveket a Columbia University Press terjeszti majd világszerte, s ez lehetővé teszi a művelt közönség számára, hogy részletesebb háttérinformációt kapjon a mai magyar politikai átalakulás megértéséhez.
28.760 USD

Fielding Intézet (Santa Barbara)

Idén októberben a kaliforniai Fielding Intézet konferenciát rendezett a kelet-európai folyamatos oktatásról. Mivel az Alapítvány támogatni kívánja a magyar felnőttoktatásnak a rendszer megújításán dolgozó szakemberek alkalmazását, kifizette Edward Chichering amerikai szakember repülőjegyét, valamint hozzájárult a magyar résztvevők fogadásának költségeihez.
2.500 USD

Folger Shakespeare Könyvtár

Macel Gellért professzor három hónapos Folger-Soros ösztöndíjat kapott az 1990-91-es szezonban.
2.250 USD

Gifts-In-Kind Clearing House

A Gifts-In-Kind Clearing House olyan amerikai cég, amely az amerikai iparvállalatoknál feleslegessé vált különféle műszaki anyagokat, alkatrészeket ajánlja fel oktatási célra elsősorban felsőoktatási intézmények számára. Az idén tevékenységüket kiterjesztették Lengyelországra és Magyarországra is. Az első szállítmány szétosztása kisebb-nagyobb nehézségekbe ütközött, mert a beérkezett alkatrészek és anyagok felhasználhatósága a vártnál rosszabb volt. A raktározást és szétosztást a Kandó Kálmán Villamosipari Műszaki Főiskola szervezte meg. Az adomány virtuális értéke
2.261.853 USD

Információs Központok

Az Alapítvány a Peterson céggel karöltve olyan Diákinformációs Központokat hozott létre, ahol az USA-ban lévő kb. 2.500 egyetem és főiskola adatai hozzáférhetőek az amerikában továbbtanulni szándékozó középiskolás vagy egyetemista diákok és egyetemet végzettek számára. A diákok kiválaszthatják a nekik tetsző egyetemet és szakot, megismerhetik a teljes curriculumot, az oktatók nevét, az oktatás körülményeit, és részben az adott egyetem ösztöndíj lehetőségeit. A központok segítségével benyújthatják pályázatukat a kívánt intézményekhez, amihez az Alapítvány forinttérítés ellenében maximum 100 USD támogatást ad a jelentkezési díjakra, valamint lehetőséget biztosít a felvételihez szükséges speciális nyelvvizsgák forintban történő kiüzetéséhez is. Az alábbi helyeken működnek jelenleg Diákinformációs Központok:
10.000 USD

Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár
Gál Györgyné 1371 Budapest, Szabó Ervin tér 1. T: 138-4933

Budapesti Műszaki Egyetem
Mezei Andrea 1111 Budapest, Műegyetem rkp. 3. T: 166-7758

ELTE BTK
Szakács Borbála
1052 Budapest, Pesti B. u. 1. T: 118-0966/137

JATE Központi Könyvtára
Dr. Bakonyiné Dr. Ficzko Ildikó 6720 Szeged, Dugonics tér 13. T: 62/12-718

Miskolci Műszaki Egyetem Könyvtára
Papp Judit 3515 Miskolc-Egyetemváros T: 46/61-416

Veszprémi Egyetem Könyvtára
Kunszabó Tiborné 8200 Veszprém, Egyetem u. 10. T: 80/22-022/223.

KLTE Könyvtára
Deák Nóra 4010 Debrecen, Egyetem tér 1. K/202, szoba T.:52/10-443, 16-666/180

Jan Kott

A Magyar Shakespeare Bizottság meghívására Kott úr, egy kiváló nyugalmazott professzor, aki a New York Állami Egyetem Összehasonlító Irodalmi Tanszékén tanított, négyhetes Shakespeare-szemináriumot tartott Magyarországon. Az Alapítvány fizette a repülőjegyét.
1.048 USD

Katharina és Christopher Wilson

A „Sorstalanság” című munka fordítása kapcsán kapta a házaspár a támogatást, hogy Magyarországon készíthessenek interjút a szerzővel, Kertész Imrével.
1.500 USD

Nemzeti Fórum Alapítvány

A térség kialakulóban lévő demokráciáinak szükségletei látva 1989-ben a Nemzeti Fórum Alapítvány kialakította a Kelet Európai Rezidens Programot, mely parlamenti, hírközlési és üzleti rezidensi helyeket nyújt kiváló amerikai vállalatoknál hasonló kelet-európai szervezetek szakemberei számára. Az Alapítvány 1990-ben kilenc magyar rezidens útiköltségét fedezte.
11.766 USD

PEREGRINATIO Alapítvány

Az ELTE nemzetközi kapcsolatainak fejlesztésére, és ösztöndíjas pályázatok támogatására adtunk támogatást.
100.000 - Ft

Világakadémia

1990-ben a Magyar Tudományos Akadémia támogatást nyújtott a Világakadémia létrehozására, amely a nemzetközi tudományos műhelyek és a kutatóképzés központjává válhat. A Világakadémia független intézményként működne az Akadémia által rendelkezésre bocsátott helyiségekben. Ez az újelevení intézmény szakembereket készítene fel arra, hogy a XXI. század közeledtével a térség kihívásainak globális és inter-kulturális jellegét interdiszciplináris módon tanulmányozzák. Az Alapítvány támogatja az Akadémia szervezésében tartandó tanulmányi kurzusokat.
30.000 USD

IFJÚSÁGÜGY

BKE Közép-Európai Nyelviskola Diákkör

Az egyetemen működő nyelviskola jellegében újszerű, mivel egyetemközi és külső érdeklődő számára egyaránt nyitott oktatási forma. A résztvevők fele egyetemi hallgató, a másik fele fiatal felnőtt tanár. További egy évre kaptak támogatást.
320.000 – Ft

BME Management Szakkollégium

A Szakkollégium kiemelt fontosságot tulajdonít a nyelvi képzésnek. Ezen kívül kilenc kurzust tartottak ebben az évben (beszédtechnika, szellemi alkotótechnikák, szervezésemélet, döntésemélet, előadói készségfejlesztés, stb.) További támogatást kaptak táborokra, nyelvtanfolyamokra, valamint könyvtárfejlesztésre.
500.000 - Ft, és 600 USD

Eötvös József Kollégium

Az Alapítvány 1986 óta folyamatosan támogatja a kollégium rehabilitációját, önállóvá válását. Ebben az évben a szakmai munka erősítésére, nemzetközi kapcsolatok fejlesztésére, a könyvtár rendezésére, valamint az Eötvös Pályázatok díjaira kap a kollégium utólagos támogatást.
2.000.000 - Ft, és 3.000 USD

Jó Pajtás Szerkesztősége

A Jugoszláviában megjelenő Jó Pajtás és Mézeskalács című magyar nyelvű gyermeklap megjelenésének támogatására, valamint a hagyományos népművelő verseny megrendezéséhez kaptak támogatást.
2.500.000 – Ft

KLTE Bölcsészeti Szakkollégium

A szakkollégium 1987-ben alakult meg. Az ideai tanévtől az Egyetem kollégiumában autonóm csoportként, önálló helyiségekben működhet. Nagyon korán és érzékenyen reagáltak a városban nagy számban megjelenő romániai menekültek problémáira, szinte megjelenésükkel egyidőben vizsgálni és segíteni kezdték őket a pszichológus hallgatók. Az új hallgatókat jelenleg leginkább a közép-európai történelmi, művelődéstörténelmi kutatás érdekli, de a csoportok között van egy ígéretesen működő zenei együttes is. Az újabb támogatást hét történelmi, két irodalomtörténelmi és egy zenei szekció számára, valamint házi versenyek díjazására és évkönyv összeállítására fordíthatják, valamint a „Keréketörténet életpályák” c. kötetet adják ki belőle.
890.000 – Ft

Lucidum Intervallum szerkesztősége

A pécsi joghallgatók lapját — a korábban illegitim információknak is köszönhetően — új szerkesztőség adja ki. A lap négy számát, és a nemzetiségi identitással foglalkozó politikai hétvége költségeit fedezi az Alapítvány.
120.000 – Ft

Magyar Történezhallgatók Egyesülete

19 debreceni történezhallgató tanulmányi kirándulásra utazott Görögországba. Az Alapítvány vissza nem térítendő valutatámogatást adott részükre.
1.562 USD

MKKE Rajk László Szakkollégium

A szakkollégium az Alapítvány támogatásával új szakmai rendszert vezetett be, saját tanári kart alakított ki a diákok érdeklődése alapján. A kollégium az ezévi diákköri versenyeken is kiemelkedően szerepelt. A mostani támogatást az új kollégiumi rendszer további működtetésére, elsősorban a tanárok fizetésére fordítják.
1.200.000 – Ft

Németh László Gimnázium — Budapest

A tavalyi tallini napok folytatásaként idén a Németh László Gimnázium hívta meg az észtek és finnek 30 fős küldöttségét. A vendégek ellátásáról fogadó magyar családok gondoskodnak. Vidéki kirándulások és kulturális programok megszervezéséhez kapták a támogatást.
60.000 – Ft

Németh László Szakkollégium — Szombathely

A szakkollégiumot 1987 óta támogatja az Alapítvány. Az idei oktatási évre programjukat alapvetően módosítani kívánják. A hallgatói autonómia növekedése a szakmai teljesítmények és műhelyek fontosságát előtérbe hozta, így a tudományos kutatás a reformpedagógiai kísérletekre irányul, a gyakorlati munka pedig továbbra is szociális jellegű. A mostani támogatást a szociális munka — jogi és pszichológiai tanácsadás, szegények támogatása, munkába állítása, stb. — továbbfejlesztésére, és Kelet-Közép-Európa szemináriumokra, valamint tanulmányi ösztöndíjakra fordítják.
670.000 – Ft

„Oxfordi kilencek” csereprogram

Az Eötvös-, a Bibó-, a Rajk- és a Széchenyi Szakkollégium 12 diákja kapott repülőjegy-támogatást és költőpénzt oxfordi látogatásukra.

Széchenyi István Szakkollégium

Két konferenciát rendeztek ebben az évben: „Zsidóság a magyar történelemben (XIX-XX. század)”, és „A választások társadalomtudományi elemzése” címmel. Még ebben az évben a college-rendszer folytatásaként 10-12 kurzus beindítását tervezik. A támogatást a kollégiumi nevelőtanárok fizetésének kiegészítésére kapták, a számítástechnikai ismeretek elsajátításához pedig egy számítógépet kaptak.
850.000 – Ft

Veres Péter Gimnázium — Budapest

A kanadai Upper Canada College ismét megrendezte korunk kérdéseiről nemzetközi ifjúsági konferenciáját. A gimnázium öt diákja meghívást kapott a rendezvényre. A diákok és a kísérő tanár útiköltségének felét fizette az Alapítvány.
138.000 – Ft

KÖZMŰVELŐDÉS

Ady Társaság Alapítványa

A Társaság 1989 decemberi megalakulása óta négy előadást tartott műsorral egybekötve, többek között Vezér Erzsébet, Rodai Zádor, Göncz Árpád, Konrád György és mások részvételével. Diákok részére irodalomtörténeti és szépirodalmi pályázatokat terveznek kiírni.
350.000-Ft

Autista Óvoda — Szirmai Gábor

A Lares Alapítvány keretében működő, nehezen kezelhető, autisztikus gyermekek óvodája 1983 óta vállalja a súlyos beilleszkedési, alkalmazkodási és kommunikációs zavarokkal küzdő óvodáskorú gyermekek gyógyítását, nevelését. Az óvoda pszichoterápiás szemlélettel, a család aktív bevonásával dolgozik. 1990 márciusától ambuláns rendelőt, tanácsadó szolgálatot szerveznek, és változatlanul fogadnak főiskolásokat szakmai gyakorlatra.
1.668.480-Ft

Bihari Irodalmi Társaság — Berettyóújfalú

A Bihari Vers- és Prózamondó Verseny megrendezéséhez kaptak ismét támogatást propaganda-anyagokra, díjakra és tiszteletdíjakra.
100.000-Ft

Cigány Kulturális és Közművelődési Egyesület — Pécs

A pécsi egyesület legfontosabb feladatának a cigány fiatalok nevelését, oktatását, művelődési igényeik felkeltését tekinti. Ennek érdekében ifjúsági klubokat szerveznek, és elindítottak egy népfőiskolai kollégiumi programot, ahol a fiatalok havonta egy-egy hétvégén kaphatnak fontos ismereteket neves előadóktól. A meghívott oktatók költségeinek fedezésére fordítják a támogatást.
70.000 – Ft

Cserépfalvi Kiadó

A kiadó Poétika sorozata fiatal, kötet nélküli, a publikálás lehetőségével nem rendelkező költők számára nyújtana megjelenési lehetőséget. Műveiket füzetszerű formában, 30 forint alatti áron tudják kiadni, ehhez azonban támogatók segítsége szükséges.
250.000 – Ft

Gaál Imre Stúdió

A stúdió Budapest XX. kerületében, ingerszegény, lakótelepi környezetben élő fiatalokból alakult. Vizuális kísérleteiket számos hazai és külföldi tárlaton, konferencián mutatták már be. A támogatásból a munkájukhoz szükséges eszközöket — zománc kemence, szitanyomó felszerelés — vásárolnak.
210.000 – Ft

Héttorony Kft.

Az Alapítvány támogatást nyújtott Romániában értékesítendő könyvek szállításának és árának részbeni fedezéséhez azzal a megkötéssel, hogy a könyvek eladásából befolyt összeg a Kriterion Alapítványt illeti meg. A Könyvkiadó ezen kívül támogatásunkkal kiadja Pernecky Géza „A háló” című művét.
3.500.000 – Ft

Országos Diákszínjátszó Egyesület

Diákszínjátszó fesztivál megszervezésére kaptak támogatást, amelyen a határainkon túl élő magyar csoportok is részt vesznek.
250.000 – Ft

Radnóti Miklós Gimnázium — Dunakeszi

A gimnáziumban nagy gondot fordítanak a színvonalas szabadidős programok biztosítására, melynek feladata a hátrányos helyzetű gyerekek lehetőségeinek növelése is, hiszen beiskolázási körzetükben a tanulók 70%-a ilyen. Oktatáson kívüli közművelődési programjait támogatta az Alapítvány.
100.000 – Ft

Szegedi Ifjúsági Iroda

Az iroda ifjúsági mentálhygiénés tevékenységet folytat, valamint „Mérték” címen két lapot ad ki a fiatalok szerkesztésében. A lap példányszámának emeléséhez kapták a támogatást.
70.000.-Ft

Tájak, Korok, Múzeumok Egyesület

A pályázó egyesület „Kárpátalja műemlékei” címmel kötetet jelentet meg 350 színes, illetve fekete-fehér illusztrációval.
300.000-Ft

Vaszko Irén és Dr. Kardos Mihály

A pályázók az Endrődi Tájházbán folyó kulturális tevékenységükre kapták a támogatást. A falu közösségösszetartó kultúráját kívánják megmenteni, összegyűjtik a jeles napokra való népszokásokat, és 'Téli esték' címmel beszélgetéseket szerveznek, ahol a magyar irodalom klasszikusait kívánják bemutatni.
20.000 – Ft

Vitéz János Tanítóképző Főiskola — Budapest

Immár hagyományai vannak a Zsámbékon megrendezett Tanítóképzős Zenei tábornak — idén hatodik alkalommal gyűltek össze az óvónőképzők és tanítóképzők hallgatói. A tábor programjában központi helyen szerepel a közös éneklés irányítása (karvezetés), dalosjátékok és gyermektáncok tanulása, módszertani lehetőségek ismertetése. Ez évben a program szorosan kapcsolódott a kárpátaljai hagyományok megismeréséhez, s a Kárpátaljai Kulturális Szövetség meghívására három napot a helyszínen töltöttek a tábor lakói.
100.000 – Ft

ELŐADÓMŰVÉSZET

Árvai György és Bozsik Yvette

A pályázók a Természetes Vészek nevű kollektíva vezetői. 1984 óta folytatnak intenzív alkotómunkát a színházi és vizuális művészetek különböző területén. Előadásait többnyire Nyugat-Európában játszották, itthon pedig a Szkéné Színházban lépnek fel. A két művész újabb színházi bemutatók létrehozására kapott most ösztöndíjat az Alapítványtól.
Személyenként havi 12.000 - Ft ösztöndíj, 24 hónapra

Egressy Béni Művelődési Központ — Kazincbarcika

A kazincbarcikai intézmény egy nemzeti és nemzetközi amatőr színjátszó fesztivál megrendezésének költségeihez kapott hozzájárulást.
200.000-Ft

ELTE Táncegyüttes

Az Eötvös Művészeti Együttesek keretein belül az önálló amatőr csoport több évtizede eredményesen működik. Jelenlegi helyzetük kritikus, anyagi támogatójuk nincsen. Az Alapítvány az együttes egy évi működéséhez adott segítséget.
300.000 – Ft

Gödöllői Művelődési Központ

Az Alapítvány támogatásával eddig két Stúdió- és Alternatív Színházi Találkozót rendeztek, amelyek azóta polgárjogot nyertek a magyar színházi életben. A gödöllői találkozó értékmérő szerepe megnőtt, mert jól szolgálja a vidéki színházi műhelyek és az alternatív színházi csoportok munkájának bemutatását.
600.000 – Ft

Helikon Együttes

Az együttes magyar falvak könyvtáraiban, illetve általános iskoláiban tart zenés irodalmi műsorokat, amelyek szorosan kapcsolódnak egy-egy irodalmi tananyaghoz.
288.000 – Ft

Kisvárdai Várszínház

Az 1989-ben megrendezett Nemzetiségi Színházi Találkozó tapasztalatai alapján szervezték meg 1990 májusában a II. Magyar Nemzetiségi Színházi Fesztivált, melynek célja egy olyan fórum biztosítása, amely lehetőséget nyújt határainkon túl működő magyar nyelvű színházak számára a személyes találkozásra, bemutatkozásra. A támogatást az 1990-es és 1991-es találkozó kiadásaira kapták.

1.000.000-Ft

Marosi Edit és Szabev Tamás

Az Alapítvány repülőjegyet és zsebpénzt biztosított a Magyar Állami Operaház balettkara két tagjának, hogy részt vehessenek a VII. New York-i Nemzetközi Balett versenyen.

2.500 USD

Maskarás Báb- és Színjátszó Társulat

A társulat „bárhoz, bármikor, bárkinek” előadható, régi nemzeti hagyományokat, vásári népszokásokat felújító műsorokkal járja az országot az utcákon, tereken közlekedő teatro-ciklivel, vagyis guruló paravánnal.

600.000 – Ft

Multimediális Színház

A műfajában és minőségében különleges színház a Körök című produkcióra kapott támogatást.

47.000 – Ft

Primavera Amatőr Klasszikus Balett Csoport

Az együttes 1977-ben alakult Nyíregyházán, azóta rendszeresen járják Szabolcs-Szatmár-Bereg Megye településeit, népszerűsítve a klasszikus balettet. A csoport teljesen önfenntartó, jelmezeit maguk készítik, programjaikat maguk állítják össze. Vidéki előadásaikhoz szükséges eszközökre — magnetofon, erősítő berendezés — kapták a támogatást.

200.000 – Ft

R.S.9. Stúdiószínház

A korábbi támogatást színházi műhely létrehozására kapták. Bemutatták Gomrowicz Operetka című művét, az Amszterdami Színházi Fesztiválon is részt vettek. Színházalapítás mellett folytatják színészképző kurzusaikat is. A jelenlegi — és egyben utolsó támogatást — a félprofi társulat életben tartására, két új darab bemutatására és technikai berendezésekre, továbbá ösztöndíjakra fordítják.

600.000 – Ft

Reményi Attila

A pályázó mint az Alapítvány ösztöndíjasa, nagyobb formátumú zenei műveket komponál. Munkája folytatását teszi lehetővé idei támogatása.

Havi 6.000 - Ft ösztöndíj, 12 hónapra

STÚDIÓ K Színház

A színház a részükre korábban valutáért vásárolt technikai eszközöket, amelyeket már nem használnak, visszaadta az Alapítványnak, s helyette új technikai eszközöket vásároltak.

9.000 USD

SKÉNÉ Színház

A színház évek óta részesül támogatásunkban. Most Rainer Werner Fassbinder „Szabadság Brémában, avagy Gesche Gottfried asszony” című előadásának színreviteléhez kaptak támogatást.

363.000 – Ft

Szvorák Katalin

A pályázó több népzenei verseny győztese, eddig két önálló nagylemeze jelent meg. Az elkövetkező két év során legalább 100 előadást szeretne tartani Szlovákiában és Kárpátalján. Ehhez, valamint énekes- és hangszeres gyűjtőmunkájának folytatásához kapta a támogatást.

Havi 7.000 - Ft ösztöndíj, 24 hónapra

Válaszút Népművészeti Egyesület

A korábban a Bethlen-Soros Alapítvány által támogatott táncegyüttes egy losonci és egy királyhelmeci programra kapott további támogatást.

80.000 – Ft

VIZUÁLIS MŰVÉSZET

III. Országos Lyka Károly Művészettörténeti Verseny

A verseny célja olyan tehetséges fiatalok felkutatása és támogatása, akik a képzőművészet, művészettörténet és műemlékvédelem iránt érdeklődnek. Az 1981 óta megrendezésre kerülő versenyeken több százan vettek részt. A III. találkozó lebonyolításához kapták a támogatást.

156.000 – Ft

István Király Múzeum — Székesfehérvár

Beck András emlékkiállítását rendezték meg a múzeumban. Ennek költségeihez forint- és devizatámogatást adott a Bizottság, valamint a kiállítás további szervezéséhez Kovalovszky Márta Budapest-Párizs-Budapest menettérti repülőjegyet, valamintapidíjat kapott.

444.000 - Ft, 19.000 USD, és 1.175 FRF

Iván Sanders

Iván Sanders professzor az ősszel „A mai kelet-európai film és fikció” címmel tartott, 1991 tavaszán pedig „Modern magyar irodalom” címmel tart előadást a Columbia Egyetemen. Az Alapítvány azonos összeggel kiegészítette a School of International and Public Affairs által nyújtott ösztöndíját. 5.000 USD

John P. Jacob

Egy kétéves támogatás utolsó részlete ez az összeg, amely lehetővé tette Jacob úr számára, hogy az Egyesült Államokban kiállításokat szervezzen magyar fotóművészek műveiből.
1.500 USD

Kortárs Művészeti Intézet — London

Az Alapítvány támogatta az Intézet 1990-es magyar programját annak érdekében, hogy a magyar írók nagyobb teret nyerhessenek Angliában.
750 USD

Miami Szépművészeti Központ

Az Alapítvány az USA-ban élő magyar állampolgároknak az „Aranykor: Művészet és Társadalom Magyarországon 1886-1914” című kiállítással kapcsolatos költségeihez járult hozzá.
5.000 USD

Monfodi-Meosz Szervező Bizottsága

1982 óta kétfévente kerül megrendezésre a Mozgáskorlátozottak Nemzetközi Fotó- és Színesdia Pályázata (MONFODI), a pályaművekből kiállítás is készül. A pályázat célja a mozgáskorlátozottak önértékelésének növelése, társadalmi hátrányaik csökkentése, a társadalom figyelmének felhívása problémáikra. A kiállítás megrendezését segítette az Alapítvány.
100.000 – Ft

Művészeti Dokumentációs Központ

A Központ egy átfogó katalógust tart fenn Budapesten a kortárs magyar művészekről, és segítséget nyújt a külföldieknek olyan művészekkel való kapcsolat megteremtéséhez, akiknek a munkája iránt érdeklődnek. A magyar művészek 1895, azaz annak kezdete óta részt vesznek a Velencei Biennálén. Ez a támogatás a budapesti Központ három képviselője számára tette lehetővé, hogy az 1990-es Biennálén részt vegyen és megismertesse a magyar művészetet.
1.500 USD

Normantas Paulius

A pályázó litván fotóművész a VII. Nemzetközi Finnugor Kongresszus alkalmából rendezett fotókiállítás albumának megjelentetéséhez kapott támogatást.
150.000 – Ft

Szépművészeti Múzeum

A Bolognai művészek rajzai a Szépművészeti Múzeumban című kiállítás katalógusa olasz és magyar változatának kiadásához kaptak dollártámogatást forinttérítés ellenében.
31.300 USD

Vignelli Design Kiállítás — Budapest

Az Alapítvány a Rubik Stúdióval együtt szponzorált Budapesten megrendezett mai nyugati design kiállítást, amelyen a kereskedelmi csomagolástól kezdve a lakberendezésig minden megtalálható volt.
6.240 USD

TERMÉSZETTUDOMÁNY

Bolyai János Matematikai Társulat

A Nemzetközi Matematikai Diákolimpiákon a magyar versenyzők az első tíz hely valamelyikét általában megszerzik. A társulat a Művelődési Minisztérium támogatásával tartja szakköreit, amelyek igen fontosak a tehetséggondozás szempontjából. Ebben az évben Kínában rendezik meg a versenyt, amelyre hat versenyző és két kísérő tanár utazik. Egy korábban megítélt, de fel nem használt összeget erre az utazásra fordíthatják, s ezt az Alapítvány most kiegészíti.
430.000 – Ft

ELTE TTK Elméleti Fizikai Tanszék

A Nemzetközi Elméleti Fizikai Műhely a John Hopkins Egyetemen közös szervezésben Debrecenben lesz. A meghívott előadók költségeire, és a rendezés kiadásaira kapott támogatást az ELTE TTK és KLTE Elméleti Fizikai Tanszéke.
170.000 – Ft

Edward Goldberg

Az Alapítvány repülőjeggyel támogatta a San Diego-i Kalifornia Egyetem Scripps Oceanográfiai Intézete professzorát, hogy előadást tartson az áprilisban Budapesten megtartott „IV. Nemzetközi Konferencia Környezetünk Jövőjéről: a Bioszféra túlélése” című rendezvényen.
1.444 USD

JATE Jugoszláviai Karsztxpedíció

A szegedi egyetem 53 geográfus hallgatója 6 vezető kísérővel expedíciót szervezett, melynek keretében gyakorlati felkészítést kívannak adni egy külföldi ország földrajzi problémáinak korszerű módszerekkel végzett vizsgálatához.

26.500 DM

Kovácsné Dr. Bodrogi Ilona

A pályázó geológus krétakori földtani képződmények inikropaleontológiai vizsgálatával foglalkozik. Legújabbban a Gerecse hegységet tanulmányozza, ehhez azonban Ausztria és Bajorország területén is kutatásokat kell végeznie. Dologi kiadásainak fedezésére kapta a támogatást.

20.000 – Ft

Magyar Madártani Egyesület

Az egyesület fő célja a madár- és természetvédelem, a madártani kutatások szorgalmazása. Tagjai elsősorban a fiatalok közül kerülnek ki, s az ő természetvédelmi ismereteik elmélyítése céljából rendszeresen több hetes madár- és természetvédelmi táborokat szerveznek számukra. Évente 20-40 tábort működtetnek, ahol tudományos kutatást is folytatnak. A támogatást tábori eszközök beszerzésére — mikroszkóp, látcső, stb. — fordítják.

288.000 – Ft

MTA Csillagászati Kutató Intézet

A Bajai Obszervatórium szakkönyvek beszerzéséhez kapott támogatást. Kutatómunkájukat fénymásológéppel is segítjük.

166.000-Ft

Nemzetközi Örökség

A szervezet nyári környezetvédelmi vezetőképző taborokat szponzorál, melyekben fiatal résztvevők megtanulják, miként lehetnek csoportjaik szövidői környezetvédelmi témákban. Az Alapítvány útiköltséget és ösztöndíjat fizetett két magyar résztvevőnek, akik a nyarat az Egyesült Államokban töltötték.

1.000 USD + útiköltség

Dr. Rudnai Péter

A pályázó augusztusban Torontóba utazott, hogy részt vegyen a fedett-téri légszennyeződés témakörében rendezett konferencián. Az Alapítvány támogatta, hogy észak-amerikai útja során környezetvédelmi orvosi kísérleteket nézhessen meg Philadelphiában a Pennsylvanai Egyetemen, New Yorkban a Mount Sinai Orvosi Egyetemen, valamint a Lowelli Egyetem Egészségügyi Tudományok Igazgatóságán és Massachusettsben, a Harvardi Közegészségügyi Iskolában.

900 USD

Paul Steiner, Ph.D.

Dr. Steiner, a Marylandi Egyetem Botanikai Tanszékének adjunktusa, a Magyar Tudományos Akadémia meghívására előadásokat tartott a Kertészeti Egyetemen, valamint a Növényvédelmi Intézet munkatársaival folytatott eszmecsere a gyümölcskertek betegségeinek kezelési problémáiról. Az Alapítvány hozzájárult az útiköltségéhez.

500 USD

Természettudományi Múzeum Könyvtára

A hatékonyság növelése érdekében a könyvtár korszerű, számítógépes adatkezelési és nyilvántartási rendszerre kíván áttérni, amellyel egyben lehetőséget biztosítana a tudományos könyvtárak nemzetközi számítógépes hálózatába való bekapcsolódásra.

600.000 – Ft

Termodinamika Története Konferencia

Ez évben Veszprémben került megrendezésre ez a nemzetközi tudománytörténeti konferencia. A meghívottak itt-tartózkodásának költségeire fordítják az alapítványi támogatást.

100.000 – Ft

Thuróczy Csaba

A pályázó biológus szakterülete a hártárásszárnyúak kutatása. A munkájához szükséges pontszáritó berendezést kapta támogatásként, melynek forint-ellenértékét a Vas Megyei Múzeumok Igazgatósága fizeti.

2.465 GBP

EGÉSZSÉGÜGY

Dr. Antalóczy Zoltán

A belgyógyász professzor a "New York Academy of Sciences" tagsági díjára kapott forinttérítés ellenében valutatámogatást.

85 USD

Autizmus Kutatócsoport

Megalakították az Autisták Érdekvédelmi Szervezetét. A csoportban jelenleg 31 fő vesz részt, gyermekpszichiátriai speciális ambulanciát, családgondozói csoportot, egy kísérleti osztályt és két óvodai csoportot működtetnek. Eredeti munkatervükön túl jelenleg krízis-intervenció csoportot szerveznek. Munkájukban az Autizmus Alapítványra is támaszkodnak. A csoport vezetője Balázs Anna, egy évig ösztöndíjat kap az Autizmus Alapítvány menedzselésére.

Havi 10.000 - Ft ösztöndíj, 12 hónapra

Baranya Megyei Tanács Kórház Rendelőintézet — Pécs

Az intézet negyedszázada oktatja a PÓTÉ Altalános Orvosi Kara negyedéves magyar- és idegennyelvű hallgatóinak a pulmonológiát. A szemléltető oktatás minőségének javítása érdekében egy videó bronchoscop berendezés beszerzését támogatta az Alapítvány, melynek forint-ellenértékét az intézménynek ki kell fizetnie.
70.000 DM

Csillag Katalin

A pályázó „Az acetilátor fenotípus meghatározása koffeinnel” témájú kutatásához szükséges vegyszer beszerzésére kapott valutatámogatást.
125 USD

Egészségforrás Alapítvány

A rákbetegekkel foglalkozó szakemberek számára szervezett tanfolyam amerikai előadónak útiköltség-térítésére kaptak az Alapítványtól támogatásként 4 db menettérti repülőjegyet.

Dr. Ember István

A pályázó a Debreceni Orvostudományi Egyetem Higiéniai és Epidemiológiai Tanszékének munkatársa. Féléves ösztöndíjat kapott az Országos Egészségügyi Intézettől, hogy tudományos kutatást folytasson New Yorkban, az American Institute of Health-nél. Az Alapítvány fedezte az útiköltségét.
800 USD

Epilepsziások Érdekvédelmi Egyesülete

Az egyesület 1989-ben alakult, céljuk az epilepsziában szenvedők és családjuk felvilágosítása, iskolai és társadalmi beilleszkedésük elősegítése, és érdekképviselési feladatok ellátása. Ennek érdekében kazettákat és kézikönyveket vásárolnának. Ehhez kaptak az Alapítványtól vissza nem térítendő valutatámogatást.
341 USD

Dr. Erdei Judit

A pályázó Londonba utazott, hogy a Royal Postgraduate Medical School Gyermekgyógyászati és Neonatológiai Tanszékén tanuljon. Az Alapítvány fizette a klinikai részvétel díját.
750 USD

Farkas Pál

A pályázó mélyinterjúkat készít mozgássérültekkel, családtagjaikkal, orvosokkal-ápolóikkal és a szociális gondozás szereplőivel. A tanulmánykötet elkészítéséhez járult hozzá az Alapítvány.
Havi 10.000 - Ft ösztöndíj 12 hónapra, és 40.000 - Ft dologi kiadásokra.

Dr. Fehér Gabriella

A pályázó a SOTE Kísérleti Kutatási Tanszékének munkatársa. Budapest-Chicago-Budapest repülőjegyet kapott, hogy elfogadhassa a Wisconsin Orvosi Egyetem fiziológiai kutatásokra irányuló meghívását.
800 USD

Dr. Barbara Gosink

A San Diego-i Orvosi Egyetem radiológus professzora útiköltség-támogatást kapott, hogy előadás-sorozatot tarthasson a Sopronban megrendezett radiológus tanfolyamon az ultrahang-technológiáról.
900 USD

Góth László

A Sümegi Kórház laboratóriumvezetője tudományos kutatásához hiányzó vegyszer beszerzésére kapott vissza nem térítendő valutatámogatást.
38 USD

Gyógyszer — gyógyászati eszközök

A Brother's Brother Alapítvány olyan gyógyszert, gyógyászati eszközöket és orvosi könyveket gyűjt össze és adományoz különböző országoknak, amelyeket USA-beli gyógyszeripari cégek adományoztak. A Magyarország számára hasznos eszközöket a Soros Alapítvány szállítja, a kiválasztást és a szétosztást a Semmelweis Orvostudományi Egyetem Gyógyszertára felügyelete mellett egy szakemberekből álló bizottság végzi. 1990. végéig 60 magyar kórház és számos orvosi egyetemi könyvtár vett részt a programban. A leszállított anyagok értéke 5 millió dollár volt. Az Alapítvány a szállítási költségeket fedezte.
65.000 USD

Hastings Center

A központ egy bio-orvosi projektre kapta a támogatást mintegy reagálásként arra, hogy Magyarországon és más kelet-európai országokban egyre nagyobb az érdeklődés olyan vitás kérdések iránt, mint pl. az abortusz, a halálhoz való jog, stb. Az Alapítvány egy ösztöndíj-programot támogat, amely orvosokat, jogászokat és más szakembereket juttat el az Egyesült Államokba, támogatja szakemberek képzési műhelyeit, valamint oktatási anyagok terjesztését.
30.000 USD

Magyar Radiológus Társaság

Egy amerikai-magyar radiológus csereprogram lebonyolításához adott támogatást az Alapítvány.
100.000 – Ft

Dr. Marton Anna

Az Alapítvány útiköltséget fizetett a pályázó mikrobiológus számára, hogy októberben Atlantába utazhasson az „Interscience Conference on Antimicrobial Agents and Chemotherapy” -ra
1.135 USD

Molnár Gábor

A pályázó 1989 óta tagja az International Society of Psychoneuroendocrinology-nak. A társaság a pályázót valódi tagnak választotta meg 1990-től, és ennek értelmében éves tagdíjat kell fizetnie. Támogatásként az 1990-es és 1991-es tagdíját kapta.
100 USD

Mozgássérültek Állami Intézete

A Marcibányi téren működő intézet kézműves műhelyeket hozott létre, ahol a náluk gondozott 320 mozgássérült fiatal igényei szerint, hasznosan tudja eltölteni szabadidejét. A támogatást a műhely felszerelésére, és a meghívott oktató tiszteletdíjára kapták.
212.000 – Ft

Mozgássérültek Budapesti Egyesülete

A betegek közül szerveződő klub rehabilitációs programjainak költségeire kapott ismételten támogatást.
200.000 – Ft

Nagy Sándor

A magyar Élettani Társaság 56. vándorgyűlésének megrendezését támogatta a Bizottság.
120.000 – Ft

Nemzetközi Wellness Program

Az Alapítvány továbbra is támogatta Susan Shapiro, az American Cancer Society (Amerikai Rákellenes Társaság) szaktanácsadója és kollégái erőfeszítéseit, hogy magyar középiskolások számára tanácsokat adjon a drogokkal, alkohollal és öngyilkossággal kapcsolatos problémákról.
5.790 USD

Orvostovábbképző Egyetem

A hemodinamikai laboratóriumokban végzett szívkatéteres ül. katéterterápiás beavatkozások (mint pl. a koszorúerek ballonkatéteres tágítása) során készült kinofilmeik és spotfilmek azonnali és megfelelő minőségű kidolgozásához szükséges filmhívó berendezés beszerzésére kaptak valutatámogatást forint befizetése ellenében.
1.000.000 – BFr

Dr. Schweighoffer Tamás

A SOTE immunbiológusa vendégösztöndíjas volt Bethesda-ban, a National Cancer Institute-ban. Az Alapítvány fizette a repülőjegyet.
800 USD

Dr. Selmeci Gábor

Az Esztergomi Városi Kórház munkatársa ösztöndíjat kapott a New York University Medical Center-től, hogy a kábítószernek az agyi neurotranszmisszióra gyakorolt hatását kutassa. Az Alapítvány úti- és könyvköltséggel támogatta őt.
1.108 USD

Szabó Elek

A pályázó orvos a New York-i Tudományos Akadémia egy évi tagsági díját kérte és kapta támogatásként.
65 USD

Szemlencse-program

Az Alapítvány beültethető műanyag szemlencséket kapott adományként, melyeket orvosi ajánlás alapján ingyen osztottak szét szürkehályogban szenvedő, idős betegek között. 1990-ben országszerte 300 lencsét illesztettek be.

Szent-Györgyi Albert OTE

Magyarországon tartják az Anatomische Gesellschaft nemzetközi konferenciáját. Az alapítványi támogatás lehetőséget nyújt fiatal hazai és kelet-európai szakemberek részvételéhez.
200.000 – Ft

Dr. Tóth Kálmán

A pályázó a Pécsi Orvostudományi Egyetem docense, kutatási ösztöndíjat kapott a Dél-"Kaliforniai Egyetem Fiziológiai és Biofizika Tanszékére. Az Alapítvány repülőjegyet vásárolt részére.
800 USD

Vesebetegek Országos Egyesülete

Az egyesület az idén alapítványi feladatokat is el kíván látni, elősegítve ezzel többek között a vesebetegeket életben tartó hemodialízis-kapacitás növelését. Két fő alkalmazására és rezsiköltségekre kapták a támogatást.
250.000 – Ft

Dr. Zoltán Kálmán

A pályázó kutató-ösztöndíjat kapott a Massachusetts General Hospital Neurosebészetén. Az Alapítvány személyi kiadásokra adott támogatást.

477 USD

EGYÉB

Alice Agogino

A pályázó, aki a berkley-i California Egyetem mechanikai-műszaki adjunktusa, útiköltséget kapott, hogy missziót teljesítsen Magyarországon: együttműködést kezdeményezzen, és projekteket hozzon létre a software és a műszaki design területén.
500 USD

Alföld című irodalmi folyóirat

A Debreceni Irodalmi Napok elnevezésű kétnapos konferencia anyagának megjelentetéséhez kapták a támogatást.
200.000 – Ft

Nuzzo Armando

Bibó István műveit fordítja olasz nyelvre az Alapítvány támogatásával.
300.000 – Ft

Bárczi Gusztáv Óvoda, Általános Iskola és Diákotthon — Győr

A II. Nemzetközi Gyógypedagógia Konferencia megszervezésével és lebonyolításával bízták meg a győri intézményt.
150.000 – Ft

Bernt Brendemoen

Brendemoen úr, aki a Norvég Ural-Altáj Intézetben dolgozik, menettérti repülőjegyet kapott Budapestre és vissza a 33. Állandó Nemzetközi Altaisztikai Konferencián való részvételéhez.
577 USD

Bojár Iván

Az itáliai művészet és művelődéstörténet összefüggéseiről ír tanulmánykötetet ösztöndíjas ideje alatt.
10.000 - Ft ösztöndíj 12 hónapra

Budapesti Szociális Testvérek Társasága

A Rend 1923-ban alakult. Alapítója Slachta Margit, a radikális kereszténység töretlen híve, az elnyomottak, az üldözöttek, a társadalom peremére vagy abból teljesen kítaszítottak védelmére kelt. Ebben az évben „Átformáló jelenlétünk a világban” címmel káptalant tart, amelyre több kontinensről érkeznek meghívottak.
500.000 – Ft

Corvin Egyetem

A magánegyetem beindulásának első évében a szervezési költségekre kaptak támogatást 1990. július 1-től december 31-ig terjedő időszakra.
600.000 – Ft

Dyslexiás Gyermekekért Egyesület

Meixner Ildikó részt vett az Európai Dyslexia Társaság kongresszusán.
25.000 – Ft

ELTE Természetvédelmi Klub Sajtószemle

A klub kéthetenként sajtószemlét ad ki, melynek célja, hogy tájékoztatást adjon a természet- és környezetvédelmi mozgalmakról, eseményekről, globális gondokról, filozófiai, etikai kérdésekről.
50.000 – Ft

Endrei Walter és kutatócsoportja

A pályázó által vezetett csoport célja annak vizsgálata, hogy miképpen zajlik le az innovációs folyamat Magyarországon a kezdeményező, illetve a közvetítő társadalmakkal szemben. A kutatás költségeihez kapták az újabb támogatást.
100.000 - Ft és 302 USD

Gondolat Kiadó

Martin Gilbert „Jewish History Atlas” című műve jogdíjának megvásárlásához adott az Alapítvány forinttérítés ellenében valutatámogatást.
3.000 USD

Hallássérültek Országos Szövetsége

Az egyesület a hallássérültek számára nélkülözhetetlen szinkronizáló (feliratozó) gépet szeretne vásárolni. Ehhez kaptak forinttámogatást, valamint a Hallássérültek Lapja kiadását segítő egy számítógépet szövegszerkesztő programmal. Működésüket egy telefax-szál is támogatja az Alapítvány.
1.250.000 – Ft

Jókai Kör Egyesület — Pápa

A pápai Jókai Kör 1893-ban jött létre, és széleskörű kulturális tevékenységet folytat napjainkban is. Tevékenységüket bemutató Emlékkönyv összeállítására, és Tóth Sándor festőművész emlékkiállításának megrendezésére fordíthatják a támogatást.
40.000 – Ft

József Attila Gimnázium — Budapest

Öt tanuló a Torontóban megrendezett „World Affairs — the Humán Right Revolution” című középiskolás nemzetközi konferencián való részvételhez kapott támogatást.
115.000-Ft

Kisújszállási Városi Tanács

A tanács a kunok betelepülésének 750. évfordulójára szervezendő tudományos emlékülés megszervezésének költségeihez kapta a hozzájárulást. 50.000 – Ft

Ethan Klingsberg

Dr. Klingsberget meghívták a budapesti ELTE-re, hogy az 1990-9 I-es tanévben előadásokat tartson az amerikai alkotmányjogról, valamint az amerikai társadalom és a törvény kapcsolatáról. Az Alapítvány fizette az útiköltségét.
892 USD

Paul Knox

Knox professzor a Virginiai Politechnikai Intézet és Állami Egyetem tanára az adományt repülőjegy vásárlására kapta, hogy részt vehessen egy magyarországi előadaskörúton, amelyre az MTA Regionális Kutatások Központja kérte fel.
1.124 USD

Könyvet Romániának Mozgalom

Kb. 3000 könyv megvásárlására és szállítására kaptak támogatást, amelyeket romániai magyar iskoláknak és könyvtáraknak ajándékoznak. Ezen kívül még hetilapokat és folyóiratokat is ajándékoztak.
1.200.000-Ft

Közgazdasági és Jogi Kiadó

1978-ban Kornis Mihály író körlevelet küldött barátainak, pályatársainak, amelyben arra kéri őket, vegyenek részt egy munkanapló készítésében. Az ötlet sikeresnek bizonyult, s a Napló — változó résztvevőkkel — 1982-ig élt, amikor is a négy példányból hármat a rendőrség lefoglalt. A megmaradt példány páratlan dokumentum a maga nemében. A kötet megjelentetéséhez nyújtott támogatást az Alapítvány.
240.000 – Ft

Magyar Filozófiai Társaság

„Műveltség és kultúra a számítógépkorszakban: Informatika történetfilozófiai szempontból” címmel rendeznek szimpóziumot. A találkozót lebonyolítási költségeinek fedezésére fordítják az összeget.
100.000 – Ft

Magyar Fizikus Hallgatók Egyesülete

Az egyesület tagjai nemzetközi konferencián való részvételhez és a CERN-i részecskegyorsító meglátogatását célzó tanulmányúthoz, valamint egy nemzetközi szervezet tagsági díjának befizetésére kaptak dollártámogatást forinttérítés nélkül.
2.100 USD

Magyar Helsinki Bizottság

A Bizottság 1990. januárjában megfigyelő irodát állított fel, amely az International Helsinki Federation for Human Rights (IHF) delegációjának munkáját és programját készítette elő. A jövőben a tevékenység súlypontja a szomszédos országok Helsinki Bizottságaival, és más emberi jogi szervezetekkel való kapcsolattartásra tevődik át. Figyelemmel kísérik a határokon túli és inneni kisebbségek életét, és a hazai börtönhelyzetét. Működésükhöz szövegszerkesztő- és másológép-kapacitást is biztosított az Alapítvány.
272.110-Ft

Magyar Speciális Olimpia Egyesület

Az Egyesület súlyosan értelmi fogyatékosok sportolásának megszervezésére alakult, e tevékenységhez képeznek ki szakembereket. Meghívást kaptak az ez évi nyári Speciális Olimpiai Játékokra. 24 értelmi fogyatékos sportoló és 8 kísérő teljes ellátását a Special Olympics International vállalta. Az Alapítvány útiköltséggel támogatta a csoportot, valamint két szakember kiutazását támogatta egy skóciai tanfolyamra, ahol megtanulták, miként szervezzenek hazánkban speciális olimpiát.
300.000 - Ft és 1.919 USD

Mónus Illés Társaság

A Társaság országos egyesület, alapvető célja a magyarországi demokratikus baloldali hagyományok ápolása, a nacionalizmus elleni küzdelem, a zsidó-nem zsidó párbeszéd Magyarországon, valamint az izraeli, nemzetközi zsidó és magyar baloldali párbeszéd támogatása. A támogatást konferenciák, rendezvények szervezésére, lebonyolítására fordíthatják.
150.000 – Ft

MTA Nemzetközi Kapcsolatok Főosztálya

Az MTA munkatársainak különböző konferenciákon való részvételének támogatására kaptak forinttérítés ellenében valutatámogatást.
20.000 USD

Nemzetközi Gyermekmentő Szolgálat Egyesület

Az Egyesület irodájának felszereléséhez, az infrastruktúra megteremtéséhez a Bizottság számítógépet, nyomtatót, fénymásolót, telefaxot és üzenetrögzítő berendezést szavazott meg.

Noé Hírlevél

A környezetvédelem, a tudomány és a kutatásfejlesztés témaköröket foglalja össze a Noé Hírlevél. A lap megjelentetéséhez, előállításához kaptak forrntámogatást, valamint telefax-és fénymásológépet.
300.000 – Ft

Polányi Mihály Szabadelvű Filozófia Társaság

A pályázó társaság Polányi Mihály Centenárium Emlékkötet kiadására, nemzetközi emlékülés szervezésére, és Polányi-fordítások készítésére és kiadására kaptak támogatást. A Társaság elsődleges feladatának tekinti Polányi jelentősebb filozófiai, episztemológiai és szociológiai munkáinak fordítását és kiadását, a hazai szakemberekhez és érdeklődőkhöz való eljuttatását.
1.000.000-Ft

Pongrácz Tibor

A pályázó Martin Heidegger fontosabb esszéit, tanulmányait fordítja, s egy kötetben adja ki, amely a 30-as évek elejétől az 50-es évek végéig terjedő korszakról nyújt áttekintést.
265.000 – Ft

Andrea Scotti

A Bolognai Egyetem Filozófia Tanszékének kutatója az utóbbi három évben a közép-európai középkori kémia, alkímia és gyógyszerészet körét érintő tudományos kéziratokat katalogizálja. A katalógusokat a Brüsszeli Nemzetközi Akadémiai Szövetség adja majd ki. A magyarországi kéziratok kutatásához és katalogizálásához kapott támogatást.
70.000 – Ft

Szántó Tibor

Nyíri Tamás 70. születésnapjára köszöntő kötet készült, amelyet tanítványai és barátai kezdeményeztek minden hivatalos közeg vagy intézmény mellőzésével.
300.000 – Ft

Vajda Gábor

Századunk kiemelkedő tudósa és szépírója, Farkas Geiza nevét ma már talán csak a szociológusok ismerik. A pályázó kismonográfiát készít munkásságáról.
24.000 – Ft

Vigilia szerkesztősége

A folyóirat további megjelenésének támogatására, és a Vigilia-könyvek sorozatban megjelenő Anzenbacher „Einführung in die Philosophie” című könyv kiadására kaptak támogatást az Alapítványtól.
1.000.000 – Ft

1. sz. melléklet

Általános ösztöndíjasok

Barbarics Éva	orvostudomány
Benedek László	orvostudomány
Bognár Sándor	hydrometeorologia
Felinger Attila	kémia
Heltai Pál	nyelvészet
Horváth Zsolt	orvostudomány
Jablonkai István	kémia
Kupcsulik Péter	orvostudomány
Nagy Zsolt	szociológia
Romsics Ignác	történelem
Somogyiné Elthes Ágnes	irodalom
Szőcs Gábor	biológia
Tóth András	orvostudomány
Úrge László	kémia

2. sz. melléklet

Oxfordi posztgraduális ösztöndíjasok

Csaba Iván	közgazdaság
Fuisz Tibor István	ökológia
Grallert Beáta	genetika
Kovács Tamás György	fizika
Lozsádi Dóra	orvostudomány
Petrovay Kristóf	csillagászat
Vig Mónika	irodalom
Zólyomi Gábor	történelem

Oxfordi posztdoktorális ösztöndíjas

Kis Béla matematika

3. sz. melléklet

Leuveni ösztöndíjasok

Alber Gábor kereskedelem
Cseresnyés Zoltán fizika
Fenyvesi András orvostudomány
Karas László geológia
Kiss József biológia
Szabó Zoltán irodalom
Vidákovich Tibor pszichológia

Bloomingtoni ösztöndíjasok

Farkas Ákos irodalom
Lázár A. Péter nyelvészet
Vághy László irodalom

Rutgersi ösztöndíjasok

Bolla Marianna matematika
Csontos Pál irodalom
Kovács Ilona pszichológia
Stefány Judit szociológia
Tímár Judit földrajz

4. sz. melléklet

KÜLFÖLDI KONFERENCIA-RÉSZVÉTELHEZ ADOTT TÁMOGATÁSOK

A./ Hozzájárulás a kinntartózkodás költségeihez

A támogatás mértéke a rendezvény időtartamától, helyszínétől és a fizetendő részvételi díjtól függ.

A nyertes neve:	Célország	Város	USD
TÁRSADALOMTUDOMÁNYOK			
Antal Z. László	Spanyolország	Madrid	600
Barta Györgyi	Anglia	Liverpool, Manchester	500
Biró Ágnes	Finnország	Helsinki	600
Csepeli György	Spanyolország	Madrid	600
Cserményi Vajk	Spanyolország	Madrid	500
Csernus Sándor	Franciaország	Avignon	500
M.Dietrich Helga	Finnország	Lahti	400
Erős Ferenc	Izrael	Ramat-Gan	445
Fejér Gábor	Norvégia	Bergen	600
Horn Ildikó	Belgium	Leuven	240
Karádi Éva	Spanyolország	Madrid	600
Kassai Ilona	Görögország	Thessaloniki	400
Kontler László	NSZK	Frankfurt	600
Kordé Zoltán	Franciaország	Avignon	500
Kovács Imre	NSZK	Giessen	400
Kovács Mariann	Spanyolország	Sevüla	600
Kulcsár Árpád	Belgium	Leuven	240
Kálmán László	Hollandia	Amsterdam	500

Ladányi János	Spanyolország	Madrid	600
László János	USA	New Orléans	500
S. Lauter Éva	Belgium	Leuven	470
Lovász Irén	Norvégia	Bergen	600
Melegh Attila	UK	Leicester	160
K. Merkl HUda	Norvégia	Trondheim	400
Miklós Tamás	NSZK	Frankfurt	600
Molnár Julianna	Svájc	St. Gálién	100
Nagy Imre	UK	London	500
Órkény Antal	Spanyolország	Madrid	600
Petrovics István	Franciaország	Avignon	500
Péli Gábor	Belgium	Brüsszel	500
Pléh Csaba	Görögország	Thessaloniki	330
Rácz Lajos	NSZK	Mainz	300
Rozsnyai Bálint	Izrael	Haifa	445
Szabó Máté	Madrid	Spanyolország	600
Szántay Antal	Belgium	Leuven	470
Széman Zsuzsa	Spanyolország	Madrid	600
Tarnay László	Spanyolország	Barcelona	400
Tímár Judit	USA	Akron	500
Várad Tamás	Görögország	Thessaloniki	400
Várkonyi Gábor	Belgium	Leuven	240

TERMÉSZETTUDOMÁNYOK

Bakonyi Imre	Kanada	Banff /Alberta/	900
Balog Antal	Japán	Kyoto	100
Barta László Ernő	Franciaország	Orleans	600
Batta Gyula	Hollandia	Veldhoven	450
Bodnár Zsolt	Belgium	Louvain-La Neuve	550
Borbély János	Franciaország	Párizs	600
Sz. Breznovits Ágnes	Hollandia	Amsterdam	600
Csapó János	NSZK	Heidelberg	400
Cseh József	USA	Santa Fe	700
Déri Zoltán	NDK	Lipcse	350
Fodor Lajos	Izrael	Jeruzsálem	500
Fodor Zoltán	Rep.of Singapore	880	
	Singapore		
Györgypál Zoltán	Svájc	Interlaken	600
Harangi Szabolcs	NSZK	Mainz	500
Járó Márta	NSZK	Heidelberg	400
Joó Ferenc	Franciaország	Lyon	600
Joó Péter	Olaszország	Firenze	200
Jurcsik Johanna	Olaszország	Bologna	300
Kelemen Gabriella	Franciaország	Strasbourg	600
Kiss Ibolya	USA	Philadelphia	1000
Komáromi István	Kanada	Toronto	800
Kríza György	NSZK	Tübingen	600
Kun Mária	Franciaország	Grenoble	500
Kuzmann Ernő	USA	P rová	500
Laczkó József	USA	Washington D.C.	900
Leprán István	Hollandia	Amsterdam	600
Maglóczki Zsófia	UK	London	400
Mészáros Ilona	UK	Glasgow	600
Mező Gábor	Spanyolország	Platja D'Aro	600
Miklós Dezső	Írország	Cork	300
Nagy István	Spanyolország	Alicante	600
Pálvölgyi Tamás	Dánia	Koppenhága	600
Paparó Margit	Olaszország	Bologna	400
Papp Beáta	USSR	Kirovsk	150
Putnoky Péter	Svájc	Interlaken	600
Pyber László	Japán	Kyoto	100
Salgó András	USA	Bethesda	700
Simonyi Gábor	Japán	Kyoto	100
Soukup Lajos	Japán	Kyoto	100
Szabó Zoltán	Hollandia	Amsterdam	500
Sztrik János	Svédország	Uppsala	500
Szőnyi Tamás	Japán	Kyoto	100
Szűcs Mária	Hollandia	Amsterdam	600

Tóth Csaba	Franciaország	Bendor	600
Tóth Gábor	Spanyolország	Platja D'Aro	600
Tóth Zsolt	Hollandia	Hága	500
Vajnai Tibor	USA	Denton	600
Varró Sándor	Franciaország	Párizs	550
Veresegyházy Róbert	USA	San Diego	1000

ORVOSTUDOMÁNYOK

R.Balázs Erzsébet	Ausztria	Bécs	500
Balogh Erzsébet	Görögország	Corfu	500
Balogh István	Franciaország	Párizs	500
Bartkó György	Kanada	Vancouver	1000
Csiba László	Egyiptom	Kairó	500
Farkas Viktor	UK	London	600
Fejér György	NSZK	Berlin	500
Gerber Gábor	Svédország	Stockholm	600
Harmat György	Izrael	Jeruzsálem	600
Horváth Örs Péter	Franciaország	Párizs	600
Iványi János László	NSZK	Würzburg	400
Jakab Zsuzsa	Izrael	Jeruzsálem	600
Kempler Péter	NSZK	Düsseldorf	300
Kolozsvári Lajos	Ausztria	Bécs	500
Lakos András	Svédország	Stockholm	600
László Ferenc	Hollandia	Amsterdam	400
Mádi-Szabó László	USA	New Orleans	600
Makó Ernő	NSZK	Hamburg	600
M éréi György	UK	London	600
Mogyorós Ilona	Olaszország	Róma	600
Rosta András	Izrael	Jeruzsálem	600
Schmidt Péter	NSZK	Köln	550
Sipos Adrién	UK	Glasgow	560
Sitku Valéria	UK	London	600
Sugár István	Izrael	Tel-Aviv	445
Szabó György	USA	Wisconsin, Milwauk	1000
Székely Andrea	Svédország	Stockholm	600
Szenei Ottó	Brazília	Salvador	1000
Tóth Ida E.	Jugoszlávia	Ljubjana	400
Tóth Miklós	Kanada	Montreal	1000
Túry Ferenc	Finnország	Helsinki	600
Udvardy Miklós	Jugoszlávia	Ljubljana	560
Vigváry Zoltán	NSZK	Hamburg	600

MŰSZAKI TUDOMÁNYOK

Augusztinovicz Fülöp	Svédország	Göteborg	500
Bénák Ferenc	Hollandia	Delft	250
Fábián Zoltán	Belgium	Gembloux	600
Forgács István	Kanada	Montreal	1000
Haidegger Géza	Ausztrália	Melbourne	950
Hosszú Gábor	UK	London	600
Korim Tamás	Olaszország	Montecatini	600
Linder Tamás	USA	San Diego	600
Lugosi Gábor	USA	San Diego	600
Rácz János	Franciaország	Párizs	600
Sklánitz Antal	Finnország	Helsinki	600

KÉPZŐ-ÉS IPARMŰVÉSZEZET

Virágvölgyi Péter	UK	Oxford	600
-------------------	----	--------	-----

AGRÁRTUDOMÁNYOK

Kazinczi Gabriella	NSZK	Stuttgart-Hohenheim	150
Somogyi Lajos	NSZK	Stuttgart-Hohenheim	150

Forinttámogatásban részesült:

Zsonda László	Fülöp-Szigetek	Manila	40.000 Ft
---------------	----------------	--------	-----------

B./ Útiköltség-támogatás (menettérti repülő- vagy vonatjegy)

A nyertes neve:	Célország	Város
-----------------	-----------	-------

TÁRSADALOMTUDOMÁNYOK

Erős Ferenc	Izrael	Ramat-Gan
Heltai Péter András	Texas	Austin
Jónái Éva	USA	Chicago
Kecskés Aranka	Japán	Tokyo
Kelemen Gábor	USA	Washington
Keserű Katalin	Írország	Dublin
Lackó Mária	Portugália	Liszaon
Laszlovszky József	Hollandia	Baarn
Mátrai Zsuzsa	USA	Washington
Molnár István	Svájc	Zürich
Németh Zsolt	Anglia	Oxford
Nyíró András	USA	Washington
Oroszi Sándor	Kanada	Montreal
Rozsnyai Bálint	Izrael	Haifa
Ruzsáné Geller Katalin	Írország	Dublin
Sági Mária	Spanyolország	Madrid
Sáska Géza	USA	Washington
Suhajda Attila	Columbia	Cartagena
Szájer József	Anglia	Oxford
Szakadat István	USA	Washington
Szakadat László	USA	Washington
Török József	Portugália	Liszaon

ORVOSTUDOMÁNYOK

Hantos Zoltán	USA	Boston
Kériné Józsa Rita	USA	Buffalo
Kiss Csongor	USA	San Diego
Majoros Gábor	Koreai Köztárs.	Szöul
Molnár Béla	USA	Chicago
Pénzes János	Izrael	Ein Gedi
Sugár István	Jeruzsálem	Tel-Aviv
Szabó Pál	Finnország	Helsinki
Szél Ágoston	USA	Sarasota
Végh Mihály	Szingapúr	Szingapúr

TERMÉSZETTUDOMÁNYOK

Andó István	UK	Edinburgh
Balog Antal	Japán	Kyoto
Benyhe Sándor	Hollandia	Noordwijkerhout
Dancsházy Zsolt	USA	Santa Cruz
Hajnóczky György	USA	Georgia
Horvai György	USA	Cleveland
Kóváriné Gulyás Erzsébet	USA	San Francisco
Lévainé Horváth Éva	Luxembourg	Luxembourg
Papp Tibor	USA	Knoxville
Pyber László	Japán	Kyoto
Simonyi Gábor	Japán	Kyoto
Soukup Lajos	Japán	Kyoto
Surján Péter	Kanada	Toronto
Szabó Gábor	Kanada	Montreal
Szőnyi Tamás	Japán	Kyoto
Vassy Zoltán	New York	USA

KÉPZŐ- ÉS IPARMŰVÉS ZET

Illés Anna	Hollandia	Eindhoven
------------	-----------	-----------

MŰSZAKI TUDOMÁNYOK

Csákó Mihály	Kanada	Victoria
--------------	--------	----------

5. sz. melléklet

RÖVID KÜLFÖLDI TANULMÁNYÚTHOZ ADOTT TÁMOGATÁSOK

A./ Hozzájárulás a kinntartózkodás költségeihez

A nyertes neve:	Célország	Város	USD
TÁRSADALOMTUDOMÁNYOK			
Ágoston Gábor	Törökország	Istanbul	1000
Antal Z.László	Anglia	London	1500
Árvai György	USA	San Francisco	500
Bán András	UK	London	2000
Bekőné Dorsics O.	USA	New York	1200
Benedek András Gy.	USA	Washington	1400
Bozsik Yvette	USA	San Francisco	500
Bukva Anna	Hollandia	Klf.	1000
Csicsery- Rónay I.	Franciaország	Párizs	600
Deák Eszter	Ausztria	Wien	800
Dippold Péter	UK	London	1000
Fodor Adrienne	Ausztria, Olaszo.	klf	350
Fokasz Nikosz	Görögország	Athén	1000
Gajdátsy Árpád	Franciaország	Alsace	400
Gubán Pál	Dánia	Helsingor	1000
Görög Ágnes	Franciaország	Grenoble	1000
Halász Gejza	USA	Washington DC	1000
Honti Judit	Franciaország	Strasbourg	400
Imri Judit	NSzK, Fro.	klf.	400
Jámborné Róth Erika	Ausztria	Salzburg	550
Kárpáti Andrea	Israel	Tel Aviv	700
Katona János	Olaszország	Cortona	100
Keszthelyi András	Olaszország	Cortona	100
Kovács Marianne	Olaszország	Cortona	100
Komlósi Piroska	UK	London	700
Korponayné Nagy I.	USA	Berkeley, Ann Ar	1200
Kőbányai János	Izrael	Rámát Gan	1000
Lakatosné Galambos J.	Ausztria	Salzburg	340
Meszerics Tamás	Olaszország	Cortona	100
Mink András	Olaszország	Cortona	100
Miskolczi Ambrus	Anglia	London	1000
Munkácsi Ágnes	Ausztria	Innsbruck	800
Münnich Ákos	Hollandia	Amszterdam	1000
Pajzs Julianna	UK	Exeter	700
Paiádi József	Franciaország		400
Pétervári Kinga	Ausztria	Innsbruck	800
Révész Judit	Franciaország		400
Róka Jolán	USA	Philadelphia	1500
Rádyne Rácz Katalin	Ausztria	Wien	1000
Sági Zsuzsanna	Franciaország	Sevres	0
Sándor György	Ausztria	Salzburg	220
Sikos T.Tamás	Anglia	Newcastle	2000
Simó Veronika	Anglia	London	9000
Somoskői Lajos Soma	Franciaország	Alsace	400
Sturcz Judit	Ausztria	Innsbruck	800
Szakály Sándor	NSZK	München	1000
Szita Szabolcs	Ausztria	Wien	1500

Tímár Lajos	UK	Cambridge	1000
Tisovszky János	Ausztria	Salzburg	340
Tóth G. László	Ausztria	Salzburg	340
Tverdota Györgyné	Olaszország	Perugia	500
Verebélyi Kincső	Franciaország	Párizs	1000
Weklerné Reisz Teréz	NSZK	Braunschweig	700
Wiszt Anikó	USA	Des Moines	1209

TERMÉSZETTUDOMÁNYOK

Bakonyi Gábor	Belgium	Leuven	1800
Bakos Tamás	Franciaország	GIF sur YVETTE	2000
Bassa Lászlóné	USA	Oregon	1800
Bene Gyula	Olaszország	Trieszt	600
Bereczkei Tamás	Hollandia	Amszterdam	2000
Borsos Béla	Ausztria	Salzburg	340
Csontos Péter	NSZK	Göttingen	670
Erdélyi Róbert	Hollandia	Utrecht	1500
Frontó András	Dánia	Aarhus	1500
Fülöp Ágnes	Franciaország	Les Houches	600
Horváth Viktor	Franciaország	Cargése	800
Jankó Boldizsár	Anglia	Warrington	1500
Karácsony János	USA	Manhattan KS	1000
Kaufmann Zoltán	Olaszország	Villa Olmo	600
Kovács Tünde	Görögország	Isl.of SPETSAI	600
Krasznai Zoltán	Hollandia	Leiden	2000
Mentler Gyula	USA	Chapel Hill	2000
Nagy Zoltán	Görögország	Sounion	900
Orosz Ferenc	Jugoszlávia	Dubrovnik	600
Peimli Ervin	Olaszország	Gargnano	800
Poros András	Franciaország	Grenoble	335
Sigray István	Finnország	Helsinki	1500
Somló József	USA	Notre Dámé	1400
Sziklai István	USA	Evanston	877
Toldi József	USA	New York	2000
Várad András	USA	New Haven	2000

ORVOSTUDOMÁNYOK

Ádám Borbála	UK	Oxford	800
Bajcsay András	Dánia	Koppenhága	800
Balogh Ádám	Hollandia	Nijmegen	1000
Bánhegyi Gábor	Anglia	Dundee	800
Bártfai Ildikó	USA	Los Angeles	1000
Bartók Katalin	Ausztria	Wien	1300
Boros Mihály	NSZK	Köln	1300
Csabay László	USA	San Antonio	600
Erdei Judit	UK	London	2000
Érti Tibor	Franciaország	Párizs	350
Falus Annamária	Svédország	Lund	1000
Fekete Sándor	USA	Davis	2000
Fok Éva	UK	St.Albans	2000
Füzi Miklós	USA	San Francisco	2000
Göcze Péter	NSZK	Giessen	1500
Horváth Csaba	UK	Sheffield	1000
Inovay János	NSZK	Kiel	800
Iványi András	USA	Klf.	1800
Iványi Béla Antal	NSZK	Aarhus	1100
Juhász Béla	Jugoszlávia	Zagreb	1500
Kalapos Miklós Péter	NSZK	Düsseldorf	600
Kornéth Anikó	Kanada	Montreal	2000
Kovács Hedvig	NSZK	Bochum	500
Kovács Judit	UK	Oxford	800
Krenács László	Dánia	Aarhus	1000
Kulka Janin a	Franciaország	Créteil	700
Kuncz Ádám	Svédország	Stockholm	1500
Magyarlaki Tamás	Finnország	Helsinki	2000
Moldvay Judit	Franciaország	Aix en Provence	350

Móricz Ottó	NSZK	Norderstedt	600
Nádor Katalin	Ausztria	Wien	1300
Németh Attila	Kanada	Ontario	1500
Noviczki Miklós	NSZK	München	1500
Nyárády József	USA	Santa Clara, Cal	2000
Papp Zsófia	Kína	Harbin	2000
Pécsvárady Zsolt	USA	Los Angeles	2000
Póka Róbert	UK	Leeds	340
Róna Kálmán	Ausztria	Graz	1000
Rózsa András	Ausztria	Graz	1000
Susánszky Éva	Olaszország	Firenze	600
Szeifert György	UK	Oxford	1000
Tamáská Júlia	NSZK	Hannover	1000
Tankó Attila	USA	New Orleans	1000
Tóth Károly	NSZK	Engelskirchen	2000
Török Olga	Olaszország	Genova	800
Váradai Gábor	Svédország	Stockholm	2000
Vég Katalin	Svájc	Lugano	400
Vég Katalin	Franciaország	Chatenay Malabry	400
Veres Róbert	USA	Fort Collins	1000

MŰSZAKI TUDOMÁNYOK

Csikós Zsolt	Hollandia	Amszterdam	400
Hosszú Gábor	Svájc	Davos	1400
Kicsinyné Törő Mária	Ausztria	Laxenburg	2000
Petravich András	Ausztria	Salzburg	340
Szél János	Izrael	Haifa	1000

KÉPZŐ- ÉS IPARMŰVÉSZET

Mravikné Kovács P.	Anglia	London	1000
Nagy Melinda	Svédország	Erikslundsvaegen	600
Szenteczky Csaba	Kanada	Toronto	2000

ELŐADÓMŰVÉSZET

Ábrahám Márta	Ausztria	Salzburg	250
Adamek Tünde	Ausztria	Salzburg	1800
Almásy László Attila	UK	Paisley Organ Fe	500
Bertha János	Olaszország	Pordenone	300
Búza Vilmos	Svájc	Genf	200
Csizmadia Tibor	Anglia	London	1000
Farkas Gyöngyi	Franciaország	Párizs	1000
Gócz István	Mexico	Guanajuato	2000
Pál Diana	UK	Paisley	500
Pető László	UK	Paisley	500
Szilveszterné Dobos K.	Finnország	Helsinki	350
Szonda Éva	NSZK	Stuttgart	1000
Varga Petra	UK	Paisley	500

AGRÁRTUDOMÁNYOK

Bóna Lajos	USA	Beckley	1000
Németh Tamás	Ausztria	Graz	1200
Somogyi Zoltán	Ausztria	Wien-Schönbrunn	1200

Forinttámogatásban részesültek

Hollósy Helga	Franciaország	Sévres	7700
Sági Zsuzsanna	Franciaország	Sévres	7700

B./ Útiköltség-támogatás (menettérti repülő- vagy vonatjegy)

TÁRSADALOMTUDOMÁNYOK

A nyertes neve:	Célország	Város
Bajtáy Zsuzsa	Japán	Nagara-Furusato
Bánfalvy Csaba	USA	New York, Washington
Katona János	Olaszország	Cortona
Kenései István	USA	Newark
Keszthelyi András	Olaszország	Cortona
Kovács Mária	Olaszország	Cortona
Lovrecz Éva	USA	Dallas
Major Ágnes	USA	Richardson
Meszerics Tamás	Olaszország	Cortona
Mező Enikő	Ausztria	Linz
Mink András	Olaszország	Cortona
Neményi Mária	USA	New York
Németh Ágnes	USA	Dallas
Poros András	Franciaország	Grenoble
Szabó Lajos	USA	Cleveland
Szálai Erzsébet	USA	New York
Szálai Júlia	USA	Los Angeles
Szlávnits László	USA	Dallas
Tőreki Erika	USA	New York
Zsolnay András	USA	Richardson

TERMÉSZETTUDOMÁNYOK

Deák Ferenc	USA	Chicago
Király Róbert	Japán	Fukuoka
Kollát Emma	USA	Waltham
Wiszt Anikó	USA	Des Moines

ORVOSTUDOMÁNYOK

Bartók Miklós	UK	London
Farkas Viktor	NSZK	Berlin
Mester Ádám	Svájc	Davos
Mikala Gábor	USA	Cincinnati
Sziklai István	USA	Evanston
Tímár László	Izrael	Zerifin

MŰSZAKI TUDOMÁNYOK

Klaniczay Péter	Franciaország	Lyon
-----------------	---------------	------

ELŐADÓMŰVÉSZET

Brandiszné Szép Emőke	Svájc	Basel
-----------------------	-------	-------

AGRÁRTUDOMÁNY

László Alfrédné	Izrael	Bet Dagau
-----------------	--------	-----------

6. sz. melléklet

KÜLFÖLDI ÖSZTÖNDÍJAT KIEGÉSZÍTŐ PROGRAMHOZ ADOTT TÁMOGATÁSOK

A) ösztöndíj-kiegészítés és repülőjegy támogatás

NÉV	HOVÁ	USD	R
Bogár Pál	The City Univ of New York	1.000	2
Cseh Judit	Overbrook School for the Blind	1.500	2

Csiszto Zsuzsanna	University of Minnesota, Women's Intercollegiate Athletics	1.000	2
Fiser József	Univ. of Southern California, Los Angeles Dept. of Psychol.	1.500	2
Gazdag Attila	Wharton School of Business	1.500	2
Horváth Veronika	Ball State Univ., Dept. of English	1.500	2
Horváth Zsuzsanna	Vasterbergs folkhögskola	500	2
Jávor Józsefné	Univ. of Illinois át Chichago	1.500	2
Juhász-Nagy Mónika	University of Minnesota	1.000	2
Koppány Márta	University of Texas át Dallas	1.000	2
Kovács Adrién	Skinnskattebergs folkhögskola	500	2
Kovács Ágnes	Smith College	1.000	2
Kovács Anikó	Cleveland Institute of Music	1.500	2
Kovács Orsolya	Lawrence University	2.000	2
Maglóczy Zsófia	Univ. of Virginia Med. Cent.	1.400	2
Poór László	Un. of Lowell, Coll. of Engineering	2.000	2
Szabó István	Peabody nst. of the J. Hopkins Un.	1.000	2
Várhelyi Iván	Overbrook School for the Blind	1.500	2
Zeke Lajos	University of Miami	1.500	2

B) Egyszeri ösztöndíj-kiegészítés

NÉV	HOVÁ	USD
Benedek Olga	Banff Centre	1700
Csató Zsuzsanna	Nuffic (Netherlands Postgraduate)	2.000
Dr. Erdei Judit	Royal Postgraduate Medical School	750
Hajdú Jenő	Hochsch. für Music und Darst. Kunst „Mozarteum“	1.000
Haraszti Zsolt	North Carolina School of the Árts	1.000
Herczeg Gábor	Univ. of Minnesota	275
Horváth Rajmund	Univ. of Massachusetts, Dept. of Comp. Lit.	1.000
Jámbor Zoltán	Univ. of Minnesota	275
Kalmár Anikó	University of Fribourg	2.500
Keleti Emese	Institute ön Political Journalism	500
Kövesdi Csilla	MÁST/PART International	611
Láng Eszter	Univ. de Génévé, Fac. des Se. Ec. ét Soc.	2.000
Lédeczi Ákos	Vanderbilt University	800
Musiejovsky László	Bécsi Műszaki Egyetem	1.000
Nagy Ervin	Cliburn/Liszt Scholar az Texas Christian Univ.	2.500
Okányi Dezső	Brandeis University	2.500
Okolicsányi Szilvia	Vadstena Folkhögskola	1.000
Peresztegi Ágnes	University of Pennsylvania	1.000
Perger Edina	Brandeis University	1.760
Pribusz László	Roosevelt University	2.000
Regős Gábor	New York-i szerkesztőségek	500
Székely Márton	Inst. Prof. Intern, per l'Artigiano	4.000
Tóth Gellért	Ohio State University, Athletic Dep.	1.000
Tölgyesi Zsolt	Middlebury College	1.500
Uzonyi András	Minnesota Univ	275

C) Menettérti repülőjegy támogatást

NÉV	HOVÁ
Ambrus-Lakatos Loránd	Princeton Univ., Dept. of Economics
Bach Jucit	Univ. of Oregon
Badics Tamás	Rutgers University
Bencze Zsolt	University of New Mexico
Benyó Zoltán	Un. Of Pennsylv., Cerebrovascular Res. C.
Bezur Anikó	Brandeis University
Bodó Zalán	Un. of Chichago, Dept. of Comp. Science
Chrenóczy-Nagy Judit	Indiana Univ. of Pennsylvania
Csáki Csilla	Un. of Pennsylv., Cerebrovascular Res. C.
Darvas Péter	New York University

Dr. Ember István	American Health Foundation
Erdős László	Princeton University, Dept. of Mathem.
Fazekas István	Swedich Institute
Fehér Gabriella	Medical Coll. of Wisconsin Dept. of Psych.
Fodor Éva	Univ. of California
Dr. Fogarasi Miklós	Univ. of Massachusetts, Dept. of Surgery
Fórizs László	Vanderbilt Univ., The Grad. School
Frei Zsolt	Princeton University.
Gosztonyi Géza	The Johns Hopkins Univ.
Hegymegi-Barakonyi Zoltán	Indiana Univ.
Hetesi Zsolt	Indiana Univ.
Hévízi László	University of Massachusetts at Amherst
Hollósi József	University of California
Horváth Dezső	West Virginia Univ.
Kádár Sándor	Brandies Univ.
Dr. Kovács Ildikó	Univ. Arizona, Department of Pharmac.
Kovács Sándor	Un. of Utah, Dept. of Math. Salt Lake City
Dr. Környei József	Univ. of Louisville, School of Medicine
Ladányi László	Cornell Univ.
Livák Ferenc	Univ. of Massachusetts Medical Center
Loch Beáta	Univ. of Minnesota, Coll. of Liberal Arts
Magyar Ákos	Princeton Univ., Graduate School
Marth Gábor	Washington Univ.
Mechler Ferenc	New York Un., Centre for neural Science
Dr. Mocsári Zoltán	Un. of Michigan, Neuroscience Labor. Build.
Nagy Márton	University of South Carolina
Dr. Nagy Péter Lajos	Prude University
Palágyi Zoltán	Univ. of Georgia, Dep. of Mathematics
Pataki Gábor	C. Mellon Un., Grad. School of Ind. Admin.
Dr. Pataricza János	Huntington Med. Res. Ins., Calif.
Péli Péter	Harvard-Radcliffe Colleges
Pisák Gyöngyi	Emory Univ.
Radó Janina	Univ. of Massachusetts
Rákóczi Ferenc	Un. of Oregon, Comp. and Inf. Sci.
Ruttkay Zsófia	Vrije Un., Math. and Comp. Sci.
Scheuring Éva	Georgetown Univ., Washington D. C.
Dr. Schweighoffer Tamás	NIH/Nat. Cancer Inst., Exper. Imm.
Dr. Selmeci Gábor	New York University
Szabó Csaba	Un. of Pennsylv., Cerebrovasc. Res. C.
Szegő Sándor	Montana Un., C. for Interf. Microbal Proc.
Dr. Szőnyi István	Stanford University
Dr. Tóth Kálmán	Dept. of Physio. and Bioph., USC
Tóth L. Victor	Universiti of Helsinki, Obseratory
Tóth Ágota	West Virginai Univ.
Törőcsik Jenő	Princeton University
Ungvári Tamás	Indiana Univ. of Pennsylvania
Vörös Miklós	University of Chichago
Dr. Yasar Sevil	National Institute of Drug Abuse ARC
Zsargó János	McGill Un., Dept. of Metallurgical Eng.

NÉV	RENDEZVÉNY	USD
Vinnai Győző	Cult. Hist. of Central Europe in the 20th Cent.	150
Vásárhelyi András	Cult. Hist. of Central Europe in the 20th Cent.	150
Ábel István	Transition from Dictatorship	150
Örkény Antal	Micro-Macro Link in Cont. Sociology	250

7. sz. melléklet

NYÁRI TOVÁBBKÉPZÉS ANGOLTANÁROK SZÁMÁRA AZ USA-BAN

University of Pennsylvania

Középiskolai tanárok

NÉV	VÁROS
Bordásné Vladár Éva	Kiskunhalas
Bóta Csaba	Eger
Busa Katalin	Budapest
Csernák László	Budapest
Durajda Pálné	Szeged
Enyedi Ágnes	Budapest
Festő-Hegedűs Tamásné	Kecskemét
FVancsics Katalin	Kőszeg
Füleki Beáta	Szolnok
Gyöngyösi Imre	Kiskunfélegyháza
Heitzmaim Judit	Baja
Korbacsics Ildikó	Peremarton-Gyártelep
Kovácsné Georgievics Ivett	Kecskemét
Kovátsné Vörös Ágnes	Kecskemét
Lakner Zsuzsanna	Budapest
Lomnoczi Ágnes	Székesfehérvár
Maczkóné Csintalan Ágnes	Budapest
Mayerné Ondrejovics Márta	Miskolc
Nádori Attila	Budapest
Nagy Lídia	Nagykőrös
Nagy Tibor	Debrecen
Páricsi Zsolt	Debrecen
Petrov Istvánné	Karcag
Rázsiné Gyulassy Adrienne	Keszthely
Rédling Ágnes	Pécs
Rohály Krisztina	Budapest
Schramkó Ágnes	Miskolc
Szabó Katalin	Budapest
Számadóné Bíró Alice	Budapest
Szentirmay Lyane	Budapest
Szűcs Ágnes	Budapest
Varga Pálné	Balassagyarmat
Vargáné Somlai Márta	Sopron

University of Maryland

Általános iskolai tanárok

NÉV	VÁROS
Acsádi Györgyné	Budapest
Bán Éva	Budapest
Cseh Éva	Tata
Daka Imre	Zákányzék
Fehér Judit	Kecskemét
Pehérváriné Párkányi Magdolna	Budapest
Forintos Éva	Veszprém
Györffy Erika	Debrecen
Györffyné Nagy Erika	Orgovány
Halágyik Györgyné	Verőcemaros
Hardiné Szabó Éva	Tapolca
Hárman Andrásné	Cegléd
Hodorics Ferencné	Bonyhád
Horváth Edit	Kaposvár
Hütter Eszter	Eger
Jungné Pont Judit	Budapest
Kiss József Levente	Pécs
Kovácsné Vaskuti Gabriella	Pécs
Lazúr Brigitta	Szeged
Lovász Julianna	Debrecen
Matráné Fiátkai Rita	Budapest
Okváthné Kertész Anna	Debrecen
Pari Andrásné	Tárnáméra
Pljesovszky Gabriella	Kecskemét
Russainé Vigh Margit	Pécs

Sipos Brigitta
Tódor Györgyné
Várnai Andrásné
Vass István
Vigné Bogár Ildikó
Walterné Gilly Csilla

Szeged
Sárrétudvari
Budapest
Budapest
Eger
Kecskemét

8. sz. melléklet

Diákcsere program (ASSIST)

NÉV	VÁROS
Bárra Balázs	Salgótarján
Bozsik Judit	Budapest
Horváth Enikő	Szakony
Kis-Tóth Zalán	Budapest
Kolosi Beáta	Budapest
Krasznai Zoárd	Debrecen
Lukács Fatime	Miskolc
Palásti Ágnes	Balatonkenese
Szathmári Judit	Karcag
Szeiler Emese	Budapest

9. sz. melléklet

Choate Rosemary Hall Summer Programs

Az OKTV győztesei

NÉV	VÁROS
Benczúr Péter	Budapest
Boros Krisztina	Szeged
Brunner Mónika	Székesfehérvár
Dávid Viktória	Budapest
Deák Tamás	Budapest
Fejérvári Edina	Nyíregyháza
Franczia Edit	Kaposvár
Iván Gábor	Budapest
Káli Szabolcs	Budapest
Károlyi Zsuzsanna	Budapest
Kertész Miriam	Balatonfüred
Kristó László	Gyöngyös
Nagy Lilla	Budapest
Nyári Rudolf	Tót újfal
Pikli Natália	Székesfehérvár
Schwanner Zita	Budapest
Simor Balázs	Budapest
Sümegei Balázs	Budapest
Szálkái Ákos	Budapest
Szűcs Krisztina	Székesfehérvár

Fiatal tudományos kutatók

Bódis Attila	Nagy Lajos gimn.
Glavinás Hristos	Rákóczi gimn.

10. sz. melléklet

1990-91-ben az OPEN DOOR programban kiutazott diákok

NÉV	VÁROS
-----	-------

1990. augusztusában, 5 hónapra

1. Horváth Enikő	Sopron
2. Kis-Tóth Zalán	Madách Gimnázium — Budapest
3. Krasznai Zoárd	Tóth Árpád — Debrecen
4. Kolosi Beáta	Eötvös Gimnázium — Budapest
5. Csorba Ildikó	Sárospataki Kéttannyelvű Gimnázium
6. Lukács Fatime	Sárospataki Kéttannyelvű Gimnázium
7. Palásti Ágnes	Balatonalmádi Kéttannyelvű Gimn.
8. Bozsik Judit	Karinthy Gimnázium — Budapest
9. Szathmári Judit	Karcag
10. Szeiler Emese	Radnóti Gimnázium — Budapest

1991. január

1. Fézler Zsolt	Karinthy Gimnázium — Budapest
2. Firle Zsuzsa	Kéttannyelvű Gimn. — Sárospatak
3. Juhász Zsuzsa	Kéttannyelvű Gimn. — Sárospatak
4. Kertész Gabriella	Kéttannyelvű Gimn. — Szeged
5. Kicsi Emese	Kéttannyelvű Gimn. — Szolnok
6. Szabó Árpád	Kéttannyelvű Gimn. — Szolnok
7. Szalay Gizella	Kéttannyelvű Gimn. — Balatonakai
8. Szilágyi Péter	Kéttannyelvű Gimn. — Budapest
9. Takács Zsuzsanna	Kéttannyelvű Gimn. — Szeged
10. Vasvári Katalin	Kéttannyelvű Gimn. — Balatonakai

11. sz. melléklet

Northfield Mount Hermon Summer School Intermediate Program

Általános iskolai angol verseny győztesei 7-8. osztály

NÉV	VÁROS
Baksay Gergely	Budapest
Bölcseki Kata	Debrecen
Csillik Andrea	Szeged
Doffek Gábor	Budapest
Gaál Szilvia	Szeged
Hutvágner Zsófia	Budapest
Korcsik Natália	Eger
Mikó Krisztina	Székesfehérvár
Pandúr Anna	Pécs
Rüll Ildikó	Eger
Kísérő tanár Szirmai Erika	Debrecen

12. sz. melléklet

Dollártámogatás diákutazáshoz 1990.

Zselickisfaludi Ifjúsági Otthon, Kaposvár	200 USD
Egyházközösségi találkozó Németországban	
Postaforgalmi Szakközépiskola, Budapest	1.500 USD
Diákcsere Hollandiában	
Szigetcsép Általános Iskola	800 USD
Burgenlandi kerékpártúra	
Csongrád megyei Ifjúsági Csoport	880 USD
Dániai Nemzetközi Ifjúsági Tábor	
Varga Katalin Gimnázium, Szolnok	10.000 USD
Nyári nyelvyakorlat Angliában	
NIM Természetjáró Szakosztály, Miskolc	250 USD
Nyári táborozás Erdélyben	
Kulich Gyula Ruhaipari Szakközépiskola	1.000 USD
Szakmai csereutazás Olaszországban	
VT Sportlétesítmények Igazgatósága, Szolnok	1.000 USD

Városszépítő építőtábor Franciaországban	3.000 USD
Apáczai Csere János Nevelési Központ, Pécs	
Nyelvi tanulmányút Angliában	
Berzsenyi Dániel Tanárképző Főisk., Szombathely	4.000 USD
Dél-kínai karsztexpedíció	
Eötvös József Gimnázium, Budapest	2.200 USD
Diákcsere Wales-ben	
ELTE Radnóti Miklós Gyakorló Gimn., Budapest	1.800 USD
Diákcsere Nottingham-ben	
Vajda János Gimnázium, Keszthely	1.000 USD
Diákcsere a dán Skive város ált. iskolájával	
4. sz. Ének-zene Tagozatos Alt. Isk., Nyíregyháza	2.000 USD
Tanulmányi kirándulás az NDK-ban	
Rókusi I. sz. Általános Iskola, Szeged	820 USD
Nyelvtanulás Cambridge-ben	
Teleki Blanka Közgazdasági Szakközépiskola	2.500 USD
Diákcsere Dániában	
Magyar Madártani Egyesület, Szeged	1.000 USD
IV. Herpetológiai és Ora. Tábor az NDK-ban	
Eötvös József Gimnázium, Budapest	3.700 USD
Sportverseny Izraelben	
Juhász Gyula Tanárképző Főiskola, Szeged	3.000 USD
Skandináviai terepgyakorlat	
ELTE Bölcsészettudományi Kar, Budapest	900 USD
Ásatási munkán való részvétel Casertában	
BME Építőmérnöki Kar	700 USD
Graz-i hallgatói cseregyakorlat	
Kecskeméti Ifjúsági Otthon	5.250 USD
Oxfordi nyelvtanfolyam	
Arany János Gimnázium, Nagykőrös	2.225 USD
Dániai diákcsere	
Tiszaparti Gimnázium és Szakközép., Szolnok	500 USD
Tanulmányi kirándulás Görögországban	
ELTE BTK Néprajz- és Folklor Tanszék	1.120 USD
Olaszországi diákcsere	
II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola, Berkesz	500 USD
Látogatás egy holland nevelőotthonban	
Jedlik Ányos Gimnázium, Budapest	1.050 USD
Nyelvtanulás Franciaországban	
Vörösmarty Mihály Gimnázium, Érd	8.600 USD
Nyelvtanfolyam Angliában	
KLTE Gyakorló Általános Iskola, Debrecen	1.500 USD
Angliai nyelvtanfolyam	
Révai Miklós Gimnázium, Győr	11.800 USD
Angliai csereutazás a St. Edward's College-ba	
Budapesti Tanítóképző Főiskola	4.380 USD
Tanulmányút Angliában	
Somogy Megyei Tanács, Mosdós	3.000 USD
Szanatóriumban lakó gyerekek nyelvtanulására az NSZK- ban	
ELTE Felsőoktatási Tanácsadó Szóig., Budapest	5.000 USD
Nyári egyetem a Benelux Államokban	
ELTE Állam- és Jogtudományi Kar, Budapest	1.500 USD
Egyetemek közötti kapcsolat kiépítése (előadások, konzultációk)	+4 db repülőjegy Bp-London-Bp
Németh László Kísérleti Gimnázium, Budapest	12 db repülőjegy Bp-Stuttgart-Bp
Német cseregimnázium meghívása	6 db repülőjegy
JATE Klubszínpad, Szeged	
Nemzetközi Színjátszó fesztivál, Casablanca	
Hunfalvy J. Közgazdasági Szakközépiskola, Budapest	740 USD
Szakmai cseregyakorlat Németországban	

13. sz. melléklet

A Soros Alapítvány dubrovnikai kurzusaira a következő magyar pályázók kaptak támogatást:

NÉV	TÉMA	USD
Angi János	Civil Soc. in East Cent. Europe	150

Arczt Ilona	Civil Soc. in East Cent. Europe	150
Balázs Magdolna	Cult. Hist. of Cent. Europe	150
Balla Kálmán	Cult. Hist. of Cent. Europe	150
Bán László	The Political Techn. of Reforms	150
Bretter Zoltán	Micro-Macro Link in Contemp. Sociol.	250
Cukor Eszter	Ec. Sociol. in Comparative Perspectives	250
Csaba Iván	The Message of the Lost Future	150
Csuhái István	Historical Events and Fiction	200
Déry Emőke	Micro-Macro Link in Contemp. Sociol.	250
Fábián Tamás	Ec. Sociol. in Comparative Perspectives	250
Földesi Margit	Cult. Hist. of Cent. Europe	150
Gábor Kálmán	Micro-Macro Link in Contemp. Sociol.	250
Gál Róbert Iván	Ec. Sociol. in Comparative Perspectives	250
Gerát Iván	Cult. Hist. of Cent. Europe	150
A. Gergely András	The Political Techn. of Reforms	150
Haraszti Ildikó	Cult. Hist. of Cent. Europe	150
Heimer György	The Political Techn. of Reforms	150
Hermán József	The Political Techn. of Reforms	150
Kéri László	The Political Techn. of Reforms	150
Kertész Noémi	Historical Events and Fiction	200
Keszthelyi András	Micro-Macro Link in Contemp. Sociol.	250
Kolomijecné Morvay	Cult. Hist. of Cent. Europe	150
Csilla Körösi Gábor	Trans. from Dictatorship to Freedom	250
Körösi Zoltán	Historical Events and Fiction	200
Krasztev Péter	Historical Events and Fiction	200
Langerné dr. Révai Mária	The Message of the Lost Future	150
Lendvay Judit	The Political Techn. of Refonns	150
Mátyás László	Trans. from Dictatorship to Freedom	250
Mészáros Piroska	Ec. Sociol. in Comparative Perspectives	250
Miklós Illés Ágnes	Civil Soc. in East Cent. Europe	150
Moksony Ferenc	Micro-Macro Link in Contemp. Sociol.	250
Myzes Mihály	Civil Soc. in East Cent. Europe	150
Nagy Gyula	Ec. Sociol. in Comparative Perspectives	250
Nagy Mariann	Civil Soc. in East Cent. Europe	150
Nagy Péter Tibor	Civil Soc. in East Cent. Europe	150
Orbán Annamária	Trans. from Dictatorship to Freedom	250
Pálfalvi Lajos	Historical Events and Fiction	200
Paluska Csilla	Trans. from Dictatorship to Freedom	250
Pellérdi Márta	Cult. Hist. of Cent. Europe	150
Polgámé Táll Éva	Civil Soc. in East Cent. Europe	150
Reiman Judit	Historical Events and Historical Fiction	200
Riecke Werner	Trans. from Dictatorship to Freedom	250
Sárkány Eszter	Cult. Hist. of Cent. Europe	150
Sokcsevits Dénes	Cult. Hist. of Cent. Europe	150
Stumpf István	The Political Techn. of Reforms	150
Szabó Annamária	Civil Soc. in East Cent. Europe	150
Tegyi Enikő	Historical Events and Historical Fiction	200
Tóth István	Ec. Sociol. in Comparative Perspectives	250
Urbán László	The Message of the Lost Future	150
Vidor Péter	Micro-Macro Link in Contemp. Sociol.	250

14. sz. melléklet

Esztétkai ösztöndíjasok

A nyertes neve	Ösztöndíj Ft	/hó	Dologi	A pályázat tárgya
Ádám Györgyné Serey Éva	6.000	24		A magyar költészet versesztétikai adatbankjának összeállítása
Balogh Magdolna	10.000	12		A katasztrófizmus a közép- és kelet-európai irodalmakban
Barabás Judit	12.000	12		Kosztolányi Dezső epikája
Bárdos László	10.000	24		Babits költészetszemlélete, kritikai értékrendje
Bari Karoly	12.000	12		Magyarországi és erdélyi cigányok körében végzett néprajzi gyűjtés
Boros Erika	12.000	12		A századforduló Erdélyének szellemi élete, pozitivistá irodalomtudós iskola
Dér Katalin	12.000	12		Canterbury Szent Anzelm munkáinak fordítása
Elek István	6.000	24		A magyar költészet versesztétikai adatbankjának összeállítása
Hankiss Ágnes	10.000	12		A zsidó misztikus irodalom

Hubert Ildikó	6.000	24		A magyar költészet versesztétikai adatbankjának összeállítása
Ivánné Dr. Máté Zsuzsanna	9.000	12		Sík Sándor és más neokatolikus művészetfilozófusok c. tanulmánykötet
Jávor Ottóné Soltész Katalin	6.000	24		A magyar költészet versesztétikai adatbankjának összeállítása
Kelemen Péter	12.000	12		Magyar generatív poétika — a képes beszéd generatív elmélete
Kovács Ágnes	8.000	24		A müncheni Akadémia és a magyar képzőművészet kapcsolata — kortörténet
Majoros Valéria	8.000	12		Irodalom és képzőművészet kapcsolata a század első felében
Metz Katalin	10.000	12		Mo-on
Mohai V. Lajos	12.000	12		Harag György pályája, szerepe az erdélyi magyar színháztudományban
G. Nagy Ibolya	12.000	12		Mészöly Miklós írói munkásságának rendszerező feldolgozása, monográfia
Patkós János	12.000	12		G. Flaubert: Szt. Antal megkísérlése c. művének interdiszciplináris vizsgálata
Rúzsa Györgyné	11.000	12		D.W. Hamlyn: Metaphysics c. művének fordítása angolról magyarra
Ruzsiczky Éva	12.000	12	250.000	A magyar grafika története 1896-1920
Sándor Iván	10.000	12		A magyar nyelvújítás jelentéstana
Selt Kornél	2.500	12		A Bánk bán új szempontok szerinti elemzése
Szilágyi Péter	6.000	24		A regényről és a regényfordításokról
Tagai Imre	8.000	24		A magyar költészet versesztétikai adatbankjának összeállítása
Tóth Sándor	12.000	12	40.000	„Újrakezdés a művészetben” — monográfia
Összesen	3.920.000 Ft			A Korunk- és Gaál Gábor kutatás Romániában

15. sz. melléklet

Társadalomtudományi ösztöndíjasok

A nyertes neve	Ösztöndíj Ft	/hó	Dologi Ft	A pályázat tárgya
Baán István	10.000.-	12		A bizánci egyház irodalma és magyarországi vonatkozásai
Balázs Károly	6.000.-	36		Az első magyar teljes újszövetségi szövegátalakítás elkészítése
Bereczkei Tamás	3.000.-	12	100.000.-	Biológiai evolúció és emberi természet
Berényi Zsuzsanna Ágnes	8.000.-	12		A magyar szabadkőművesség története
Boros István	9.600.-	12		Transzcendentális antropológia — Kari Rahner antropológiája
Csizmadia Ervin	9.600.-	30	50.000.-	Az ellenzékiesség kialakulása és fejlődése Magyarországon
Csupor István	9.000.-	12		A nagybányai céhes iparosok dokumentumainak számítógépes feldolgozása
Dancs József	7.000.-	24	20.000.-	Az 1930-40-es évek demokratikus parasztozgjalmi
Dercze Zoltán	8.000.-	12		A Quai d'Orsay és Magyarország c. forráskiadvány szerkesztése
Erdődy János	10.000.-	18		Mo-i életünk önéletrajz-jellegű áttekintése az I. VH-tól napjainkig
Falvai Károly	8.000.-	12	100.000.-	A lakodalom monográfiája
Farkas András	8.000.-	10	50.000.-	A politikai fogalmak megítélésének változása a rendszerváltás során
Fehér István	10.000.-	12		Mo. nemzetiségeinek története 1945-1990 között
Fodor Pál	12.000.-	12		A lippai szandzsák a 16. században
Friczné Terbe Erika	6.000.-	12	50.000.-	Batthyány Ferencné Svetkovics Katalin magyar nyelvű XVI.sz-i levelei
Fuhrmann György	8.000.-	12		Az agy alakfelismerő tevékenységének matematikai modellezése
Fülöp Márta	5.000.-	12	100.000.-	A rivalizáció szociálpszichológiai vizsgálata
Galasi Péter	10.000.-	36		A korrupció mikroökonómiaja a szocializmusban
Gulácsiné Dr. Kiss Edit Éva	10.000.-	12		Társadalomföldrajzi vizsgálat a Közép-Tiszavidék elmaradott térségében
Haiman György	7.000.-	18	50.000.-	A nagyszombati Jezsuita Akadémia nyomdaja
Havas Gábor	8.000.-	24		A Református Diákok Soli Deo Glória Szövetsége történetének megírása
Horváth Zoltán	10.000.-	12		Buddhista ismeretelmélet, tibeti-mongol definíció-gyűjtemény feldolgozása
Karvalics László	6.000.-	12	30.000.-	Lapengedélyezés-betiltás, sajtó-film-és könyvcenzúra - 1944-48.
Kenedi János	12.000.-	12		Írásbeli dokumentumok gyűjtése, feldolgozása az 56-os forradalomról
Kiss Tamás	9.600.-	24		Az ökológiai gondolkodás elemzése
Kulifay Albert	8.000.-	24		A Református Diákok Soli Deo Glória Szövetsége történetének megírása
Kövér György	10.000.-	12		Losonczy Géza életrajzával kapcsolatos adatgyűjtés befejezése

Lengyel Gabriella	12.000.-	24	70.000.-	Mobilitási változatok és vállalkozói próbálkozások a szegények körében
Majoros István	8.000.-	12		A Quai d'Orsay és Magyarország c. forráskiadvány szerkesztése
Marjanucz László	8.000.-		12	A polgári családok társadalomtörténete Szegeden a 19-20. században
Molnár Balázs	10.000.-		18	A történeti Bihar történeti néprajza - etnopszichológiai vizsgálat
Molnár János	75.600.-			„Ellenpontok” c. erdélyi szemle folyóirat története
Nagy Erzsébet	10.000.-	12		Nagy Imre snagovi kéziratának kritikai kiadásra való előkészítése
Fellé János	8.000.-	12		A mátészalkai vérvád (1957-68) szociografikus feldolgozása videón
Pálóczi Horváth András	100.000.-			A Nagykunság középkori és török kori településtörténete
Pártay Tivadar	7.000.-	12	120.000.-	A Független Kisgazda Párt őszinte története
Rainer M. János	10.000	12		Nagy Imre snagovi kéziratának kritikai kiadásra való előkészítése
Riczu Zoltán	120.000.-			A nyíregyházi zsidóság társadalmának története
Réger Zita	5.000.-	12	220.000.-	Társadalmi helyzet és nyelvi fejlődés
Révész Mária	7.000.-	24	90.000.-	Pécs hatalmi elitje a polgári korszakban
Sebestyén Kálmán	6.000.-	12		Erdély magyar népoktatása 1780-1848
Standeisky Éva	6.000.-	12		A kultúra és politika 1956 után
Sülé Ferenc	8.000.-	12		Jung mélylélektani pszichoterápiás irányzatának összefoglaló ismertetése
Szabadfalvi József	6.000.-	12		Moór Gyula életútja -.monográfia
Szabó Attila	8.000.-	12		Nicolai Hartmann filozófiája
Szabó Máté	6.000.-	18	36.000.-	A társadalmi önszerveződés új tendenciái Magyarországon
Szabóné Fehér Erzsébet	6.000.-	12		Az 1777-1948 közötti alsó-és középszintű magyar nyelvű tankönyvek
Szálai Pál	10.000.-	12		A magyar októbristák és az októbrista emigráció kapcsolata 1919-23 között
Székely Iván	12.000.-	24		A korszerű informatika társadalmi veszélyei
Szelestey László	200.000.-			A dunántúli pásztorművészet
Szerdahelyi Edit	9.000.-	12		Szociálisan politraumatizált, alsó rétegből érkezők pszichoanalit. kezelése
Szumner Csaba	7.000.-	12		Narratív funkció meghatározása a freudi pszichoanalízisben
Tóth Péter	200.000.-			Moson, Sopron és Vas, ill. Gömör vármegye urbanialis investigatiói 1767-72.
Vajda Ágnes	6.000.-	12	60.000.-	A humán evolúció biológiai és társadalmi sajátosságai
Valter Ilona	270.000.-			Rómer Flóris jegyzetfüzeteinek tudományos feldolgozása
Valuch Tibor	8.000.-	12		1956 Kelet-Magyarországon
Vargha András	8.000.-	12		A rövid időtartamú házasságok felbomlásának pszichológiai háttere
Zonda Tamás	6.000.-	10		Az öngyilkosság kultúrtörténete — könyv.

16. sz. melléklet

TUDOMÁNYOS KÖZLEMÉNYEK KÜLFÖLDI MEGJELENTETÉSÉHEZ ADOTT TÁMOGATÁSOK

A nyertes neve	USD	A nyertes neve	USD
Balázs Márta	110	Kriza György	210
Baiabási Albert László	260	Lapis Károly	198
Breznovits Ágnes	245	Lévay Péter	314
Csaba György	163	Mojzes Imre	305
Csaba György	163	Nagy István	274
Cserny István	380	Rácz Zoltán	25
Dolinszky Tamás	660	Sarkadi László	100
Fodor Zoltán	416	Schlammadinger József	194
Fried Miklós	416	Spat András	467
Cundy Sarolta	310	Spat András	360
Gyarmati Borbála	620	Sulik Béla	690
Hajdú Csaba	274	Surján Péter	75
Hajnóczky György	50	Szabó István	120
Jakab László	81	Szótér László	174
Janszky József	404	Tulassay Tivadar	50
Janszky József	150	Tóth Csaba	300
Jánosi Imre Miklós	476	Tóth Kálmán	853
Keglevich György	181	Varga Imre	294
Vass Tamás	550		

17. sz. melléklet

A XEROX-PÁLYÁZAT NYERTESEI

Rank Xerox 1025 típusú fénymásológép

Agrártud. Egyetem Mezőgazd. Víz- és Környezet Gazd. Könyvtára
Agrártudományi Egyetem Állattenyésztési Kar Könyvtára
BME Központi Könyvtára
BME Építőmérnöki Kar, Informatikai Labor
Budapesti Református Gimnázium
Burattino Alapítvány
Debrecen, Városi Könyvtár
Debreceni Dr. Kettesy Aladár Általános Iskola
Egressy Béni Művelődési Központ és Könyvtár
ELTE BTK Magyar Nyelvészeti Tanszékcsoport
ELTE TFK Ének-Zenei, Karvezetés Tanszék
Gádor Anna iskolája
Ho Si Minh Tanárképző Főiskola Könyvtára, Eger
I. László Gimnázium, Budapest
Inconnu Művészeti Csoport
Ipari Informatikai Központ Könyvtára
JÁTÉ Angol Tanszék
Juhász Gyula Tanárképző Főiskola, Angol Tanszék
Kandó Kálmán Vili. Műszaki Főiskola Könyvtára
Kaposvári Csokonai V. M. Tanítóképző Főisk. Gy. Ált. Isk.
Kecskemét Városi Tanács Könyvtára
Kereskedelmi és Vendéglátóipari Főisk. Könyvtára
Kereskedelmi és Vendéglátóip. Főisk. Szolnoki Tagozat Könyvtára
KLTE Egyetemi Könyvtár (2 db gép)
Könyvtártudományi és Módszertani Központ
Magyar Ciszterci Diákok Szövetsége
Magyar Evangéliumi Keresztyén Diákszövetség
Miskolci Bölcsész Egyetem
Miskolci Máltai Szeretetszolgálat
MKKE Központi Könyvtára
MTA Filozófiai Intézet Könyvtára
MTA Geodéziai és Geofizikai Kutató Int. Könyvtára
MTA Kísérleti Orv. Kut. Intézet Könyvtára
MTA Központi Fizikai Kutató Intézet Könyvtára
MTA Központi Kémiai Kutató Int. Könyvtára
MTA Mezőgazdasági Kutató Intézet Könyvtára
MTA Regionális Kutatások Központja, Alföldi Kutatócsoport Könyvtára
MTA Szegedi Biológiai Központ Könyvtára
MTA Szociológiai Kutató Intézet Könyvtára
MTA Zenetudományi Intézet, Bartók Archivum
MÉM Műszaki Intézet Könyvtára
Nagykanizsa, Városi Könyvtár
Nehézipari Műszaki Egyetem Könyvtára
Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeum
Országos Széchenyi Könyvtár (2 db gép)
Pénzügyi és Számviteli Főiskola Központi Könyvtára
Szarvasi Vajda Péter Gimnázium
Szombathelyi Marianus Ferences Rend Tartomány
Tapolca, Városi Könyvtár
Tata, Városi Könyvtár
Temesvári Református Egyházközség
Veszprém megyei Levéltár
Veszprém megyei Pedagógiai Intézet
Városmajori Gimnázium Könyvtára
Zalaegerszegi Megyei Műv. és Ifjúsági Központ

18. sz. melléklet

Az MTA Soros Alapítvány Bizottság összesített forintbevételei és kiadásai 1990-ben

	Bevételek	Kiadások
	Ft	Ft
Bankszámlaállomány	43.314.543,-	

989. december 31-én		
Dollár ellenérték	165.312.908,-	
befizetések		
Fel nem használt megítélések	484.091,-	
visszautalása		
1989. évi teljes jóváírás 1990.	24.379,-	
évi helyesbítése		
Általános pályázatok		142.812.991,-
Belföldi pályázatok		15.832.200,-
Utazáshoz nyújtott támogatás		179.020,-
Az alapítvány működési költségei		24.500.000,-
Az 1989. évi téves terhelés 1991.		502.000,-
évi helyesbítése		
Bankszámla állomány		25.309.710,-
1990. december 31-én		
Összesen	209.135.921,-	209.135.921,-

A Bizottság forintkiadásai 1990. január 1. és 1990. december 31. között

Általános pályázatok	Ft
Könyvtárak	2.340.880,-
Közművelődés	3.765.740,-
Vizuális művészet	10.531.400,-
Előadóművészet	12.690.570,-
Közoktatás, iskolaügy	12.983.794,-
Történelem	4.438.700,-
Vezetőképzés	386.840,-
Lélektan	2.811.800,-
Egyéb társadalomtudomány	7.870.400,-
Egészségügy	2.492.428,-
Természettudomány	2.431.200,-
Szociológia	6.546.900,-
Építészet	112.000,-
Közgazdaságtan	592.770,-
Zenetudomány	5.572.500,-
Ifjúságügy	10.934.000,-
Demokratikus szervezetek támogatása	35.925.864,-
Bölcsészkarri reform	7.002.000,-
Diák-utaztatás '90.	661.410,-
Egyéb	12.720.995,-
Összesen	142.812.991,-

Belföldi ösztöndíjak

Irodalmi ösztöndíjak	5.262.000,-
Esztétikai ösztöndíjak	1.692.600,-
Társadalomtudományi ösztöndíjak	8.877.600,-
Összesen	15.832.200,-

Utazáshoz nyújtott támogatások

Rövid külföldi tanulmányút	139.020,-
Összesen	179.020,-

Az Alapítvány működési költségei

Alkalmazottak bére	7.819.990,-
Szakértői-és tiszteletdíjak	1.593.100,-
Az Alapítvány vendégeinek költsége	2.721.858,-
Hirdetés	1.304.194,-
Posta, telefon	2.427.547,-
Bérleti díj	635.027,-
Szolgáltatások	486.137,-

Anyagköltségek	2.028.939,-
TB járulék, táppénz, családi pótlék, SzTK	3.320.858,-
Egyéb	1.025.022,-
ÁFA	1.137.328,-
Osszesen	24.500.000,-
Mindösszesen	183.324.211,-

A Bizottság dollár kiadásai 1990. január 1. és december 31. között

	USD
Külföldi ösztöndíjak	1.125.226,-
Vezetőképzés	261.128,-
Könyvtárak	143.028,-
Történelem	295.976,-
Zene	300,-
Egyéb társadalomtudomány	15.638,-
Közoktatás, iskolaügy	46.629,-
Magyar-amerikai kulturális kapcsolatok	136.850,-
Ifjúságügy	290.127,-
Közművelődés	5.212,-
Vizuális művészet	57.626,-
Előadóművészet	1.634,-
Egészségügy	210.855,-
Természettudomány	21.795,-
Fénymásológép-program	544.021,-
Demokratikus szervezetek támogatása	203.104,-
Angol nyelvoktatás	608.035,-
Dubrovnik-i Nyári Egyetem	115.852,-
Cikkek külföldi megjelentetése	25.000,-
Bölcsészkar reform	39.505,-
Határon kívüli magyarság támogatása	91.541,-
Kisvállalkozások	750.000,-
Környezetvédelem	52.670,-
Egyéb	343.584,-
Osszesen	5.385.336,-